

**CEZARINA
ADAMESCU**

**SÂMBURI
DE
MIGDALE**

 Editura
SINTEZE

CEZARINA ADAMESCU - 60

SÂMBURI DE MIGDALE

- tablete confesive -

 Editura
SINTEZE

Tehnoredactare: Costel Melinte
Coperta: Costel Melinte

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ADAMESCU, CEZARINA

Sâmburi de migdale: tablete confesive / Cezarina Adamenscu. -
Galați: Sinteze, 2012
ISBN 978-606-585-064-4

821.135.1-94

I.

**PARTEA NEVĂZUTĂ
A INIMII - UN MOZAIC SUFLETESC**

-mărturisiri tacite-

- 2012 - A doua zi după sinistru -

Motto:

*„O, gânduri stinse-n cărți închise,
O, reci abise deschise peste paradise,
O, vise scrise!”*

George Topîrceanu

Corectura aparține autorului

Tipărit la **S.C. GRAFPRINT S.R.L. Galați**
Str. Odobești 1Bis, tel/fax: 0236.318440
www.grafprint.ro, grafprint_galati@yahoo.com

Aceasta este o carte promisă.
O carte nescrisă și uitată deschisă.
Voi trebuie să mă ajutați
și s-o descifrați.

*

Vorbesc tăcând.
Numai Dumnezeu mă aude.
Oamenii, nu.
Sunt surzi.
Ori eu sunt mută?
Oricum, nimeni nu înțelege nimic.
Nici eu. Nici tu, nici ceilalți.
Cui ar folosi înscenarea?

*

Iarăși și iarăși, asurzită de exploziile
repetate ale micimii dominatoare.
Schizofrenica nulitate
care a pus stăpânire pe marile orașe.
Pe destinele noastre.
Pe auzul privirii.
Pe Cuvânt și pe suflet.
Încotro?

*

Tata e mort.
Lungit pe pat, dintr-o dată respiră.
Face sluj cu mâinile.
Ridică genunchii
sprijinind universul.
Eu mă culc în patul în care a murit tata.
Nu-mi place
dar nici nu mă sinchisesc să mă ridic.
E o stare de bine.
Moartea îmi e complice.

*

Și mama zace moartă în rigolă
de câteva zile.
O zăresc printre șipcile gardului.
O ridic.
E o păpușă Barbie descentrată.
O adun și o acopăr c-o pătură.
E moartă de trei zile.
Dar deschide ochii și-mi zice că-i e frig.
O-nvelesc cu mine.
E ușoară, așa cum o car în brațe
și o alint în neștire.
Apoi o așez într-un șopron, pe grătarul din curte.
Dedesubt jăratec mocnind.
Mă culc lângă ea.
și mi-e bine.

*

Morții mei! Legătura de vreascuri din spate.
Sfânta Vineri.
O sfântă încovoiată de ani
căraușindu-și cocoșa.
La răscrucea de ani
lepădându-și poverile.
Se îndreaptă din spate.
Parcă privesc în oglindă.

*

Sunt toată numai o fugă.
După cine alerg?
De cine mă speriu?
Și de ce nu mă pot opri
nici măcar o secundă?
Aerul tare mă gătuie.
Vântul îmi aruncă săgeți în obraz,
gândul rău mă alungă.
Trebuie să ajung.
Alerg, alerg...
Nu mă opresc.
Doar că am uitat unde trebuia să ajung.
Gonesc după vânt ori împotriva-i?

*

Crucea anilor mă află-n derivă.
Să râd, să plâng, să bat cu pumnul în cer?
Nicăieri nu găsesc
un prielnic loc de cădere.
Mi-ar trebui poate
alt aluat pentru aripi.

*

Imperiul meu de cuvinte
Soldați obosiți
târșindu-și picioarele, arma, gamela, cartușele...
Până în Noland - doi pași -
dar ei nu pot ajunge.
Câte păsări amenințătoare!
Zuruie cerul.

*

De unde atâtea sicrie
să-mi îngrop amintirile?
Azvârl cu țărână în ele.
Le astup cu nisip.
Nu vor să dispară.
Au rămas întipărite
în piele, pe iriși, în umoarea apoasă.
Străvechi cicatrice.
Nici cu șmirghel
nu se mai șterge numărul de pe braț
tatuat în lagărul de cuvinte.

*

Obolesc. Palpit.
 Sângele se prăbușește în vene.
 Ce vor toți oamenii?
 De unde mă știu?
 Numai fețe necunoscute.
 Încet-încet devin
 un chip străin chiar și pentru mine.

*

Înstrăinarea. Alienarea. Deruta.
 Cine, unde, când, în ce fel?
 Câți cunoscuți, tot atâția potrivnici.
 Ce mai rămâne?

*

Înverșunare pe tot.
 Obiectele mă îngenunche.
 Aerul mă subjugă.
 Lanțuri ostile în casă, afară.
 Peste tot, lanțuri.
 Început de crepuscul.

*

Când se va face ziuă din nou?
 Cine va locui în mine?
 Cine mă apără?
 În toi de îngheț
 înflorește un măr.
 Mi-l revendic drept frate.

*

Precum zidul se-agață de iederă
 așa mă agăț de cuvinte.
 Precum ciocârlia – de tril –
 așa mă agăț,
 ca pruncul de sân,
 ca punctul de i
 ca văduva de crucea defunctului.
 Cuvintele mele -
 crucea mea de iubire.

*

Stau la granița dintre
 a uita și a-mi aduce aminte.
 Un ins trage la edec luntrea.
 Mă țin de frânghie strâns.
 Un cuțit nevăzut taie frânghia.
 Plutesc în derivă
 printre talazuri.
 Întuneric și gol.
 Pustiul e chiar starea de grație.

*

Nici un locușor liniștit și pentru mine.
 Pretutindeni vacarm.
 Spre nămiez exploziile ating apogeul.
 Tâmpilele îmi zvâcnesc continuu.
 Tunuri, explozii, petarde.
 Ploaie de zgură pe streșini.
 Sadicii nopții hohotesc în delir.
 Mai e un mileniu până la ziuă.

*

Iar am căzut dintr-o pagină,
Dintr-o căsuță, de pe manșetă.
Înghesuială. Prietenii ocupă mult prea degrabă
locurile mele.

*

Mă rog pentru toți cei potrivnici.
Psalmul 69.
Păzește-mi Doamne, dușmanii.
Câtă Poezie – atâta dușmănie.

*

Mi s-a întors timpul pe dos.
Lucrurile dau pe dinafară.
„Dumnezeu este singurul meu prieten”,
scrie Any Drăgoianu în prima zi a anului apocaliptic
2012 după Hristos.
Atunci, de ce nu-mi ajunge?

*

Ce fel de dioptrii i-ar trebui omului
ca să-și poată vedea semenii?
Ce fel de aparate auditive
să asculte „Oda Bucuriei”?
Ce fel de mașinării extrasenzoriale
ca să-și simtă aproapele cât mai aproape?

*

Doamne, doar Tu deții
Măsura tuturor lucrurilor și a ființelor.
Doar Tu – balanța dreptății.
Numai Tu, Doamne ai măsura Milostivirii.
Iertare și Milă.
Bucurie perfectă.

*

Ce departe e Doamne, ziua când mi-ai zâmbit
și m-ai luat în palmele Tale!
Departe și ziua când mi-ai ascultat gândurile.
M-ai cunoscut în toate chipurile.
Dar mai cu seamă ai cunoscut
cealaltă parte a inimii mele.

*

În fiecă zi
din ce în ce mai posomorâtă.
Stranie, neîmpăcată,
cu dragostea neîmpărtășită.
Până când voi alerga prin nămeți
în căutarea primăverii veșnice?

*

Jurnal scris cu lumină. Gânduri puzderie,
trame pe suflet.
Iscoadele s-au pus pe lucru.
Scormone în cercevelele minții.
Degeaba le cer
un bob de zăbavă.
Forfotă pe meninge.

*

Atâtea de împărtășit.
Prinos de trăire, prinos de iubire.
Totul se revarsă în sus
Ca o cădere în ceriuri.
Alb peste alb absolut.
Azur infinit.

*

Nimeni nu se mai miră
de suavul parfum
de alomiră.
De la tâmplă la cealaltă tâmplă
nimic nu se-ntâmplă.
Doar foșnet de aripă
oprită din zborul dintâi
fără pricină.

*

Amândoi locuim într-un suflet.
Amândoi locuim într-o inimă.
Doar gândurile se împrăștie
care-ncotro
pe cărări neștiute.

*

Calc peste valuri.
De pretutindeni, hârtoape de apă.
Prea puțină credință.
Mă clatin, alunec pe râs,
sunt learcă de sunete.
Șuvițele apei mă trag în adânc.
Doar o gură de aer mai dă-mi,
să te respir
la suprafață...

*

Zgomotul Universului acoperă
Vuietul Duhului.
Așteptare. Timp însetat.
Ochi scurși pe fereastră.
Fiecare zgomot din univers
e o dublă-ncercare de plâns
râs golit de lumină
coborând în trombă
trepte onirice.
La fiecare întoarcere –
peronul pustiu.

*

Așchii de sunete.
 Cioburi color de lumină.
 Vitralii lăuntrice.
 Vitralii pe zăpada privirii.
 Artist murind
 în timp ce picta
 soarele dimineții.
 Picta cu pensula legată cu sfoară de mână,
 într-un cărucior cu roțile.
 Ar fi împlinit un sfert de veac
 dacă Timpul s-ar fi îndurat olecuță.

*

Există un miez al firii.
 Un miez nevăzut
 care clocotește-n adânc
 deși arareori se simt vibrații la suprafață.
 Un miez, o rădăcină, o celulă onirică
 palpitând neștiut
 în sinea fiecăruia.
 Adiere de Duh și Lumină.
 foșnet de vers inefabil.
 Acolo sunt eu
 locuind toate pustiurile.

*

Ah, cum mă mai locuiesc
 toate cuvintele scrise!
 Ele acoperă zgomotul universului.
 Nu pot să mă apăr de invazia lor
 neconținută.
 Și nici n-aș avea loc altminteri
 decât în Cuvântul
 care mă apără.

*

Moartea nu e decât o prefață la viață.
 Viața -
 un giuvaer meșteșugit de un artizan orb
 la discreția tuturor privitorilor.

*

Un aer dulce-amar de Răpciune.
 Fericirea poate fi la capătul unui drum.
 Dar cum să alegi dintre
 atâtea drumuri?

*

Scriu ca pentru Dumnezeu.
 Sunt eu, nu sunt eu?
 Câteodată sunt alta.
 Alta vorbind și tăcând
 numai cu mine.

*

A căuta Luminosul.
 A căuta sursa de lumină.
 A iubi viața așa cum e.
 This is the question.
 Să privești cu ochii frumosului.
 Să vezi picătura de alb
 în marea de negru.

*

Să-ți întorci inima pe partea cealaltă.
 S-o des-coși.
 Partea nevăzută a inimii
 e mai adâncă decât pare la prima vedere.
 Cu atât mai încăpătoare va fi,
 cu cât mai multă iubire.

*

A redeveni întreg
 după ce ani de-a rândul
 te-ai simțit jumătate.
 Partea lipsă din tine te strigă.
 Vrea să se întoarcă-n rotund
 Vrea să fiți o singură inimă.

*

Ce departe e vacarmul acela
 după ce deschid porțile muzicii!
 O lume – alta – mi se dezvăluie,
 o lume unde nu există trădare,
 sunetele se așează singure
 în coloane, în cerc, în spirală
 și urcă și urcă în trepte
 spre înălțimile nemaivăzutului.
 Tac și ascult fascinată.
 Din lumea aceasta – desigur –
 se naște și Raiul...

*

Sufletul nemachiat
 stă neted și gol
 în fața necunoscutului.
 Nici măcar aripile Duhului
 nu-i pot ascunde
 nuditatea.
 N-are de ce să se rușineze, însă.
 El seamănă cu opera de artă
 neiscălită.

*

Eu plec dar vă las culorile mele.
 Ele-s aidoma
 unor dioptrii pentru suflete.
 Prin ele se vede mai bine
 visul strivit de talpa secundeii.
 Culorile mele vorbesc

mai distinct decât mine.
Ele au greutatea sufletului
ce se înalță din trup
când din viață rămâne
o picătură de rouă
în care poți fi răstignit
fără cuie
pe rugul de liniște.

*

Dintr-o viață
în altă viață
eternizând memoria....
Ce clipă sublimă se naște
murind în sufletul clipei!

*

Câte prăbușiri – tot atâtea înălțări.
Aripile – din lut nesătul.
Cu o ultimă privire în urmă
îmi iau umbra și dispar
în lumină.

*

Precum frunzele de rododendron
încolăcite pe aer
gândurile mele –
oxigenul cuvintelor
în odaia de taină
unde se iscă
forme și culorile.

Vibrația de suflet,
bătăile inimii
lacrima de mir
de pe chipul măicuței
le culeg în buchetul
înmiresmat
lăsat vouă din dragoste...

*

După culorile rămase aici
o să mă recunoașteți.
După vaietul lor
după îngerul
plecat la ceruri curând,
mult prea curând...

VECHI FOTOGRAFII DE CUVINTE

Constrabasistul în centrul cercului.
Împrejur – Gheorghe Visu
cu motocicletă pe zidul morții.
Mireasa din tren.

*

A scrie poeme –
a smulge din întunericul minții –
rădăcini albe.

*

Se scaldă-n ferestre soarele tandru.
În pălăria de pai cu boruri imense –
o buburuză se pregătește de nuntă.
Mireasa – absentă.

*

O artă a spiritului. Ambianță de mister.
Compoziții murale –
pictura Olgăi Greceanu
văzută prin ochii Adinei Nanu.

*

Lumina nu poate fi acoperită cu humă. Și totuși,
picturile Olgăi Greceanu au fost.

*

În cimitirul de apă, nici o vietate.
Nimic nu prinde viață
fără suflarea de Duh.

*

A veghea ca să nu-ți pierzi credința.
Darul traducerii în cuvinte
a ceea ce simți –
artă poetică.

*

Un iconar de suflete –
părintele Sofian Boghiu.

*

Visul – punte suindă.
O legătură spirituală cu cerul.

*

Între naștere și murire –
experiența sublimului morții
într-un exercițiu continuu.

*

Fără abac –
număr silabele
în aceste
vechi fotografii de cuvinte.

*

Cavalerul verde a jurat strâmb.
Altar pângărit cu bună știință.

*

Os de saepie.
Perușul galben
se-nfruptă din el cu voluptate.

*

Nu-mi socot gândurile.
Numai cuvintele vreau
să le-nșir cu temei de rămânere.

*

Operă bio-muzicală. Pinii din Roma
de Ottorino Respighi.
Instrumente și ciripit de păsărele.

*

Sunete produse de plante, de aer, de apă.
Rezonanțe bio-magnetice.
Muzica naturii. Un dat al vremii noastre.
Din totdeauna.

*

O floare – o sursă albă de sunet.

Electronică experimentală
Sunete negrăite.

*

Bio-muzica, impulsuri sonore.
Limbajul balenelor, al delfinilor.
Muzica apelor. Muzica sferelor.
Claude Debussy.

*

Vuietul Duhului în noi – muzică divină.
Poți tu să-mi auzi sufletul
cum suspină?

*

Dinaintea ultimei gări
cu mâinile îmbrățișate – a despărțire.
Laolaltă trăim - singurătăți împreună.

*

Poeme de frig.
Cuvinte de alungat întunericul
în plină noapte de suflet.

*

Porți, uși, ferestre, intrări provizorii,
ziduri, celule. Un zигurat.
Străjeri vigilenți cu halebarde.
Să mă strecor – cu neputință.

*

Caii verzi din vis – doar ei –
escaladează pereții.

*

”Din dor să faci o rugăciune /
și dintr-o lacrimă – altar” –
spune poeta Elena Tăune.
Câte rugăciuni pe altar –
atâtea doruri și lacrimi.

*

Vântul zburătăcește filele
El singur serie
cu aerul duminicilor pustii
și stinghere.

*

Să le adun? Cu neputință.
Vântul suflă încotro vrea.
Oricum vor fi mai citite, acolo unde
le va purta adierea.

*

Până și focul are nevoie de-o gură de apă.
Ca să sfârâie și să trosnească.

*

Torsul cuminte în vatra poveștilor
presupune cenușă.
În care se poate compune
poemul de dragoste.
Amintirile – scrum.

*

Ipostaze.
De câte ori nu surprind
adierea parfumului
unui cuvânt pe pagina albă?

*

Martor discret la dragostea celor din jur
mă prefac că nu simt
trecerea prin vertebre –
precum un cuțit în viscere

a anotimpilor mei
scâldați în amurgul uitării de sine
până la pierderea identității.

*

Cum o să intru
în universul asupritor al iubirii?
Acolo nu-i loc pentru înger.

*

Nu sunt decît
un sâmbure germinând
în aproapele.

*

Rugă la patru mâini și-o colibă.
Din cuvintele ei
se naște un făt androgin –
un fel de înger.

*

Aceste cuvinte
- cenușa trăirilor mele -
cu mine însămi.

*

Fluviu de ură, apă întunecată
mânjind ivoriul
unde mama a înălțat cu prăjina
două culmi de cămăși
date prin leșie și lacrimi.

*

Aici pe banca întoarcerii
sub arbustul ornamental,
se nasc gânduri, dorințe, proiecte, vise
sub incidența ultimelor trădări
și dezamăgiri.

*

Nimic nou de două milenii.
Și Isus a fost trădat de Iuda,
de ucenici, de apostoli, de Sinedriu
și de creștinii celor două mii de ani
de greșeli repetabile.
Și totuși, ne îngăduie încă.

*

Și cine să vrea
soarele meu
plin de întunericul vibrând?

*

Victoria simțurilor în fața spiritului.
Rafinament trupesc, subtilitate exterioară.

„Sunt om și nimic din ce-i omenesc nu mi-e străin”.
Îmi pun la bătaie armele frumuseții și ale feminității.

*

Parteneriatul iubirii.
Fiecare dorește să aibă cel puțin 51% din acțiuni în
favoarea lui.
Acel hotărâtor 1% - e cheia cu care se deschid inimile altora.

*

Preeminență în fața partenerului – nu e de dorit.
Dragostea e altruistă.

*

Două leoaice purtate în cușcă pe străzile urbei în țipătul
portavocei care ne invită la circ!

*

Scriitorul însuflețește cuvintele cu duh din duhul lui,
așa cum sculptorul însuflețește materia cu mâinile sale.
Așa cum olarul dă formă de viață lutului
învârtind roata după mersul secundelor.
Fiecare om naște ceva.

*

Suflare de duh în ether. Cenușă și fum – omul.
Umbră și vis.
Din toate acestea - doar amintirea rămâne vie, o vreme.
Apoi obosește și intră în ceață.

*

M-am săturat să privesc prin geamuri străine,
în timp ce dincolo de fereastra mea locuiește pustiu.

*

Cu toții căutăm doar ceea ce nu se află nicăieri.
Ce avem nu ne mai mulțumește.
Când nu ai nimic, ești sătul de toate.
Dar, mai ales, ne sufocă lipsa de orizont.
Și zidul opac din fața privirilor noastre.

*

Un poet: Petru Dinvale.
O poezie mistică remarcabilă.
Poate doar Radu Gyr să-mi fi provocat
atâția fiori mistici și atâta cutremur.
Un om care și-a așezat darurile la picioarele crucii.
Și apoi s-a suit lângă Isus.
Suferință participativă, nu doar vorbe goale.
Un poet de înaltă simțire de Duh, un mistic.
Și cartea lui: „Poeme liturgice”.

*

Odată am citit un poem admirabil numit:
 „Ceea ce nu se uită”,
 cred, al lui Eugen Jebeleanu.
 Dacă oamenii ar putea uita ceea ce nu se uită,
 lumea ar sta din nou în fața noastră – dreaptă,
 ca la începuturi.
 Și noi, aidoma ei.
 Un conflict iscat artificial, pe motiv de orgoliu,
 Reînviat după trei ani, poate amenința pacea tâmpiei
 câștigată atât de greu.
 E bine să dezgropăm morții și să-i înfățișăm lumii,
 în starea de degradare în care se află?
 Fără să tulburăm pământul, apa și aerul?
 Să lăsăm morții să se odihnească în parcela lor de
 verdeață.
 Și noi, să ne călcăm pe inimă și să uităm ofensele,
 chiar dacă ne răscolesc din când în când.
 Așa se cuvine. Așa e creștinește.

*

Timp durut și timp oprit.
 Ceas încremenit în zi de Făurar.
 Clipe negre, răstignite.
 Un refren îmi stăruie-n auz:
 „De ce-ai plecat?/ De ce-ai mai fi rămas?”

*

Dac-aș putea număra pașii
 până-n pădurea de cedri
 aș putea crede chiar
 c-o să ajung
 în luminișul primei iubiri
 acum locuit de altcineva, samavolnic.

*

Scrisul? Jumătate uitare – jumătate aducere aminte.
 Am început să străbat
 coridoarele nesfârșite ale fanteziei,
 încercând să adun, să scad, să îmbin,
 să înlătur, să caut măsura exactă a ceea ce simt.

*

Schimbând câteva vorbe de troc
 la Porțile Arcadiei mele,
 mă întorc la jurnalul acesta spiritual,
 ucenicia mea esențială, ca după un drum lung,
 istovitor și plin de hățișuri, dar cu temei,
 când, în sfârșit ajungi obosit,
 dar mulțumit că ești iarăși
 acasă ființei în care sălășlui.
 O experiență extraordinară care dă înțeles
 vieții mele precum și tuturor lucrurilor.

*

Altfel se văd de la înălțimea scrierilor,
toate faptele și întâmplările zilei, toate
afectele când se materializează gândurile.

*

Povești pe care ni le spunem unii altora,
povești pe care ni le spunem nouă înșine.
Toate la un loc – un mugur de viață.

*

Sprijinită de clipe ca zmeul de sfoara subțire...
În universul acesta străin,
prăbușit ca un templu alb în credință
și veșnic zidit în neliniște...

*

În auzul orbit de neliniște,
rămășița de vis – proaspătă încă –
lua forma de râu în alunecare;
iscălindu-mi fruntea ca o apă a-nceputului,
având reflexul incert al viitorului zbucium de valuri.

*

Să te îmbraci cu lumina ca și cu o taină –
versurile unui cântec liturgic bizantin.

*

Picioarele mi se lungesc nesperat, așa cum stau
deșirată-n fotoliu, în spațiul dintre lucruri, unde
mișună idei de-a gata, în straie de gală și unde se-ncaieră
permanent, somnul cu trezia.

*

Ne intersectăm destinele accidental, în trecerea
de-o clipă și până la ceea ce numim îndeobște,
întâlnirea definitivă.

*

Ne dezvoltăm paralel, fiecare într-alt fel,
cu sine și pentru sine, două aripi ale aceluiași trup,
ticluind pe cont propriu mersul perpetuu.
Rareori, ecoul migrând se lovește de
fragilele mele dorințe și aflăm că am ajuns la aceeași
răscruce de ani, prin suișuri și subite alunecări,
sclipind uimitor în bătaia zborului lin
al aducerii aminte.

*

Unde e vremea când
într-un salt suprem
ne înălțăm împreună,
sprijininându-ne aripile?

*

Da, are multe gratuități și facilități sociale.
Dar cu ce preț?
Cu prețul anilor trecuți ireversibil.

*

Să ai bucuria în mână, s-o pipăi, s-o guști, să-ți placă
și apoi s-o azvârli la prima ghenă, fără să știi că nu
va mai fi a ta pe deplin, niciodată.
Asta da, neglijență, de neiertat.

*

Învață să nu te atașezi de nimic,
pentru că nimic nu durează.

II.

MICROTABLETE CONFESIVE

SABIN POP, ADINA NANU ȘI EU

A doua oară privesc pe TVR Cultural, regalul „*Înapoi la argument*” – cu remarcabila doamnă a culturii românești, Adina Nanu, expert în Istoria artei, care-l evocă pe pictorul Sabin Pop. Această femeie mă fascinează, așa cum, odinioară, mă vrăjea Zoe Dumitrescu-Bușulenga. E atât de lucidă și de organizată mental încât nu poți decât să te uimești și să te minunezi de cât har a pus Dumnezeu în ea.

Învăț lucruri pe care nu mi le-aș fi închipuit și mă pasionează din ce în ce mai mult, Istoria artei, îndeosebi a picturii.

Acum nu-mi mai pare groaznică vremea siberiană de afară ori frigul pătrunzător din odăi, cu toate caloriferele date la maximum. Devine suportabilă chiar și atmosfera ostilă a programelor TV, care mai de care mai agresive.

Cultura și arta ca stil de viață pot face traiul cât de cât acceptabil. Noroc cu aceste „amendamente” – altfel, singurătatea ar fi de-a dreptul ucigătoare.

Și-mi vine să strig: Bogdaproste, Doamne, pentru aceste bucurii ingenue care mă țin, care mă ridică și care-mi Țes aripile.

Mă desfoliez încet-încet de toate ranchiunele și rămân albă, albă, precum puful ninsorii dintâi, catifelat și tandru.

Aș putea chiar să cobor din cerul al nouălea pentru a face câțiva îngeri de zăpadă. Rugul ninsorii mocnește.

El va zămisli, la timp potrivit, îngeri de cenușă.

3 februarie 2012

ADU-MI AMINTE SĂ TE UIT

Adu-mi aminte să te uit, am să zic, parafrazând-o pe Nina Cassian. Măine se îplinește un an de când mă străduiesc să uit ceea ce nu se poate uita. Un fapt care mi-a scrijelat zilele, săptămânile, lunile...

Degeaba mi-am luat zeci de precauții și am încercat în zadar să rup lanțurile. M-am înfundat în hățiș tot mai adânc, fără ieșire.

Și de mă voi ridica....am să ademenesc din nou cuvintele...

Și te voi vedea, din nou cum ai fost și nu cum ai devenit, adică străin pentru mine.

Cu toate acestea, m-am străduit să înaintez, pe drumul pustiu care nu duce la nici o poartă, la nici o ușă.

Nici măcar la Poarta Sărutului.

OIȘTEA SINGURĂȚĂȚII

De atâtea ori am văzut. Anxietatea poate fi alungată, refuzată, dacă nu cumva chiar învinsă. Antidotul ei? Disponibilitatea de a face lucruri noi, de a cunoaște, a cerceta, începând cu tine însuși.

Cine poate pretinde că se cunoaște atât de bine încât să nu mai aibă nici o surpriză?

Investigațiile de suprafață nu sunt suficiente. Trebuie săpat cât mai mult. Câte neînțeleșuri, câte necunoscute! S-ar zice că e un teren minat.

Dar dacă noi nu ne cunoaștem suficient, cum am putea să ne ferim de neplăceri și dezastre?

În mod surprinzător, putem afla și lucruri plăcute. Dar cele mai multe, nu ne vor procura motive de bucurie. A lupta permanent cu tine însuși, iată un bun mobil de a merge mai departe, de a ne depăși limitele.

Să începem încet, step by step. Lucrurile grăbite, pripite, nu conduc la adevăruri.

Temeinicia poate fi învățată treptat, nu dintr-o dată.

Restul – concluzie de tras oiștea singurătății.

ANIVERSARE TRISTĂ

Eu nu știu dacă trebuie aniversate întâmplările triste. Mai curând ele trebuie date uitării. De ce să ne întristăm la infinit, să fixăm în memorie momentele care ne-au provocat amărăciune? Da, trebuie făcut curățenie în memoria noastră până ajungem la un alb relativ, ca-n prima dimineață de luni a lumii.

O stare nu poate fi eternizată. Nici un sentiment nu poate rămâne veșnic la fel. Dinamica trăirilor nu o stăpânim noi în totalitate. Ea vine și din afara noastră. Astfel se face că, un an de doliu după un sentiment, e mult prea deajuns și trebuie schimbat numaidecât pentru că altfel s-ar putea transforma în ceva patologic. Câte sentimente încap într-un an de singurătate?

Tristețe, angoasă, durere, disperare mută, anxietate, calm, înviorare, hotărâri pripite, ștergeri de pe harta sufletească a unor fapte care dor prea mult, oboseală, chiar lehamite. Și câte altele.

Mă trezesc, ca după o lungă boală. Sunt convalescentă. Încă nu mi-a trecut complet. Nici n-are cum. A mai rămas în memorie o drojdie de iubire. Cu ea nu pot face o cafeluță proaspătă și aromată. Am s-o arunc pentru că deja a prins gust de rânced.

O gură de apă proaspătă, o inspirație adâncă și pornim mai departe.

Chiar dacă...

5 februarie 2012

IUBIRI DEFUNCTE

O poetă concitadină scria acum vreo douăzeci de ani o carte de versuri cu titlul „*Ce departe era iubirea aceea*”. Tac și ascult. Tac și ricanez. Sângele sufletește mustește. Nu pot vorbi încă. Sub cărbunii mocniți, încă se întrevede, o palidă luminiță. Cine știe dacă, din nebăgare de seamă, nu s-ar putea din nou aprinde?

Nimic nou. Miliarde de oameni au simțit la fel. Miliarde au căutat în fiecare persoană, chipul celui drag. Oricât aş vrea să inventez un nou vocabular al iubirii, mi-e imposibil. Cu toate că dragostea e mereu alta și nu suferă termen de comparație.

O invadare a celulelor viului, o pătrundere prin fiecare milimetru de piele, prin toți porii deodată. O învăpăiere. O maladie fără de leac, imposibil de controlat, imposibil de oprit. Cine vorbește de glasul rațiunii nu știe ce spune. Glasul inimii e cu mult mai puternic, de nestăvilit.

Îmi vor trebui multe veacuri de refuz încăpățânat, ca să pot recunoaște cât mi-e de necesară iubirea.

Ca și când numai aceasta ar conta.

Și chiar contează.

5 Făurar 2012

A FOST ODATĂ CA NICIODATĂ....

Mai bine zis n-a fost. Dar ar fi putut să fie.

A fost odată un vis. Frumos, ca toate visele. Roz, așa cum numai rozele roz pot fi, când dau înspre roșu. Ar fi putut și n-ar fi putut.

Între noi s-a înălțat un gard de sârmă ghimpată.

Un zid de cenușă care împiedica privirile să se întâlnească.

Se auzeau doar chemările. Patetice, sălbatice, tânguitoare, murmurătoare, mute.

Se întrezăreau doar.

Lipite de aluatul de inimă.

A fost sau n-a fost? – ca să parafrazez titlul unui film în vogă.

Mai degrabă n-a fost. Am ratat orice șansă.

Dar ar fi putut foarte bine să fie.

Nu vom ști niciodată.

5 Făurar 2012

PALPITAȚII

Această denumire generică poate desemna orice fel de mișcări viscerele, chiar și zbaterea fluturașilor în stomac „butterfly in my sthomas”.

Palpitația este o mișcare dincolo de voința noastră. Și nici nu poate fi controlată. Mișcarea care merge, de la imperceptibil, la adânci tulburații, vertije, căderi în abis, cădere în sus, retezare de aripi ori de genunchi. E mai degrabă un vaier.

Insomnia e parte componentă a acestei mișcări incontrolabile.

Cum să te detașezi?

Cum să renunți?

O alungi și o cauți. Ți-e frică de ea și te atrage.

Palpitația – excesul de adrenalină, mișcarea dezordonată a inimii, având drept izvor – îndrăgostirea.

Poate cineva să-i țină piept?

Să-l văd pe acela.

5 februarie 2012

ÎN ARENA CUVINTELOR

De pe ecranul inimii totul se vede ca într-o arenă. Imaginile panoramate sunt rânduie după importanță. Doar că la scară redusă. Și, oarecum, la rece. Îți trebuie o oarecare distanță ca să vezi bine totul. De aproape lucrurile se amestecă.

Retrospectiv, poți să le rânduiești cum vrei. Sunt așezate deja, trebuie doar să le muți din loc în loc, fără ca vreunul din privitori, să observe. Astfel, poți inventa jocuri ciudate, cu întâmplări separate. Chiar și oamenii se amestecă bine și uneori, dau buzna în mijlocul manejului.

Trebuie doar să vină dresorul.

Dar dresorul întârzie.

Cine se încumetă să se plimbe lejer prin arenă, prin mijlocul leilor, doar cu o baghetă electrizantă în mână?

Doar temerarii.

Și îndrăgostiții, desigur, care sunt tot un fel de temerari.

Mai nebuni și mai frumoși decât cei mai frumoși nebuni, ai marilor orașe. Mai bine zis, ai marilor circuri.

Fachiri, dresori, saltimbanci, pe toate drumurile.

Numai dresorii de cuvinte, pe cale de dispariție.

5 februarie 2012

POEZIA VÂRSTELOR

Există o poezie a fiecărei vârste. Există și o proză a fiecărei vârste.

Dacă totuși, poezia dintâi dăinuie, e semn cert că sufletul tău va zămisli mii de cuvinte. Forma poetică este identitate. Și identitățile se pot schimba, o dată la șapte ani, ca și celulele.

Nu rămânem niciodată aceiași.

Prefacerile din noi sunt în concordanță cu prefacerile din afară.

Romantici în formă, profunzi în conținut, ce mai contează cu ce ne identificăm?

Toate aceste profunzimi fac parte din esența noastră.

Substanță, esență, inefabil.

Plămadă.

Zâmbetul inimii.

Univers asumat dis-de-cu-primăvară.

Stare de grație.

Cădere în adâncul de sus, ca-ntr-o fântână întoarsă.

OASELE FRICII

Calc pe oasele fricii care trosnesc și se sfarmă precum osul de saepie.

Cine, mai bine decât Poetul aude „Oase plângând?”

Nici măcar rănilile nu mai dor atât de cumplit, după ce, preț de un an, s-au tot lovit una de alta. Aș putea chiar să joc arșice cu osicioarele fricii. Aș putea să le descânt și să-mi fac din ele un flaut. Vântul din oase ar putea șuiera tirada veșniciei!

Tristețea a ațipit undeva, prin unghere.

În locul ei își lățește umbrele, o melancolie funciară pe care nu mai pot s-o atingă nici măcar versurile.

O, timpul când așteptam un semnal cu sufletul la gură...

Astăzi așteptarea are gustul de zgură...

DIAMANT ȘI CENUȘĂ

Am văzut diamantul chiar și acolo unde era piatră seacă.

Mi-am pus dioptrii pentru asta. Dioptrii forte. Dioptrii pentru suflet.

Îți vedeam chiar și aura verde...Înveșmântat în velur, păreai altul.

Mi-am răstignit sufletul vertical peste lacrimă.

Mi se părea că te văd limpede.

Miopie, prezbitism?

Amândouă.

În plus, dublarea imaginii. Cea bună, cea rea, bine amestecate, fără puțința de separare.

Câte fosfene pe marginea gândului!

A PĂRĂSI – PĂRĂSIRE

A părăsi. Părăsire. Isus însuși a experimentat ce înseamnă să fii părăsit de oameni: în pustiu, unde s-a retras în reculegere, fiind ispitit de satana. La agonia din Ghetsimani, când i-a rugat pe cei trei ucenici să vegheze alături de El, căci își simte sufletul „întristat de moarte”, iar ei au adormit de fiecare dată, lăsându-L singur să asude sânge. Pe cruce, atunci când aproape toți îl părăsiseră, fugind ca să nu fie prinși și închiși. Petru însuși se lepădase de El de 3 ori, jurând că nu-L cunoaște „pe acel om”.

Chiar Isus crede că e părăsit până și de Tatăl, pe care-L strigă cu glas sfâșietor.

Cine nu s-a simțit părăsit, măcar o dată în viață? Nădejdea noastră este că Dumnezeu, orice am face, nu ne va părăsi.

CEVA TOT RĂMÂNE

Când pleacă cineva din această lume, nu pleacă de tot: ceva tot rămâne în urma lui. Cei mai mulți sunt disperați fiindcă vor să se continue în urmași, să-și prelungească astfel viața. Dar, lanțul acesta genealogic se poate întrerupe la un moment dat. Treptat sau brusc.

Mai trainică decât urmașii – e opera, creația fiecăruia, fie că e înscrisă în piatră, pe pânză, pe hârtie, opere de arhitectură, construcție, edificiu, care se văd concret, fie compoziții muzicale sau literare, picturi intrate în nemurire, o dată cu numele autorului lor.

Mai presus, însă, de toate acestea, mi se pare, a te continua în spirit. A crea o școală, un curent în care cei ce rămân să-ți desăvârșească opera.

În suflete se poate construi greu. Nu pentru faptul că ai construi pe vid sau pe un teren alunecos, ci pentru că fiecare suflet e modelat altfel, parcă din alt „material”.

În suflet intră perfect acea micuță sămânță de muștar care poate încolți și crește, devenind copac care la rândul lui poate înflori și da roade.

ARTA REMUȘCĂRIILOR

„Mai bine să regret ceea ce n-am făcut, decât ceea ce am făcut” – spunea cel care poartă numele statorniciei. De acord, în numele bunului creștin. E bine însă oare, a nu întreprinde nimic, de teama regretului? Parcă seamănă prea mult a lipsă de curaj. A ști să faci ceva, fără să regreti, este o adevărată artă. Altfel, s-ar înmulți regretele într-atât, încât ar ajunge să te sufoc.

Încercarea, temeraritatea, forța de a începe ceva, fără să te gândești la regretele care te-ar putea copleși după aceea, înseamnă trăire.

Și trăirea nu trebuie regretată cu nici un chip.

Nici momentele dificile nu trebuie regretate.

Și ele fac parte din viață.

Bucățele, fărâme din vitraliul unic care ești, care sunt, care înseamnă om, cu toate componentele sale.

Nichita Stănescu spunea: „Aș minți dacă aș spune că nu regret nimic, dar iarăși aș minți dacă aș spune că regret ceva.”

Iar francezul, prin vocea inconfundabilă a privighetorii Parisului, spune: „Non, je ne regrette rien”.

E bine, însă, din când în când, să ne facem un autorechizitoriu, un examen amănunțit de conștiință și să ne întrebăm dacă în anumite situații, ne-am lăsat conduși de impulsuri și am acționat la primul îndemn al inimii.

5 februarie 2012

FATALITATE

Unii scriitori trăiesc o adevărată fatalitate: transformă totul în cuvânt, la fel ca legendarul rege Midas care prefăcea tot ceea ce atingea, în aur. Caratele sunt însă diferite pentru fiecare pepită. Fie de 18, fie de 24. Aur galben, roșcat, portocaliu, intens, palid, aur spic de grâu.

Cuvintele care definesc autorul sunt cele mai pure.

A-ți desena sufletul. Iată ce presupune scrierea cu elemente autobiografice. O dezgolare în fața mușuroaielor de ochi care stau ațintiți, lacomi de privit, lacomi să te devore.

Puțini au curajul despuierii totale în piețele publice.

Un dram de pudoare nu strică nimănui.

Cum rămâne atunci, cu adevărul?

Dacă vrei să cunoști un autor, citește-l.

E un truism.

El nu va putea multă vreme să se ascundă.

Se va da de gol, mai curând sau mai târziu.

De îndată ce-i află punctele vulnerabile însă, mulțimea e gata să muște.

Scriitorul adevărat trebuie să-și asume acest risc.

E profesiunea lui de credință literară.

5 februarie 2012

MARATONUL CUVINTELOR

Mă ajung din urmă urmă cuvintele. Aleargă în maraton, cot la cot cu mine, și uneori mi-o iau înainte.

Cuvintele nu obosesc și nu gâfâie.

Respiră normal prin bronhiile mele.

Când și când fac o pauză și mă ascultă.

Și eu le ascult.

Mai bine zis, îmi ascult tăcerile dintre gânduri.

Tot un fel de concurență.

De altfel, nici nu mai are importanță cine ajunge primul.

Pista nu e întotdeauna netedă. Apar denivelări, obstacole, care pot disturba echilibrul. Dar ținta e mereu înainte.

A abandona cursa este cel mai nefericit lucru.

Gâfâind, asudând, cu picioare de plumb, cu inima ieșind prin urechi, trebuie să continui cursa.

Pentru că, la capătul ei, te așteaptă medalia.

Medalia miraculoasă care te ajută să pornești din nou, în cursa următoare.

LECȚII

Până în ultima clipă a vieții terestre, avem de învățat câte ceva. Din orice întâmplare putem extrage lecții, pilde, învățăminte. Chiar dureroase.

Un om care greșește repetat, care nu învață din propriile erori înseamnă că n-a priceput sensul vieții.

Uneori rămânem corijenți la cele mai însemnate materii. Corijenți chiar, la viață.

Cine să ne învețe trăirea?

Tot un corijent ca și noi, poate, precum orbul pe orb îl conduce de mână, până la cea mai apropiată prăpastie.

Dar, oricâte lecții ni s-ar preda, mai avem una la sfârșit pe care n-o vom putea memora niciodată.

Propria moarte.

DINCOLO DE SENSURI

Adevărul de dincolo de sensuri. Ne învârtim în locuri și medii care ne fură pur și simplu intențiile. Un hățiș, un labirint vegetal. Coridoare întortocheate care duc în toate direcțiile. Pe unde o fi cărarea care mă poate conduce la lumină?

Merg până la epuizare.

Aceiași pași, aceeași umbră.

Dincolo de omătul privirii veghează teama de a nu fi nimănui de folos.

Ca o pisică sălbatică.

STĂRI CE NU MAI POT FI ATINSE

Fiecare creație are un timp și o stare a ei. Niciodată nu va mai putea fi atinsă decât în clipa de grație a nașterii. Degeaba vrem să reînviem un sentiment dând citire unui text pe care cândva l-am trăit cu ardoare, cu asiduitate. Nu va mai fi la fel. Exact ca o supă reîncălzită.

Starea de acum e intensă. De ce s-o refuz? Când se va mai reîntoarce?

Desigur, niciodată.

Rămân cu jindul de a-mi fi refuzat ceva pe care inima mea îl dorește.

La ce bun?

Cui folosește?

Nici măcar mie.

PRIORITĂȚI

Se întâmplă mereu, ca un făcut. Lumea are treabă. E foarte ocupată. Absolut toți suferă de lipsă de timp. Cea mai penibilă scuză.

A repeta la nesfârșit: N-am timp. Ți-aș fi dat telefon dar n-am avut timp. Ți-aș fi scris, dar n-a fost vreme. Aș fi venit la tine dar n-a fost chip.

A te încadra în calupul de priorități al prietenilor este de-a dreptul imposibil. N-au timp.

Niciodată, sau foarte rar, își rup din prețioasele secunde ca să te caute. Și atunci, pentru scurt timp, din ușă, din hol, de pe scară. Îți aruncă o vorbă-două din fugă și apoi aleargă la prioritățile lor.

Aș vrea măcar o dată, măcar o fărâmbă de dată, să fiu eu prioritatea cuiva. Indiferent a cui. Să fiu **number one**, pe o listă.

Și persoana să nu se grăbească. Să aibă timp berechet.

Darurile atunci, ar fi neasemuite.

Între timp, stăm la coadă și așteptăm să se termine lista și să ne vină și nouă rândul. Așa se cuvine. Așa se cade. Așa e civilizat și politicos. Să nu te așezi în față. Nici să iei rândul altcuiva.

Un om poate fi socotit însă, după lista lui de priorități.

E de prisos să te întrebi, pe ce loc ai fi în această listă.

De multe ori, cazi din listă, așa cum ar cădea cuvintele tale din pagină.

Și rămâi în așteptare.

O lună, două, trei...un an. Poate mai mulți.

Apoi, dintr-o dată își aduc aminte.

Ca și când nimic nu s-ar fi întâmplat.

Și vor s-o luați din nou de la capăt?
De la care?
De la capătul de sus ori de la cel de jos?
Între timp, tu vei fi cel/cea care nu vei mai avea timp pentru
nimeni.
Așa vine rândul.

UN LOC ȘI PENTRU MINE

Fiecare om dorește din când în când să se reîntoarcă într-un loc pe care-l socotește numai al său. De regulă, acest loc este copilăria. Acolo ne reîntoarcem și nu vrem cu nici un chip să fim deranjați din acest periplu inițiativ, înapoi, în copilărie.

Drumul nu-i greu și nici nu-ți trebuie mijloace speciale de locomotiv. Îți sunt de ajuns: închipuirea, fantezia, amintirea, nostalgia.

Pe aripile lor poți călători nestingherit, oriunde.

Vrei cu tot dinadinsul să fii în elementul tău, să nu te deranjeze nimeni, să poți hălădui cu gândul în acele locuri unde ai fost, fără îndoială fericit fără pricină. Fericit fără s-o știi. Fericit fără să te gândești neapărat la fericire. Fericit pur și simplu.

Cu greu te reîntorci din nou în contingent unde te așteaptă griji, preocupări, liste.

Cât o să mai poți călători cu închipuirea în acea stare de grație numită, îndeobște, Copilărie?

UN OM CA ORICARE ALTUL

Dacă mi-ar fi spus cineva, cu trei-patru ani în urmă, că vei deveni pentru mine, un om ca oricare altul, aş fi protestat, m-aş fi justificat, aş fi murmurat, nemulţumită.

Într-atât îmi erai de familiar încât nu concepeam să deschid ochii dimineaţa, fără imaginea ta pe retină.

Acum am rupt toate punţile sau cel puţin aşa îmi convine să cred.

Unde sunt orele, zilele, anii, când alunecam amândoi prin aceeaşi clepsidră?

Timpul şi-a prefirat boabele prea curând. Ochii mei azi sunt pustii de tine. Goală de tine şi inima. Nici prin pori nu-mi mai intri şi ieşi la discreţie.

N-a rămas decât o moviliţă de nisip cenuşiu pe care, de îndată, mâna marelui anonim o va răsturna ca să poată începe din nou curgerea cu un singur sens.

Pot oare curge clipele în sus?

Nu.

Nici nu trebuie.

Să urmărm curgerea. Şi poate, printre firicelele fine de cuarţ, ne vom prefăce şi noi, că suntem iarăşi, două aripi ale aceluiaşi trup, înălţaţi deopotrivă.

DE FAPT, PE MINE...

Eu de fapt, pe mine sunt furioasă. Cu mine lupt până la epuizare. Cu mine dau de pământ când mă apucă. Pe mine mă supăr mereu.

Nimeni nu are vreo vină.

Mintea mea e...contorsionistă. Se suceşte şi răsucesce, de parcă ar vrea să încapă într-o nucă.

Ştiu că în urmă cu un sfert de veac am făcut, ceea ce se numeşte, alegere fundamentală. Că nu de puţine ori, această alegere urmează alte căi, şi acesta e un lucru firesc. „Sunt om şi nimic din ce e omenesc nu mi-e străin”.

Zeci de drumuri lăturalnice se deschid din calea pe care, singură mi-am ales-o. Sunt ele mai luminoase? Sunt mai sigure?

Ba.

Sunt mai lejere. Şi au porţi deschise. Porţi largi pe unde poate pătrunde oricine.

A FOST O VREME...

Când închideam ochii cu tine-n privire și tot așa-i deschideam. Când îmi erai atât de aproape, deși ne despărțeau sute de kilometri... A fost o vreme când comunicam zilnic pe toate căile...

Uneori îți pătrundeam furiș printre gânduri.

Nu-mi închipuiam cum ar fi să mă trezesc și să nu te aflu.

Nici nu-mi mai închipuiam cum fusese viața mea până atunci, fără tine. Într-atât eram de populată de tine.

N-am de ce să regret.

Au fost trei ani minunați în care am fost legată invizibil, de o persoană. Precum un cordon mă țineai, îndeaproape. Și eu mă nvârteam împrejur, atât cât ținea sfoara.

Aveam aripi tăiate, așa cum le tăia mama păsărilor curții, ca să nu sară gardul în curtea vecinilor. Le tăia penele aripilor cu foarfeca. Și ele se învârteau numai prin curtea noastră. Și erau mulțumite.

Astăzi, sfoara s-a rupt și m-am înălțat pe un munte.

De acolo, disting abia, cum te miști împiedicat în jurul sinelui.

Nici măcar semn cu mâna nu mai pot să-ți fac.

Distanța s-a făcut incomensurabilă.

Ești o pasăre necunoscută care se-nvârte prin curte.

Eu am redevenit condorul de altădată, singuratic, pe înălțimi, înfruntând cardinalele vânturi.

TRISTEȚEA AMIEZELOR DE SĂRBĂTOARE

N-am s-o pot împărtăși în cuvinte. Nu poate fi descrisă în nici o limbă. Nu poate fi pictată în nici o culoare. De nici un instrument nu poate fi cântată. Ea poate fi modelată doar, de mâinile orbilor. Cântată de mâinile muților. Străbătută de toți infirmii din lume. Un marș al tăcerii, al ne iubirii, al inutilității.

O horă a paraplegicilor aflați în cărucioare.

O străinătate absolută.

Nici pasărea de pe stâncă nu o simte.

Nici viețuitoarele din adâncuri.

Catifelată și gingașă precum floarea de colț pe care n-o culege nimeni.

Aromitoare precum poveștile nepovestite ale bunicilor.

Spații de jind. Spații atemporale. Spații între două tabere beligerante, numite *noland*.

Spații nelocuite. Dimineți pustii, amiezi ucigătoare. Nopti fragmentate, insuportabile.

După amiezile de sărbătoare în care nu ți-e dor de nimeni.

Le știu de șase decenii. Le-am învățat pe dinafară.

Și nu le-aș înlocui cu toate averile lumii.

Fiindcă sunt născătoare de pronie.

DACĂ ACEASTA AR FI...

Ultima seară...

Pe pământul acesta obosit și vulgar, murdar și gâlcevitor, plin cu tot felul de lighioane, am avut și eu, vreme de șase decenii, locușorul meu predilect, o cutie, nu mai mare de 48 de metri pătrați situată la înălțime, precum căsuța Sfântului Anton din nuc. De acolo am privit împrejurul. De la distanță, dintr-o cutie dreptunghiulară în care ar încăpea încălțările lui Gulliver în țara piticilor.

O cutiuță în care am plâns îndestul ca să se reverse cascade până-n șosea, am râs, cât să se audă-n cascade, până la Dunăre.

Nu-mi aduc aminte deloc să fi fost fericită.

Iaca.

Oricât aş căuta prin ungherele minții.

Sau prin ungherele inimii.

Nu e loc și pace pentru așa ceva.

Probabil n-am avut organ pentru fericire, așa cum mi-a spus un poet concitadin.

Da...cred că asta e.

Pentru fericire îți trebuie un organ special.

Mie mi-a lipsit, încă din naștere.

OMUL SE ARE PE SINE

Omul se are pe sine și-atât. Nici măcar părinților nu le aparține. Nici soțul soției, nici soția soțului. Nici bunicii – nepoților, nici nepoții – bunicilor. Nu avem în proprietate nimic. Nici măcar persoana noastră, aflată temporar, în custodie.

De aici, sentimentul de singurătate.

Am văzut cupluri plecând în excursii, mergând la distracții împreună. E un fel de a spune. Nimeni nu era fericit.

Fiecare voia să stea – doar cu sine.

Își era de ajuns.

Ca să-și populeze gândurile, imaginile, cu personaje noi, mai atractive.

Marea lehamite. Marea plictiseală conjugală.

Singurătatea colectivă.

Singurătatea-mpreună. Morți de cu vii. Morți pe picioare.

Burete stors de ultima picătură de apă. Plantă uscată sfaroc.

Cupluri de uzură. Jucării stricate. Buni de șicane. Distracții domestice.

Familia – mica biserică. Cu altarele pângărite.

Mașinării uzate.

Nici un fior, nici un dram de emoție.

Spleen. Anxietate. Gânduri – puzderie.

Jefuire de gânduri.

Nici măcar visul nu mai încape într-o astfel de inimă.

Orizontul de așteptare a devenit demult lipsa oricărui orizont.

Ziduri, garduri de sârmă, ferestre reflectorizante.

Cutii de metal și de sticlă în care nu-ți poți auzi, nici măcar gândurile.

Străinătatea atingerilor. Tresăriri. Închidere de ochi.

Lehamite, cât cuprinde.

Infernul tandreței.

RÂS ȘI VORBĂ – VORBĂ DE RÂS

N-am suportat niciodată oamenii care vorbesc tare și mult, pe cei care țină și pe cei care râd în hohote din orice, disturbând liniștea.

Un om care nu se poate abține de la normele de bun simț și-l agrează pe altul cu rânetul machiavelic, are cel puțin o problemă psihică.

Râsul ponderat, vorba domoală și caldă pot îmbunătăți relațiile între oameni.

Liniștea – ce desfătare, ce binecuvântare divină!

În liniște Îl poți căuta și găsi pe Dumnezeu.

El nu se va afla niciodată în zbierete și cascade puternice de râs care alungă până și îngerii. Până și diavolii.

Chibzuința în vorbă este apanajul înțelepciunii.

Nimeni nu-ți cere să renunți la veselie, la râs, la distracție, dar fă-o cu bun simț și cu măsură.

În acest fel vei afla măsura de nectar a comportamentului.

Mai prețioasă decât aurul.

ÎNGER UITUC

Nu stă locului îngerul. N-are stare. Vine și pleacă. Vine și pleacă. Are și mult de lucru. Șade puțin, când șade. Nu sunt numai eu pe care o vizitează. Așa că, stau la rând, totdeauna. Uneori rândul e atât de mare că nu i se vede marginea. Și se mișcă greu. Precum gasteropodele pe uscat.

Alteori, îngerul uită. Te scapă din vedere. Te sare.

Și, chiar dacă-ți vine rândul, te vezi depășit de alții care se îmbulzesc pe locul tău, râvnit de alții din urmă.

Poziția ta e destul de precară.

Și îngerul are preferințe, priorități, agenda de lucru destul de încărcată. El nu-și ia zile libere niciodată. E neobosit.

Cu toate acestea, după ore întregi, plus jumătăți și sferturi de oră de stat în picioare, făcând corp comun cu imensa majoritate, te vezi neglijat, obosit, lehamițit, fără orizont și, mai grav, fără încredere. Ce să mai zici de oameni, dacă nici îngerul....

6 februarie 2012

CEI CARE UITĂ

Printre aceștia mă număr, fără doar și poate și eu.

E firesc. Uitarea „e scrisă-n legile-omenești” – așa cum frumos spune cântecul.

Ce ne-am face dacă n-am uita nimic?

Există oameni care uită binele dar țin cu strășnicie minte răul.

Aceștia sunt cei mai mulți.

Binele primit nu trebuie uitat. Doar răul pe care l-ai întâmpinat de la alții, trebuie numaidecât șters din memoria inimii.

Și eradicat cu desăvârșire din suflet.

E posibil aceasta?

La oameni, nu. La Dumnezeu orice este posibil.

Să încercăm, așadar, să eliminăm răul din viața noastră și să lăsăm binele să crească lăstar, să dea muguri, să înflorească, apoi să dea rod parfumat, de sfințenie.

6 februarie 2012

OCHIUL DIN CER

O deschizătură în nori, un ochi de azur de care nu te poți ascunde...

Și de ce te-ai ascunde? Oricum, Ochiul divin pătrunde peste tot, în cer, pe pământ, sub pământ și în ape...

Nimic nu scapă...

Atunci când avem impresia că nu ne vede nimeni, Ochiul veghează, observă, înregistrează precum cea mai performantă cameră video.

Dacă spui: mă-ntorc cu spatele ca să nu mi se observe grimasa! atunci ochiul surâde complice pentru că el are vedere panoramică, precum ochiul din vârful cornițelor de melc.

Nu există ascunzătoare, așa că e bine să faci totul așa, ca la față de cortină...Să procedezi în așa fel încât să nu ți se facă rușine de tine însuși.

E greu, e ușor?...

Fiecare om are lucrurile sale de care se rușinează.

Nu întotdeauna suntem la înălțime, atrași, seduși, împinși de cele mai atractive tentații. Cădem pradă! Fără doar și poate. Fiindcă n-avem stofă de sfinți. Chiar și sfinții erau ispitiți, dar, spre deosebire de noi, ei primeau întărire prin rugăciune de la îngeri și de la Tatăl.

Uneori mai greșeau fiindcă până și diavolul face mănăstiri, unde nici nu te duce cu gândul.

E bine ca, din când în când, să închidem proprii ochi și să facem lumină în noi înșine.

6 februarie 2012

PAȘI PE CULUOARELE INIMII

Pași. Prin arhipelagul visării, prin estuarul de gând, prin deșertul de suflet, prin încăperile inimii. A mai rămas de străbătut pădurea, dar fără străjer, nu mă încumet.

Singură la porțile ei, mă ia cu frisoane.

Ceva mă atrage, ceva mă-nfioară.

Străjer al pădurilor Lyrei, cumpăr peșin frunzele murite...

Cât dau pe ele? Toate comorile adunate în timp, avuții fără seamîn și fără prețuire.

Chem îngerul și el vine și mă ia de mână.

Străbatem amândoi întunericul codrului. Vaierul frunzelor se suprapune tăcerii.

Până în luminiș e cale de-o sâmbătă.

Deja se întrevește limanul.

6 februarie 2012

TABLETELE DE FERICIRE

Fiecare deține rețeta sa proprie pentru fericire. Depinde de prioritățile fiecăruia și cât pune preț pe trup sau pe spirit.

Un echilibru între aceste două componente ale ființei umane este de dorit. Însă poate fi atins lesne acest echilibru? Unii se străduiesc toată viața să țină în cumpănă partea de trup și partea sufletească.

Ia să vedem!

Soarele răsare și pentru tine. Ești fericit pentru asta? Nuuuuuuu....

Stelele apar și dispar cu aportul tău? Nuuuuuuuuuuuuuuu....

Apele curg din totdeauna de la deal la vale. Ai contribuit cu ceva? Nuuu...

Vântul bate fără să te întrebe. Poți să ți-l faci aliat?

Prietenii se leagă și se dezleagă, uneori fără să-ți dai seama... Ești fericit din această pricină? Nu.

Dacă tot nu poți schimba ceva din toate acestea și din multe altele, lasă-le așa. Caută să te adaptezi și să accepți aceste lucruri naturale care se întâmplă fără știrea și fără voia ta expresă. Îngăduie-le.

Astfel vei fi și tu îngăduit și vei putea gusta câte ceva din ospățul promițător care se numește viață.

E aceasta un soi de înțelepciune dobândită din experiență?

Da.

6 februarie 2012

NEVOIA DE A SCRIE

Multă lume întreabă de ce scrie scriitorul. Din dragoste, din nevoie, din milă, din silă, din vocație?

Motivele sunt multiple. Și împlinirea vine treptat, la timp potrivit. Uneori foarte târziu. Alteori, niciodată.

E dificil să dai explicații de ce scrii. Scrii pentru că ești.

Scrii ca să ești.

Scrii ca să respiri.

Scrii ca să nu te înăbuși.

Ca să te menții pe linia de echilibru.

Scrii fără un scop anume.

Ca să te afli în treabă.

Scrii dintr-o obligație morală.

Scrii ca să rămână.

Ca să fii iubit.

Scrii fiindcă iubești.

Scrii fiindcă te plictisești.

Pentru că e zi, e noapte, e soare, e frig, e zăpadă, e nor, e bine.

Scrii, scrii, scrii, ca să reînvi.

6 februarie 2012

A ÎNCERCA ÎNCERCAREA

De când se naște, omul este dator să încerce. Să încerce să-și depășească propriile limite, condiția, barierele de orice fel, să se întreacă pe sine.

Vocea interioară îi dictează cât și cum poate face acest lucru.

Aflat la un liman existențial, omul va încerca să sară ștacheta și să ajungă în vârf, indiferent cu ce sacrificii.

Încercarea cea mare a omului este transcendentalul.

Dincolo de sine, dincolo de acum și aici, se află tărâmul care trebuie cucerit, bucătură cu bucătură. Sau faptă cu faptă.

Depinde din ce parte privim.

6 februarie 2012

SINE DIE

Mereu amânăm câte ceva. Amânăm viața. Amânăm să trăim. Ne amăgim doar că existăm, într-o prelungire ciudată și stranie pe care o numim existență.

Ne temem de unele adevăruri. E firesc. Adevărul nu e confortabil întotdeauna. Amânăm să aflăm cum stau lucrurile.

E de preferat să spui mai târziu: „N-am știut”; „N-am văzut”; „N-am aflat”; „N-am cunoscut” ș.a. decât să spui: Știu cum stau lucrurile. Asta e.

Azi am amânat să iau o decizie.

O s-o amân și mâine.

Până când?

Până când nu va mai fi de actualitate.

Astfel fug, fug tot mai departe de eventualele consecințe.

6 februarie 2012

JURĂMINTE

Mai devreme sau mai târziu, toți ne încălcăm jurămintele.
Fie că sunt făcute în joacă, în copilărie, când punem chezaș
jurământul și-l pecetluim cu un scuiat țâșnit fără veste.

Mai târziu jurăm iubire partenerului sau partenerei.

Jurământul la altar este, de asemenea, foarte frecvent. Rostit
însă formal, ca o obligație și nu din convingere.

Jurământul pe Biblie este cel mai frecvent încălcat, în mod
deosebit de oamenii politici.

Ei jură foarte ușor, cu gândurile aiurea. Nici măcar nu
cunosc însemnătatea jurământului. Inconștienți.

Jurământul cu crucea în mână e adeseori, o blasfemie.

Câți dintre puternicii zilei sunt conștienți de acest lucru?

6 februarie 2012

GRAME DE SUFLET

Omul acesta mi-a întors sufletul pe dos.

Întâmplarea aceasta mi-a răscolit sufletul.

Sufletul meu stă răstignit peste lacrimă.

Atâtea sintagme care au în centru – acel ceva plătând și
sacru numit îndeobște, suflet.

Cred că nu există scriitor sau poet să nu-l fi folosit, măcar o
dată în creațiile lor.

Sufletul face parte integrantă din filosofie, din literatură, din
muzică.

Câți poeți – atâtea descrieri de suflete.

Cât suflet – atâta iubire.

Unde e casa lui?

Îl simțim dar nu știm unde este.

E pretutindeni în noi și în cele din urmă, în afara noastră.

Se înalță ușor ca un abur spre colțul încăperii de unde
privește cu ochii interiori în jos, la persoanele care se zbuciumă.

Patruzeci de zile stăruie în casă, după ce persoana a decedat.

Are de trecut 12 vămi ale văzduhului.

Spre mântuire ori spre osândă, merge la Marea Judecată.

Sufletul meu sunt eu.

Un eu de vreo câteva grame.

Câteva grame de suflet – ies din om o dată cu ultima
suflare.

Cine a avut ideea să-l cântărească?

Să cântărească inefabilul?

Și totuși, s-a constatat: un om decedat e mai ușor cu câteva
grame.

Și doar în aceste câteva grame, încap toate tragediile, toate întâmplările și toată fericirea lumii.

Nu e de mirare, așadar, că și Dumnezeu și diavolul luptă pentru aceste câteva grame de suflet.

6 Februar, 2012

PLIMBĂRI VIRTUALE

De câte ori, în ultimii ani nu mi-am purtat pașii, în mod imaginar prin cele mai frumoase metropole ca și prin micile și cochetele orașe de pretutindeni. Grație acelor încântătoare pps-uri trimise de internetiști care vor să te facă părtaș la bucuriile lor.

E ceva fermecător și trist totodată, când știi că nu vei putea ajunge niciodată prin acele locuri. Cu toate acestea, nu te poți opri să nu călătorești cu închipuirea și chiar cu privirea prin locuri necunoscute, misterioase iar uneori, chiar prin acele locuri pe unde te-au purtat picioarele în tinerețe.

Am fost în acest fel, din nou la Assisi, orașul în care aș vrea să-mi aflu sfârșitul, la Roma, la Paris (un vis vechi), la Medjugorje, prin Barcelona, prin China și chiar prin Japonia.

Călător pe plasma laptopului...

E și aceasta o modalitate de a-ți petrece după-amiezile de sărbătoare, când nu te așteaptă nimeni și nimeni nu-ți ciocănește la ușă...

Nu mai am destul material să-mi pot confecționa alte aripi.

Iar acestea...sunt atât de uzate.

Le șlefuiesc cu migață, așa cum Baruch Spinoza șlefua lentilele.

Astfel le pregătesc pentru ultimul zbor, când va fi timpul...

6 februarie 2012 – După vizita îngerului.

MERE ROȘII

Nu pot mânca un măr roșu, fără să-mi vină instantaneu în minte filmul cu același titlu, pe un scenariu-colaj, după prozele lui Ion Băieșu, cu Mircea Diaconu în rolul doctorului....Cred că Mircea Veroiu este regizorul.

Ciudat!

Ne confundăm adeseori cu personajele unor cărți și chiar cu ale unor filme. Mi s-a întâmplat frecvent.

Filmul este o capodoperă a genului, ca multe altele făcute după scrierile sau piesele lui Băieșu, acest excelent scriitor de schițe, romane, piese umoristice.

Nu o să uit niciodată piesa „Preșul” – cu o distribuție remarcabilă.

Odată chiar am jucat într-o piesă de-a lui la Teatrul Nostru. Era prin anii '70 și inclusesem un monolog din piesa „Vinovatul” chiar și-n repertoriul meu de la Școala de artă.

O piesă cu două personaje emblematice: El și Ea.

Țin minte și acum replicile.

Nu pot trăi fără similitudini...

Din ele învăț cum să trăiesc și să mor, consecutiv și succesiv, după sentimentele personajelor și, desigur, după inspirația autorului.

Fac și ele parte din viața mea, atât de însingurată....

6 Făurar 2012

FRIG ONDULATORIU

Starea de frig nu e provocată numai din exterior. Există stări de frison interior, fie și la aducerea aminte a unor întâmplări sau persoane cu care ai avut de-a face.

Nimic nou.

De când lumea, ne fac rău unele amintiri, atât de dureroase încât ne provoacă frig. Ca într-o noapte polară în care zăngăne ferestrele intime. Ca și cercevelele minții.

Poți vedea, cum dintr-o dată, zăpada e-n flăcări. Rugul zăpezii cuprinde zăriștea asimetrică.

Așa cum stai și tremuri de se zgâlțâie încheieturile oaselor, simți cum ființa ta e pe cale să se năruie.

Cine să-i ofere puțină căldură? Nici foc, nici fum, nici jar, nici cenușă.

Vatra e sloi, o încălzești cu răsuflarea.

Și într-un târziu, zărești o mică scânteie, iscată de propria respirație.

Vei reuși s-o prefaci într-o vâlvătaie?

Depinde numai de tine.

7 februarie 2012

POEZIA LUMINII

Cine nu iubește lumina? Doar cei cu o afecțiune oculară care se numește fotosensibilitate.

Am avut și eu și chiar mai am încă, fotosensibilitate, fosfene, diferite manifestări ale unor maladii oftalmologice, cum sunt: apariția de puncte negre în fața ochiului, musculițe, țânțari, păianjeni ș.a. Alteori, punctele se manifestă într-o ploaie de scânteii albe. Eu le numesc confetti. Cine spune că a văzut stele verzi, nu se înșală. Steluțele pot fi însă și multicolore.

Funigei. Așa numeam eu punctele negre, răsărite dinaintea privirii, uneori, când ridicam brusc capul.

Mă speriam un pic, dar trecea repede.

Însă lumina poate desena lucruri fantastice. E cu adevărat magică, și cine intră în locul spectral al luminii, are parte de o bucurie fără seamăn.

Ca în imaginile din caleidoscopul copilăriei, când, pe măsură ce întorceam ocheanul rotund sau hexagonal, făcut din oglinzi, șagren, pap și cioburi de sticlă colorată, care învârtite, formau alt și alt model multicolor, la care nu ne săturam să privim și ni-l smulgeam din mâini unii altora.

Jocul luminilor e neasemuit.

El poate crea povești, poezii, legende.

A zugrăvi flori de lumină și gând pe orice suport: pe un perete, pe azur, pe iarba înrourată, pe zăpadă, pe nisip, e o artă. Dar mai cu seamă, pe valuri. Jocurile luminescente din apă nasc steluțe care dansează.

Trebuie doar să privești cu atenție, să nu treci cu nebăgare de seamă prin el, pe lângă el. Alternanța de umbre și lumini e, de asemenea, un dar minunat al Creatorului. Ce-ar fi fost lumina fără

jocul umbrelor? S-ar mai fi distins din multitudinea de culori care sfâșie spectrul?

Eu caut sufletul luminii, ziceam cândva într-un titlu de carte. Spiritul acestei lumini te poate înavuți peste măsură.

Destul să iei aminte.

7 februarie 2012

DULCITUDINE

Deși termenul e inventat ad-hoc și are același sufix cu solitudine, sau turpitudine, nu are nimic de-a face cu acestea.

Dulcitudine e ceva rafinat, frumos și plăcut. Frumosul poate fi neplăcut?

Poate. Dacă e prea mult.

La fel și dulcitudinea, care poate provoca neplăceri în sânge.

Orice lucru însă, are o măsură și el trebuie socotit, după această măsură.

Și peste toate acestea, omul - este măsura tuturor lucrurilor - așa cum spunea filozoful.

Orice depășire a măsurii devine periculoasă.

Să ne mărginim, așadar, să gustăm cu măsură din toate, ca să nu devenim prizonieri ai propriei noastre nesăbuițe.

7 Făurar 2012

AȘTEPTAREA

Loc potrivit. Stare.

Câte gânduri complice!

Așteptarea e apanajul femeii. Ei îi este destinată această penelopică stare. Țesut de gând filigranat pe zare.

Gol suspendat pe o lacrimă.

Răstignire perpetuă, ninsoare perpetuă, erotic balans efemer.

Cine nu a așteptat măcar o dată în viață pe cineva?

Emoții crescânde, fior de lirism, anticipație.

Toate pânzele ridicate. Chiar și cea de pe ochi. Chiar și cea de pe suflet.

Metarealul își face simțită prezența.

Cu ochii deschiși, dorul devine și mai flămând de certitudine.

Niciodată aceeași, iubirea.

Câte nuanțe subtile, tot atâtea riduri pe inimă.

Trecerea anilor nu reduce cu nimic emoția așteptării.

Călătorii bat praguri străine.

Închide poarta.

Astăzi nu mai sosește nimeni din depărtare.

Și nici de aproape.

7 februarie 2012

STIHII

Nu-mi plac stihiile de nici un fel. Nici cele meteorologice, nici acelea spirituale. Ele-mi creează un soi de angoasă, o stare destul de apăsătoare, o anxietate din seria celor legate de turpitudinile vremurilor din urmă, care numai liniștite nu sunt.

Natura se dezlănțuie adeseori în cele mai neașteptate situații.

Și firea umană, dacă nu e ținută din frâu, se poate dezlănțui, mai cumplit decât stihiile naturii. Furtuni, revărsări de ape negre, taifunuri, valuri uriașe, viscole, arșiți insuportabile, vânturi și curemure fac alcătuirea umană, dar și cea a viețuitoarelor, să sufere agresiuni care merg până la pierderi de vieți.

Omul împotriva stihiilor. Dar și provocându-le.

Educația și cultura țin de obicei în dreaptă măsură, capriciile omenești ale firii ca să nu-și iasă din matcă.

Turbulențe de toate felurile, din lăuntru și din afară agresează omul. Ce va face el în atare situații? Își va lăsa libere pornirile?

Se va pune la adăpost?

Își va crea un sistem de apărare?

E nevoie de rațiune.

Nu putem lupta singuri.

Până să ne lăsăm copleșiți de aceste calamități naturale, să ne bucurăm totuși, de binefacerile naturii, așa cum a lăsat-o Dumnezeu, și nu așa cum a modificat-o mâna omului, ori inconștiența animalelor, în lupta lor pentru existență.

7 februarie 2012

CONTURURI NEDEFINITE

În marasmul conviețuirii de azi, când confuzia a devenit regina tuturor conceptelor care până acum aveau statut de lege, condiția scriitorului este și ea, destul de nesigură.

Străbătând culuarele literaturii cu mii de contururi nedefinite, creatorul se poate trezi într-un hățiș vegetal labirintic, din care cu greu va putea să iasă pe linia de plutire.

Ce presupune aceasta?

Ca și celelalte componente ale creației autentice, literatura are o infinitate de nuanțe care pot fi interpretate diferit.

Câtă literatură – atâta viață.

Câte creații – atâtea destine.

Condiția sine-qua-non a literaturii este alonja, continuitatea, perenitatea.

Un autor nu scrie doar pentru sine, doar pentru contemporanii săi, doar pentru un cerc îngust de prieteni.

Trebuie văzut în perspectivă, iar creația lui să aibă sâmburele veșniciei. Contururile nedefinite lasă loc de suspans, de interpretări multiple, ceea ce nici măcar nu e greșit.

E de presupus că nu toate subiectele au acest dar – de a porni de la general la particular, de a transforma un subiect minor într-o problemă fundamentală, fie filozofică, fie de conștiință.

Iar personajele – mai mult sau mai puțin emblematice, mai mult sau mai puțin prototipuri, trebuie să fie cât se poate de credibile.

Adică să aibă culoarea și gustul autenticului.

7 februarie 2012

FÂNTÂNI VLĂGUITE

De de seacă izvoarele?

Răsărite instantaneu ori căutate cu ansa și săpate adânc în carnea brună a pământului, cele mai multe au o viață efemeră.

Le-au luat locul artezienele.

Cu greu mai află astăzi un izvor limpede și asta după săpături adânci și temeinice.

Să fi secătuit apa din magma terestră? Nu mai vor apele să iasă la suprafață?

Izvoarele freatice își trăiesc viața-n adânc și se mulțumesc cu ce le oferă subteranele.

Oricum, sunt mai puțini dușmani acolo care să le polueze.

O dată ce ajung la suprafață (dacă ajung), ele sunt în primejdie.

Omul își declară suveranitatea pe trupul lor proaspăt și limpede. Nu mai sunt libere să-și urmeze meandrele. Au un stăpân care le dirijează cursurile.

Omul – stăpân pe ape, pe aer, pe țărână, pe tot ce cuprinde ochiul.

Dumnezeu l-a rânduit să stăpânească, dar nu să distrugă.

El face însă, după cum îl taie mintea.

Și de obicei, îl taie greșit.

Lacom, pidosnic, pofticios, el nu se va da în lături să calce în picioare, orice urmă lăsată de Dumnezeu din Paradisul dintâi, până în vremurile cumplite de azi, când nimic nu mai e, așa cum a fost creat de divinitate.

Acest lucru ar trebui să ne pună pe gânduri.

Și dacă nu putem să le facem din nou, așa cum au fost, măcar să nu le nimicim cu încrâncenare.

7 februarie 2012

ARMONII DE SINE

Se știe că nu suntem întotdeauna în armonie cu sine. În majoritatea timpului, e o dezordine-n noi, care cu greu poate fi stăpânită. Cine-și poate disciplina trupul în așa fel încât acesta să-l asculte cu desăvârșire? Cine-și poate disciplina gândurile? Cine-și ține în frâu dorințele, poftele?

Fără ajutorul divinității nu putem nici măcar ridica un deget.

El conduce toate faptele, toate gândurile, cuvintele și stările noastre. Ne alegem modele ca să fim desăvârșiți, dar putem oare să ajungem la înălțimea modelului?

Latura mistică a personalității noastre se manifestă, fie vizibil, fie latent, conform datului fiecăruia. Mai intervine aici și liberal arbitru, fiindcă Dumnezeu ne-a dat dreptul să alegem. Dintre toate căile pe care ni le arată, cum se face că alegem, tocmai pe cea mai nepotrivită?

Și-apoi îi cerem tot Lui socoteală.

Cine ne-a împins înspre întuneric?

Lumina era coala, înlăuntrul nostru. Îndeajuns de puternică pentru ca să ne scaldăm în ea toată viața. Noi ne-am legat la ochi cu eșarfe întunecate și am început a orbecăi.

A fi orb în plină lumină, ce disperare!

Cecitatea noastră nu e fizică.

E o cecitate creată artificial de noi înșine.

De aceea ne-ar trebui permanent, dioptrii pentru suflet.

Ele ne-ar putea da senzația acelei armonii cu sine, cu Dumnezeu și cu Universul.

7 februarie 2012

LICĂRIRI

Chiar și în noaptea cea mai întunecată a existenței, poți întrezări dincolo de zidul disperării, licăririle aurorei. Nu poate fi veșnic noapte. Picuri de zori se preling precum boabele de rouă în iarba crudă. Vă veghem. Să așteptăm miracolul zilei care ne poate aduce speranța. Fiecare zi e altfel. Până și durerea obosește și adoarme într-un ungher al cărnii ori al sufletului. Și atunci, pătrund razele întremătoare ale nădejzii. Ne agățăm de o rază și stăm cu ochii pironiți pe crugul ei depărtat. E aidoma zmeului de hârtie legat de sfoara subțire.

Îi trimitem rugăciuni pe bucăți de hârtie și el își înfoaie coada în franjuri și face tumbe năstrușnice.

Mi-e dor de zmeiele din copilărie înălțate pe malul Dunării.

Fiecare avea zmeul său, colorat, lipit cu pap, cu multe franjuri în coadă.

Vorbeam cu el. Îl strigam. Îl rugam să mă ia în tărie. Eventual, la Dumnezeu.

Bilețelele mele erau tare naive. Îi ceream note bune la matematică unde nu eram sigură pe mine.

Îi ceream un leu să merg duminica la cinema să văd desenele lui Walt Disney.

Îi ceream pace pentru toți copiii lumii, așa cum ne învăța Maria Bănăș în poeziile sale.

Zmeul era cea mai frumoasă jucărie a copiilor dunăreni. Și calul de lemn. Și mingea din cârpe.

A fost odată. A rămas o licărire. Un ochi de zmeu. Un bilețel. Leagănul și agudul din curte. Adică, nu.

Agudul a fost sacrificat pentru foc într-o iarnă la fel ca aceasta.

7 februarie 2012

BUCURIA TRISTEȚII

Se măsoară în boabe.

Boabe cristaline de rouă.

Prelinse pe obraz în aproape toate zilele.

Furtunile copilăriei s-au dus.

A rămas imensa cortină trasă peste ochi, peste trup,
peste fire.

Angoasele, spaima și ele s-au dus.

Urmele încă mai stăruie.

Ce va fi când se vor fi dus și ele?

Nu vreau să știu.

Mi-e teamă să știu.

Mi-e teamă să vreau.

Să știu.

Să nu știu.

E mai bine.

7 februarie 2012

RĂȚIUNEA DE A TRĂI

Se mai numește fericire. Se mai numește bucurie. Se mai numește speranță. Sau toate la un loc. Cine o găsește se poate considera norocos.

Este o comoară pe care unii o caută întreaga viață. Sapă în pământ, sub pământ și sub apă, scormonesc în cer, caută pretutindeni, dar foarte puțini o află. De ce ?

Să cugetăm puțin.

Cel mai mare dar pe care-l primim de la Cristos se numește viață.

Am primit-o prin părinții noștri de la Dumnezeu. Părinții se jertfesc pentru copiii lor, sacrificându-și tinerețea, sănătatea, banii, bunurile agonisite pentru a le dăruia mai târziu copiilor lor.

Cum prețuim noi viața însă?

Am învățat să fim cumpătați, să nu abuzăm de mâncare, de dulciuri sau – mai grav – de țigări, alcool, droguri, așa cum, de foarte timpuriu, unii copii încearcă să le folosească, spre nefericirea lor și a părinților lor?

Știm noi să ne păstrăm judicios sănătatea?

Știm să prețuim dragostea și devotamentul părinților?

Ce le oferim noi în schimb?

A trăi. Iată o rațiune pentru care merită să lupti. A trăi, dar cum? Cum poți trăi în așa fel încât să însemni ceva pentru lumea aceasta?

Cum să trăiești, păstrându-ți neîntinată demnitatea de creștin?

Iată câteva întrebări la care ești invitat să răspunzi.

Fiecare, cu mijloacele sale, poate răspunde la aceste simple întrebări, cât mai sincer.

Puteți să justificați cu propria voastră experiență rațiunea de a trăi pentru care ați fost aduși pe lume?

Răspunsul îl veți afla căutând cu răbdare în voi înșivă.

A ÎNVĂȚA SĂ DĂRUI

Vă mărturisesc un secret pe care ar trebui să-l știe oricine.

Nici o persoană nu e atât de săracă încât să nu aibă măcar un lucru la care să renunțe.

A renunța, a crește în renunțare – este o virtute creștină care îți umple brațele cu daruri invizibile : cu aur prețios și cu nestematele iubirii divine.

Dând din puținul tău, oricât de modest, te îmbogățești cu altfel de avuții pe care nu ți le poate răpi nimeni. Ele sunt nestematele „sărăciei cu duhul”, adică ale acelei sărăcii care nu-ți permite să-ți alipești inima de bunurile trecătoare.

De pildă : lucrurile sunt făcute să se strice. Fiecare știe asta. Nici un lucru nu poate dura veșnic, chiar dacă ești cât se poate de atent cu el. Orice lucru are o viață a lui, mai lungă sau mai scurtă. De ce să te bucuri însă numai tu de el? De ce să nu-ți împarți bucuria frățește cu altcineva, care nici nu visează să-l cumpere?

Ai privit vreodată în ochi un copil care ține o jucărie dăruită în brațe? Nici soarele nu are atâta lumină ca să-i poată cuprinde cu razele lui, întreaga bucurie.

El va adormi cu jucăria pe pernă, cu obrazul lipit de ea, vrând parcă să-i simtă răsuflarea. Și cu mânuța o va mângâia toată noaptea, o va simți caldă, alături, va visa că se joacă și va surâde în somn, așa cum numai copilul știe să-i surâdă mamei sale.

Iar când se va trezi, jucăria se va odihni lângă el, pe locul cucerit definitiv, lângă pernă, aproape de inima lui.

Cum vei mai putea smulge copilului această bucurie simplă?

Isus este cel pe care trebuie să-L păstrăm cu suflet curat de copil și să nu permitem nimănui să ni-L răpească.

În rest – a învăța să dăruie – ca să-L primești pe Isus, iată cel mai frumos gest, pe care micul creștin trebuie să-l facă.

Astfel poți deveni fericit, cu adevărat fericit, ca nimeni altul.

Vrei să încerci și tu?

ADEVĂRATA BOGĂȚIE

Să nu spui niciodată : sunt sărac, n-am nimic de dăruit. Căci tu ești bogat, înzestrat cu avuții neasemuite, chiar fără să știi.

Ești bogat în iubire; ești bogat în îndurare; ești bogat în evlavie; ești bogat în credință; ești bogat în speranță; ești bogat în rugăciune; ești bogat în renunțarea la bogăție.

Dăruiește aceste bogății celor pe care-i cunoști, dar, în chip deosebit, acelor milioane de anonimi care, negreșit, au nevoie de ele.

De pildă : poți dăruia o rugăciune, un șirag de rugăciuni, o coroană albă de rugi înălțate la Dumnezeu și la Preacurata pentru toți cei care suferă de foame, de sete, de frig, de boală, de neputință, de singurătate, pentru cei persecutați și împiedicați să-și exercite credința, să facă o cruce, să meargă la biserică. Știi tu cât ești de fericit fiindcă ai aceste posibilități de a-ți manifesta credința? Că nu te oprește nimeni să te închini lui Dumnezeu, să aprinzi o lumânare?

Unora li s-ar părea prea puțin acest lucru. Dar sângele martirilor credinței, al misionarilor care au sfârșit în chinuri pentru credința lor, dă mărturie. Acest secol care, abia s-a sfârșit, secolul XX, este numit pe drept cuvânt „secolul martirilor”, deoarece, aproape două treimi din totalul de 40 de milioane de martiri de la începutul creștinismului și-au dat viața pentru credință în acest secol.

Numai în ultimele trei decenii au fost ridicați la cinstea altarelor 900 de martiri cunoscuți, dar numărul celor care și-au dat viața în tăcere și cu adâncă smerenie, cu conștiința datoriei împlinite pentru Isus este impresionant.

Știi să posezi un dar unic pe care Isus, în Milostivirea Sa Divină, ți l-a făcut ție, pe care să-l respecți și să-l practici: darul credinței.

Câți prețuiesc acest dar, însă? Abia după ce-l pierd își dau seama de valoarea lui. Măcar tu, îți dai seama. Reflectă, gândește și spune-ne ce simți.

ÎȚI DĂRUIESC O RUGĂCIUNE

Se știe că rugăciunea este uneori mai eficace decât o sumă de bani pe care ai putea să o dăruiești unei persoane. De ce?

Pentru că banii, chiar dacă sunt folosiți în scopuri bune, sunt limitați, se termină repede și, dacă cel căruia i-ai dăruit, devine din nou sărac, problema lui nu s-a rezolvat și el va fi la fel ca la început, poate mai nefericit.

Însă o rugăciune îți procură merite mai mari pentru cer, atât ție care te rogi, cât și celui căruia îi este dedicată. Și în plus, poate rezolva orice problemă, cu încredere desăvârșită.

Rugăciunea este comoara inestimabilă care nu poate fi plătită în bani, oricât de mulți ai avea.

În plus, ea nu costă nimic, nu se termină niciodată. Poți s-o reiei de la capăt la nesfârșit și poți cuprinde în ea întreaga omenire. Aria sa este atât de largă încât nu cunoaște nici o limită de timp și de spațiu, ajunge oriunde cu o viteză inegalabilă.

Avantajul cel mai mare îl constituie faptul că nu numai pentru cei vii te poți ruga, ci și pentru cei plecați din lumea aceasta.

Cu o rugăciune pentru sufletele plecate în Purgator, îți poți câștiga mii de prieteni în cer, care, o dată ajunși în slava veșnică, vor fi protectorii tăi toată viața, iar în ceasul morții se vor prezenta lângă tine să te ajute, să te conducă în călătoria pe care o vei avea de făcut.

Negreșit, rugăciunea e arma cea mai puternică din lume, o armă care nu face rău, o armă care poate urni munții din loc, întoarce cursul apelor, oprește războaiele, previne orice rău, orice catastrofă.

Ea este armura în care ne îmbrăcăm în lupta cu forțele răului. Cu rugăciunea putem învinge orice obstacol.

Rugăciunea ta, creștine, poate fi porumbelul de pace zburând cu o ramură înflorită în plisc, deasupra pământului.

Ea te face mai fericit, mai mulțumit, mai demn în calitatea ta și în numele de creștin cu care ai fost investit la botez. Ea este mijlocul de conversație cu Dumnezeu, este acel dialog Eu-Tu în care-L afli pe Creatorul a toate.

LIMBAJUL ÎNGERILOR

Rugăciunea e limbajul în care vorbesc îngerii. Folosind-o, îi înțelegi mai bine pe sfinți, prietenii lui Dumnezeu din toate timpurile. Ea-ți dezleagă taine ascunse, secrete la care nici nu visai să ajungi să le descifrezi cu forțele proprii. Rugăciunea te învață tainele adânci și sublime ale cerului.

Cu ea poți zbura în înalt, cât mai aproape de Tatăl.

Cât de bogați sunt oamenii care știu rugăciuni și le îndreaptă spre Dumnezeu cel Atotputernic, către Fiul Său Preaiubit, Domnul nostru, către Duhul Sfânt și către Maica din ceruri.

Și cu cât vei învăța mai multe rugăciuni, cu atât te vei îmbogăți mai mult și vei fi mai fericit, mai încrezător, mai plin de speranță.

Rugăciunile sunt florile răsărite în Grădina paradisului. Răsădite de mâna îngerilor păzitori în grădina sufletului nostru. Răsădite de Mâna Maicii Domnului și stropite cu lacrimile Sale curate, mărgăritare de rouă. Ele sunt fructe de har, fructe de milostivire divină.

Rugăciunile sunt hrana spirituală a noastră, care ne poate îndestula mai mult decât pâinea cea de toate zilele. Fără rugăciune, sufletul se ofilește, îmbătrânește și moare. Și vai de omul căruia mai întâi, i-a murit sufletul! Deși el va trăi în continuare, va fi fără viață, fără pic de bucurie, în deplin întuneric, orb precum liliecii în peșteră.

În rugăciune, trupul se prosternă cu evlavie, cuviincios la pământ, iar sufletul își ridică aripile în înalturi.

Prin rugăciune, te deosebești și tu, omule, de celelalte făpturi care n-au capacitatea de a se ruga, de a înălța laude Creatorului a toate.

Mulțumește-i lui Dumnezeu că ți-e dată ție această comoară pe care o poți exploata în voie, fără să se împruțineze filonul de aur, ci dimpotrivă, sporindu-l mereu, cu fiecare rugăciune rostită sau meditată.

PLOUĂ PE VALURI

Ultima zi neptuniană: bani la discreție, doar 21 de lei. Sunt la „Galați” (în Neptun) și parcă aș fi acasă’, Rudi primește marfă, la cass o formație cântă „O, Huanita-Elena”, în germănește, ritm de blues, mă legăn ușor pe scaun, azi dimineață m-au durut vertebrele, a fost nevoie de balsam chinezesc și aspirină rusească. Ciudat tratament cu iz de universalitate! În sfârșit, mi-a cedat. Mi-e groază de Chichi-Car, e o fabrică de curent continuu și alternativ în același timp, vai de sinusurile mele, amân cât pot mersul cu astfel de mijloc de transport, astăzi n-a mai fost cu puțință să-l ocolesc, mă presa dușmanul Timp. La Rudi, după ce am trezit-o din somnul de pauză, intermitent totdeauna, am mâncat șorici cu sare și am băut coniac albanez cu brifcor, Rudi m-a ispitit c-un BT, fie! – se distrează pe seama mea, atâta stângăcie n-a mai văzut în aprinderea țigării, ea râde.

SIMPLĂ MĂRTURIE

Se spune că un exeget, e cu atât mai bun, cu cât e mai rău.

Conform acestui paradox, consider că, n-o să pot fi nicicând bună, pentru că sunt incapabilă să fiu rea. Și nici n-o doresc, de fapt, cu prețul acesta. Pentru că prețul ar fi pentru mine incommensurabil.

De aceea, nu o dată am fost apostrofată de colegii de breaslă : „Fii rea, nu știi să fii rea?”

Nu. Nu reușesc și pace. Deși, pe unde am trecut mi s-a predat berechet această materie, la care, se pare că rămân veșnic în urmă.

Drept pentru care dau mereu extemporale, corijențe, examene de admitere. Cred că până la urmă, dacă m-aș strădui o vreme, aș putea deprinde arta de a fi rău – în mod gratuit, atât de apreciată și ridicată în slăvi de către contemporani. Artă care face savoarea și deliciul publicului. Dar mi-aș ieși din sine, n-aș mai fi eu.

Și atunci, Cui prodest?

Mie în nici un caz. Cu atât mai puțin celor căroră mă adresez în aceste înscrisuri, necondiționat, cu iubire.

Și după ce am jucat realmente teatru (pe scenă!) – peste douăzeci de ani – sub conducerea unui admirabil regizor, Domnul Lucian Temelie, mi-ar fi greu să-mi reiau măștile, să dau probe, să învăț din nou roluri, să fiu altcineva.

De o vreme, vreau să fiu doar eu. Așa cum mă aflu. Conștientă de limite, cu salturi nespectaculoase, cu oarecare metehne.

Acum când se poartă mai mult ca oricând răutatea ca un blazon, ca un titlu de glorie, ca o medalie, ca un colan de aur, devenind aproape virtute, rămân în straiile mele fără podoabe, fără accesorii, care mi se par inutile.

Dacă însă edificiul la care trudesco de peste un sfert de veac, nu întrece micile imperfecțiuni, înseamnă că totul nu e decât, vorba Ecleziaștului, „deșertăciune”.

Timpul și singurul Judecător, vor da mărturie despre mine cândva, așa cum și eu m-am străduit din toate puterile, să dau mărturie despre alții, mai ales în aceste ultime cărți de confluențe spirituale.

În rest, vă salut pe toți cu salutul franciscan: „PACE ȘI BINE!”

MĂINI VORBITOARE

Este îndeobște cunoscut câtă plăcere și emoție poate transmite o strângere de mână la timp potrivit, o mângâiere, ori, ținutul de mână al persoanei iubite. Mâna poate transmite încredere, speranță, comuniune, dorință de socializare, tandrețe, iubire. O mână rece, de asemenea, poate însemna indiferență, separare, îndepărtare. Mâna e transmitătorul veștilor. Ea poate atrage și respinge persoanele. Limbajul gestual este deosebit de expresiv. Cine-l cunoaște, poate afla sensuri pe care, nici măcar cuvintele nu știu să-l pătrundă și să-l redea, așa cum este.

Și îngerii au limbajul lor pentru cei care doresc să-l descifreze.

Se știe că există mai multe sisteme de comunicare între oameni sau între vietăți. Limbajul este cel de-al doilea sistem de comunicare.

Oamenii au comunicat din totdeauna pe diferite căi. Primii oameni comunicau între ei cu trupul, cu ochii, cu mâinile.

Expresivitatea trupestă dă naștere unor interpretări perfecte. Poți vorbi cu ochii, urechile, mâinile, picioarele, sânii ș.a.

Recent am văzut la TV o emisiune umoristică, în ghilimele, în care o pereche de sâni (adevărați sau nu) comunicau: se deschideau, tresăltau, stăteau bosumflați, chemau, atrăgeau ș.a. Un colind cântat cu mâinile copiilor surdo-muți este mai emoționant decât un spectacol de gală. „Are și sublimul înfrigurarea lui” – spunea un scriitor mureșean.

O scenă antologică din primele reprezentări ale Chiriței lui Alecsandri, interpretată în travesti de excelentul actor Miluță Gheorghiu, o înfățișa pe Chirița, întoarsă cu spatele la spectatori, vorbind cu...umerii.

Umerii ei, preț de câteva minute bune, au comunicat stări și au dat răspunsurile la toate întrebările. Un regal actoricesc, cum numai acest actor remarcabil îl putea face.

Cert este că, orbii „văd” cu mâinile; muții vorbesc cu mâinile, surzii aud cu mâinile, toți cei cu un handicap sever comunică în acest fel, foarte expresiv.

Mâinile au o expresivitate aparte. Să nu uităm că ele sunt primele care se întind într-o relație. În iubire, mâinile își transmit emoțiile și sentimentul.

Dincolo de gesturile comune, mâinile au o capacitate de a comunica perfect, ceea ce nici cuvintele nu reușesc totdeauna.

Între tehnicile de comunicare, limbajul mâinilor este un mod eficient și plăcut de unire a inimilor și sufletelor care se caută.

8 februarie 2011

PÂINEA OCHILOR ȘI A INIMII

Un om e bun, nu numai dacă ne dăruiește ceva. Un om poate fi bun și dacă ne oferă posibilitatea de a-i oferi ceva. Ba așa putea spune că mai bun e acela, pentru că ne oferă o șansă de mântuire.

Există modalități de dăruire spirituală, afectivă, care sunt mai dorite decât cele materiale. Astfel, când cineva îți dăruiește pâinea aburindă a ochilor, roua lacrimii traversând obrazul, sau când simți aroma pâinii coapte pe jăratecul inimii, nu poți să fii decât fericit și să întorci ofranda.

Pentru că știi că acel cineva nu minte.

A frământat pentru tine aluatul sentimentelor până s-au copt în țăst și acum pâinea e scoasă din cuptor și gata de frângere.

Nu-ți trebuie prea multe ingrediente. Sunt de ajuns: încrederea, sinceritatea, îngăduința, prietenia, iubirea. Frământate cu sarea lacrimii sau a sudorii simplități.

Foarte, foarte gustoasă ți se va părea pâinea ochilor și mai cu seamă aceea a inimii.

Bună de împărtășire.

Cu vinul prieteniei și al jertfei de sine pentru cel de aproape.

Iată: cuminecătura care ne ține în viață, până la a doua naștere.

8 februarie 2012

TURNURI

Turnuri de piatră. Turnuri de sticlă. Turnuri de fildeș.
Turnuri de veghe. Turnuri de hârtie. Turnuri cu scări în spirală.
Turnuri de apă.

Ne refugiem în micul nostru turn unde medităm,
contemplăm, admirăm, tăcem, ne însingurăm, scriem, citim,
monologăm.

Nu are nimeni voie acolo. Fiecare turn e proprietate privată.
E un spațiu de grație necesar.

Depărtându-ne, putem să ne-apropiem mai mult de oameni.
Și, implicit, de noi înșine. Doar aici te poți simți cu adevărat acasă.

Într-un astfel de turn, cu pereți de vitralii, rugăciunea e
hrana zilnică.

E conversația noastră cu Dumnezeu și cu îngerii.

Aici vine îngerul Esteban să mă viziteze.

Aici mă dezîmblânzește.

Aici are loc comuniunea.

Aici el devine eu și eu devin el.

În turnul în care, doar două ființe au loc.

Tu și îngerul tău nepereche.

Esteban.

Cel de atunci și cel din totdeauna.

8 februarie 2012

ZĂPEZI MUZICALE – NAMILE ALBE

Tocmai am primit niște imagini din Vrancea și mi-a stat
inima-n loc. Cu toate că am văzut destule la TV de același fel.
Acestea sunt de-a dreptul îngrijorătoare. Imense guguloaie albe
într-un peisaj hibernal care nu cunoaște altă culoare. Nici măcar o
nuanță de roșu sau de albastru. De verde nici nu mai poate fi vorba.
Unde au dispărut culorile? Alb peste alb absolut. Fără măsură și
fără de limite. Namilele de zăpadă ascund autoturisme sub ele.
Ascund tomberoane, vitrine, stâlpi de electricitate, ascund statui
ecvestre, fântâni arteziene.

Orice lucru sau ființă, devin mai mici, pitindu-se după
aceste mormane uriașe. Parcă-i un joc perfid de-a ascunsul.

Poți înota prin zăpadă? Poți mărșalui aproape orbit de albul
intens care-ți agresează privirile?

E înfricoșător de fascinant peisajul.

Nici pomeneală să se poată circula printre blocuri. Zăpada a
depășit statul de om și poți fi lesne îngropat în nămeți, fără ca
nimeni să bage de seamă.

Imenși țurțuroi de câțiva metri lungime și de grosimea unui
om atârână de pe acoperișul blocurilor extrem de amenințatori, ba
chiar înfricoșători de-a binelea. Să fi venit deja din nou, era
glaciară?

Zăpada cântă, scârțâie, geme sub tălpi. A devenit muzicală.
Simfonia zăpezii a început acum câteva zile. Orchestratorul acestei
feerice partituri s-a speriat și el și a fugit în deșert. Au rămas
spectatorii și cântăreții care trebuie să lupte cu stihiiile, cât va ține
concertul.

Astfel de priveliști, fotografiate din toate unghiurile posibile, par fantasmеle unor uriași în mantii de omăt. Să scapi din îmbrățișarea lor n-ai nici o șansă. Răceala munților de zăpadă îți arde privirea și mâinile. Picioarele ard și ele. Ochii ustură și dor. E ca beția de alb de la prima plonjare cu schiurile. Magie. Neant. Te atrage, te cheamă, te seduce.

Puțini rezistă să se afunde cu totul în nămeți și să se tăvălească. Oamenii furnicăresc prin jurul blocurilor, înarmați până-n dinți cu lopeți. Cine să facă față oceanului alb care amenință să înghită clădirile, mașinile, copacii, totul, totul?

E un ger, mon cher, de nu-ți poți face nici măcar o idee! – parafralez clasicii.

Copacii scheletici sunt aproape hieratici.

Aici locuiesc ființe umane. Prizonierele albului. Neputincioșii se lasă învinși și se refugiază în locuințe. Și totuși, unii sunt nevoiți să iasă afară, cu treburi, cu obligații, cu necesități.

Parcă mi-ar plăcea să stau pe spate câteva secunde și să fac cu mâinile îngeri de zăpadă. Nu-i chip fără să te afunzi cu totul, să te îngropi în sicriul de alb.

La propriu și la figurat, zăpada a înghițit totul.
Până când?

8 februarie 2012

CUVÂNTUL ÎN SLUJBA VIEȚII ȘI VIAȚA ÎN SLUJBA CUVÂNTULUI

Este cunoscut încă din Sfânta Scriptură cuvântul lăsat de Mântuitor: “Căci, din cuvintele tale vei fi mântuit și din cuvintele tale vei fi osândit”.

Așadar, Cuvântul e motiv de osândă sau, în chip fericit, podium și treaptă spre mântuire. El are putere răscumpărătoare.

Gândiți-vă numai: omul săvârșește o faptă nedemnă. Și e de ajuns DOAR UN CUVÂNT, pentru ca această faptă să i se șteargă. El este mai presus de orice faptă. Părerea de rău, căința exprimată prin cuvânt poate aduce iertarea supremă. Cu condiția să fie sincer. Să pornească din inimă.

Cuvântul atârână greu în viața omului. De aceea, trebuie rostit cu mare atenție. Dar, mai cu seamă, nu trebuie scris decât atunci când suntem siguri că el este ziditor și nu năruitor de suflete.

Cine-și închipuie că poate așterne pe hârtie orice cuvânt se înșală. Hârtia este un suport sacru. Ea nu permite orice. Latinul spunea: “Verba volant, scripta manent”. Cuvântul rostit zboară, cel scris rămâne.

Așadar, câtă prevenitoare grijă trebuie să avem atunci când rostim cuvântul ori, mai mult, atunci când îl scriem, indiferent pe ce fel de suport.

Ce e scris, anevoie se șterge.

Cu greu va fi șters și din cartea vieții tale unde sunt înscrise toate cuvintele pe care ți le-ai asumat, fie dinadins, fie fără chibzuință.

E bine să luăm aminte. Cei care se pripesc și scriu orice pe hârtie, vor da seamă. Unii, în fața oamenilor care nu permit așa ceva.

Alții, în fața Judecătorului a Toate.

Pune-ți cuvântul în slujba vieții, a credinței, a speranței, a iubirii și viața ta, închin-o în totalitate Cuvântului.

Doar așa vei da mărturie de iubire față de Cuvântul (Logosul) care a fost la începutul tuturor lucrurilor. Cuvântul Înrupat, Isus Cristos, Mântuitorul nostru.

8 februarie 2012

STĂRI DE SPIRIT

Poate că cea mai adâncă spaimă a unui român plecat peste hotare, dincolo de neajunsurile pe care le întâmpină la început și de condiția de emigrant, este aceea de a nu-i rămâne oasele în pământ străin.

El nu se poate acomoda cu această idee. Vrea cu tot dinadinsul să sfârșească și să fie îngropat în pământul de-acasă.

De ce i-ar păsa unde este înhumat, dacă tot nu mai simte nimic după moarte? De ce absolut toți spun același lucru: aveam de toate dar ne sfâșia dorul de casă. Ce are casa din România atât de special încât să nu le tihnească celor din diaspora nimic, pentru că le e prea dor de casă?

Are. "La noi, până și iarba este altfel" - declara cineva. Și țărâna are alt gust. Țărâna de-acasă nu-ți va începa niciodată tălpile.

Ce-ai face dacă ar fi posibil să te întorci într-o clipă?

"Aș săruta pământul țării" - declară cu toții cu emoție-n glas.

Fericitul Ioan Paul al II-lea, Papă, beatificat de curând, de fiecare dată când ajungea într-o țară, în călătoriile sale, primul lucru pe care-l făcea, era să îngenuncheze și să sărute pământul țării aceleia.

De ce? Fiindcă pământul țării este sfânt. Măcar prin oasele strămoșilor și pentru sângele care a curs pe el. Și pentru lacrimile cu care a fost udat.

O explicație ar mai fi și că omul vrea să fie alături de moșii și strămoșii lui, nu concepe să-și petreacă veșnicia printre oameni de altă nație, în locuri străine.

Oricât de bine ar duce-o, la un moment dat, el tot vrea să se întoarcă. Celor mai mulți această idee le devine obsesie și luptă toată viața să-și împlinească acest vis: de a se reîntoarce.

Lucrurile cu adevărat temeinice și bune le vedem doar când ne distanțăm de ele. Cât timp le avem sub ochi, ne par comune, nu reacționăm în nici un fel la ele, decât atunci când le pierdem sau suntem pe cale de a le pierde. Un paradox. Apreciem doar ceea ce vedem la alții și noi nu avem.

Ciudat!

Oamenii visează să evadeze, să plece din țara lor, cât mai departe, supărați, nemulțumiți în forul lor interior, că lucrurile nu merg bine. După un timp, lupta se dă invers: să se reîntoarcă.

Din nefericire, unii nu mai apucă să vadă țărâna de acasă.

Ei se pierd în oceanul de oameni care s-au împrăștiat pe aiurea, prin lume. Cine mai întreabă de ei?

Cine le va aprinde o lumânare pe mormânt? Cine le va mai pune o floare?

E bine să încerci experiențe noi, să vezi cât mai mult din lumea aceasta, dar, vine un timp când satul tău devine centrul universului și nu ai vrea nicicum să mori în altă parte.

Reîntoarcerea devine atunci, o binecuvântare.

9 februarie 2012

PITIȚI SUB ACELAȘI ACOPERIȘ

Există momente din viață când ai impresia că timpul stă încremenit. Oamenii par aceiași, natura e neclintită, fenomenele atmosferice nu dau nici un semn.

Chiar dacă ai vrea, nu poți să urnești nimic din loc. Nici morții, nici viii. Răstigniți, fiecare pe crucea lui.

Parcă sub aceeași copertină care ne apără, așa cum stăm îngrămădiți unul în celălalt, de eventualele stihii ale naturii.

Orice lucru își are vremea lui, se spune.

Dacă ți-ai depășit vremea, te poți socoti scăpat din strânsura secunde prezente. Timpul tău devine continuu. Nici trecut, nici viitor. Doar o incertă actualitate pe care nu prea poți să pui temei.

Are timpul puterea să schimbe lucrurile?

Da.

Dar pe oameni?

Și mai cu sârg.

Rămâne-va numele. Și oarecare urme pe cenușa întoarcerii. Sau urme de pași pe nisipul mării.

Steaua noastră își urmează crugul, nestingherită.

Până în constelația ei, cât azur!

Dar și o incomensurabilă liniște. Ca de dinaintea plecării supreme.

8 februarie 2012

SĂRACA DOAMNĂ GRAMATICA

Zilnic asistăm la TV la masacrarea limbii române de către realizatorii de emisiuni, mai mult sau mai puțin obscure, un fel de agresioni la bunul simț și la morala creștină. De invitați, ce să mai vorbim? Ei vorbesc ca pe stradă. Sau ca și acasă. Nici o diferență.

Cei care realizează aceste show-uri, nici nu-și închipuie cât rău fac celor care nu stăpânesc încă regulile elementare de gramatică, stilistică, ortografie și ortoepie. Suntem nevoiți să “înghițim” fraze necomestibile, acuzative fără prepoziția “pe”, cuvinte scâlciate. Ca să nu mai vorbim despre verbe al căror vocativ este, culmea, despărțit de vocala “o” prin cratimă:

Ex. Vin-o; revin-o;

Sau adjective despărțite, precum: frumoas-o; iubit-o; misterioas-o; ș.a.

Cât despre “a-ți” și “ați”; “vom” și “v-om”, ce să mai vorbim!

Pe site-urile literare, unde postează cine vrea și cine nu vrea, aceste greșeli îți rănesc ochii. Recent, o poetă scria într-o poezie, de două ori:

“Revin-o !

Revin-o și-ți

voi mai naște,

mângâieri de cuvinte”...

Să nu fi auzit niciodată această persoană de vocativ?

Posibil, de vreme ce, aceeași persoană scrie cu nonșalanță: “Î-mi amintesc”; “Î-mi pare rău”; “va-ți supărat” și alte asemenea.

Faptul că siturile sunt deschise oricărei persoane e un lucru bun, dar, în același timp reprezintă o radiografiere a gradului de cultură al celor care aspiră la nemurirea literară. O persoană care nu și-a însușit bine limba, dar dorește să fie tradusă în alte limbi, nu are ce căuta în literatură. Ori alegeți-vă un corector care să se ocupe de nedelicatețele stilistice și agramatismele care “vă scapă” din ochi sau din creier.

Nu de alta, dar, mai curând sau mai târziu veți fi puși în fața unui examen greu de trecut. Acela al cărții tipărite. Care e ca o pârlă în groapa leilor.

Atenție dar! Dacă nu sunteți siguri pe ortografierea unui cuvânt, mai bine renunțați la el, ocoliți-l, ori găsiți-i un sinonim. Ca să nu vi se descopere goliciunea din cap și eventual, din inimă.

10 februarie 2012

ARBORELE MEU CU FRUNZE ROZ

”Tu ești Totul pentru mine!” – auzi adeseori declarații de dragoste între două persoane.

Tu ești lumea mea, lumina, soarele, luna, apa, vântul, aerul de respirat, pământul și cerul, tu ești îngerul meu, ești hrana mea cea de toate zilele, ești totul, totul... Nu-mi închipui existența fără tine, nu vreau să trăiesc fără tine. În lipsa ta, nimic nu mai are valoare, totul devine inutil, lipsit de vlagă și culoare, lipsit de sens.

Sunt cuvinte poetice, metaforice, muzicale, declarații emfaticе, uneori spuse ca o poezie, fără prea mare bătaie de cap, fără prilej de gândire. Cuvintele nu costă, sunt gratuite. Ce dacă le spun? Încerc să-mi cuceresc partenerul sau partenera cu câteva vorbe alese și dacă persoana e cât de cât simțitoare, se va îndupleca.

Ce ușor alunecă oamenii în vârtejul amăgitor al vorbelor! Cuvintele clădesc imperii, dar pot și năruia aceste imperii! Ele înalță și coboară, zidesc și surpă, nasc și nimicesc, rănesc și alină, cuvintele sunt un fel de panaceu pentru boală, necaz, supărare, depresie.

Dar cine se gândește la adevăratul lor sens, la cutremurătorul adevăr care stă în spatele lor? Iată: Ești totul pentru mine! Cum poate o făptură să fie **totul** pentru altă făptură? Poți spune: Însemni foarte mult pentru mine, dar **totul** este o categorie absolută care nu se potrivește decât Divinității. Când vorbim oamenilor sau despre oameni, nu putem să folosim acest cuvânt pentru că niciodată un om nu va fi **totul** pentru alt om.

Totul îl reprezintă numai pe Dumnezeu, este atributul divinității, restul sunt mici fragmente, bucăți, rămășițe. Noi suntem rămășițele **Marelui Tot**, iar relativitatea vieții și a oamenilor în general, nu ne poate permite să vorbim despre **tot**. Sunt un crâmpei din **tot**, o mică verigă a lanțului imens care se numește omenire.

10 febr. 2012

SUNT O FĂRĂMĂ DIN ORICINE

Sunt o fărâmbă din oricine, mă înrudesesc cu voi, mă asemăn cu toți, dar râvnesc să mă întorc la **Marele Tot** care m-a creat.

Sfântul Francisc vorbea astfel cu Dumnezeu: “**Dumnezeul meu și Totul meu!** Și cred că a intuit perfect, la adâncimea minunatei mistici serafice, imensitatea **întregului** la care noi jinduim, dar la care nu putem ajunge decât printr-un lung șir de nevoințe și privațiuni, căci: “*Strămtă e poarta care duce spre viață!*”

Să-i facem loc în noi lui Dumnezeu în fărâmba noastră de trup, să ne golim pe de-a-ntregul pentru a-L adăposti, în inima noastră, să ne despuiem de voința noastră și de simțămintele noastre pentru el, fiindcă, “cine-i plin de sine, în acela nu încapă nici Dumnezeu!”

Și, mai ales, să ne rugăm să nu ne părăsească Dumnezeu, pentru că, dacă el ne părăsește, degeaba vom fi înconjurați de mii și mii de oameni că tot singuri și nefericiți vom fi.

În schimb, chiar dacă ne-au părăsit cu toții, dar Dumnezeu n-a plecat din noi, ci ne locuiește, ne putem considera bogați, căci El este pentru noi **totul**, și părinți și rude și avere și bani și sănătate și bunăstare și fericire și, mai ales, o fără de seamă **iubire**.

10 februarie 2012

TOTUL MEU

Mă rog uneori în felul următor: Doamne, chiar dacă ar fi să mă părăsească toți ai mei, numai tu să nu mă lași de izbeliște. Dacă Tu ai să fii lângă mine, pot stăpâni și cuceri întreaga lume. Tu valorezi pentru mine cât o lume, dar nu numai cât o lume, cât lumea aceasta și cât toată veșnicia! Tu ești veșnic prezent în amândouă lumile posibile (paralele – dacă există) în lumea lumilor și în vecii vecilor.

Și așa cum te-am găsit **aici** te voi găsi și **acolo**.

Mai viu și atotputernic, stăpânind adâncul de sus și adâncul de jos, stăpânind țările și înălțimile și orice părticică de lume.

Nu mă părăsi, **totul meu**, pentru că, dacă nu ești Tu, într-adevăr, nimic nu mai este pe lume!

Ah, inima mea e încrâncenată. Strânge în ea ca-ntr-un clește amintiri dureroase, inele strălucitoare, zâmbete circumstante care s-au dovedit a fi cât se poate de false. Nimic pur. M-au înăbușit omeneștile lanțuri, nu mai pot respira liber. Dragostea asfixiază. Devii rob, legat de mâini și de picioare, fără posibilitatea de a te mișca liber. Ești ținut în cuiele nevăzute ale simțului de posesiune, ale geloziei, ale încrâncenării, un adevărat “infern al tandreței” cum s-a exprimat scriitorul Alain Bosquet.

Ciudat! Cum poate un sentiment considerat nobil și curat să genereze atâtea simțăminte potrivnice?

10 februarie 2012

PĂMÂNTESC ȘI CERESC

Dragostea pământească înrobește. Numai dragostea pentru Isus eliberează de celelalte simțăminte lumești și te face să te simți ușor și pur, înaripat precum păsările văzduhului. Te înalță de subțiori pe crestele munților, acolo unde simți în nări miresmele tari ale divinității și te îmbată chemările dulci ale îngerilor.

De ce e atât de dureroasă însă, dezlegarea, ruperea, dezlogodirea de cele lumești? De ce ți se pare aproape imposibil să mai trăiești fără mâna caldă a ființei iubite?

Pentru cu nu ne-am născut îngeri, ci oameni și tot ce e omenesc ne leagă cu puteri nevăzute în cercul magic al omenescului, al pământescului, care ni se pare dulce și promițător. Este înscrisă în firea noastră suferința care se amestecă adeseori cu fericirea. Cum să le disociezi? Cum să alegi una fără de alta? E ca și când ai vrea să alegi firele de nisip dintre firele de nisip.

Aștept o vizită importantă. Mă pregătesc asiduu pentru această sărbătoare. Mă primenesc pe dinafară și pe dinăuntru, fac curățenie în jur și rămân în așteptare clipă de clipă. Număr boabele de nisip din clepsidră. Sunt sigură că va veni pentru că el nu-și încalcă niciodată promisiunea. Am lăsat ușa deschisă, am dat lanțul jos și am descuiat yalele. Fereastra, de asemenea, își întinde brațele către razele soarelui.

10 februarie 2012

PRIETENUL MEU, UNICUL

Nu mă grăbesc, nu mă neliniștesc, aștept în tăcere.

Avem atâtea de vorbit! Câte nu s-au întâmplat între timp. Toate I le voi spune dintr-o suflare și apoi, pe îndelete, în șoaptă.

Și El mă va întări în speranță, îmi va da soluții pentru toate situațiile. Totdeauna găsește cheia eficientă oricărei împrejurări. E prietenul meu, e sfătuitoarul, duhovnicul, cel care pune totdeauna umărul la greu și nu mă lasă să alunec în vârtejul amăgitor al deșertăciunilor.

Mă simt protejată. E ca un arbore la subsuoara căruia mă odihnesc după un drum lung și obositor prin arșița și nisipul verii caniculare. Mă răcorește și mă învăluie în miresmele florilor sale.

Cândva am văzut un film care se numea: "Arborele cu frunze roz". Un copil singuratic se refugia mereu sub crengile lui, atunci când simțea nevoia de ocrotire. El e arborele meu cu frunze roz, printre care văd cerul.

Se înalță semeț cu creștetul spre boltă și-și deschide brațele larg să primească la sânul său toate făpturile.

Aș vrea să-i ies în întâmpinare, să-i fac un semn de recunoaștere cu mâna, ca nu cumva să treacă pe lângă mine și să nu mă vadă.

Dar ce spun?

El îl știe pe fiecare om atât după trup cât și după inimă. Îmi cunoaște și mie toate ascunzișurile, îmi cunoaște toate fibrele ființei care se înfioară la chemarea glasului său blând precum boarea de vânt primăvărat.

Chiar dacă aș vrea să-l mint n-aș putea. Mă știe pe de rost din cap și până-n picioare.

Prietenul meu. Unicul. Aș face orice ca să nu-i pierd încrederea și prietenia. Dacă astăzi nu vine, negreșit va veni mâine. Am să merg să-l caut neîncetat, clipă de clipă, la fel ca mireasa din Cântarea Cântărilor pentru că el e iubitul inimii mele.

Port deja inelul dragostei lui, iar inima mi-a legat-o cu legăturile duhului. Dar eu nu sunt decât o frunză din coroana imensului arbore care cuprinde omenirea întreagă, planeta și chiar universul.

Când va veni, îl voi prezenta tututor ca pe iubitul inimii mele și-l voi primi în casa sufletului, primenită și frumos mirositoare.

Ca să se simtă bine la mine, să nu mai plece, să nu se îndepărteze. Să rămână în lăcașul cel mai intim al inimii, păzit și sfințit de lumina sa binefăcătoare.

El va veni, mă va cerceta îndelung și dacă mă va socoti vrednică, va rămâne pururi cu mine.

10 februarie 2012

“E UN SENTIMENT CARE N-AI DE CE”

Această frază îi aparține genialului scriitor român de la mijlocul veacului trecut, om de teatru și litere, inegalabilul până astăzi, Tudor Mușatescu – care este pe nedrept neglijat de scriitorii și realizatorii de emisiuni culturale.

E un anacolut perfect, o frază care nu pare să aibă o noimă dar pe mine m-a ajutat întotdeauna să trec peste obstacolele pe care mi le-a așezat în cale viața, ca să mă răsfete.

De câte ori aveam o supărare, mă necăjea ceva sau cineva, eram preocupată de vreo problemă aparent fără rezolvare, nu trebuia decât să rostesc magica formulă “E un sentiment care n-ai de ce” – și mă pufnea râsul. Cu asta era gata supărarea sau treceam mai ușor peste ea. Avea putere taumaturgică nea Tudorică, Tudor Mușatescu – un magician al cuvântului, de un comic irezistibil are cărui texte nu sunt suficient exploatate, așa cum am mai spus.

Scrierile lui, din care am cel puțin opt volume, la care se adaugă și acela cu texte de un umor irezistibil, prin comicul de limbaj și cel de situație, dar și comicul de caracter, volum numit “Doresc ca micile mele rândulețe” – alcătuit din scrisori în care râsul devine debordant, sănătos, viguros, constituie pentru mine cartea de care mă agăț adeseori, când sunt deprimată.

Scrierile lui Mușatescu sunt pastile de râs, remedii naturale nevinovate, care nu fac rău și induc o stare de bine, sunt stenice și aproape miraculoase.

Unele texte se joacă la teatre sau la televizor ca și monologuri în emisiunile de umor.

Teatrul lui a fost jucat în permanență. Chiar și eu am jucat într-o piesă de-a lui care nu era deloc comedie. Am jucat în “Visul unei nopți de iarnă” – în care eram mama lui Doruleț, Tanti Natalița, un rol secundar, e adevărat, dar foarte important.

Mi-aduc aminte cu drag de această piesă. Am văzut-o de multe ori la TV, jucată de Florin Piersic având-o ca parteneră pe Rodica Mandache, iar rolul “meu” era jucat de Margareta Pogonat.

E un sentiment care am de ce – maestre Mușatescu – să-mi aduc aminte de Școala de Teatru și de acest rol minunat.

Dar, dincolo de toate acestea, mi-a mai rămas un paliativ, rezumat într-o frază caraghioasă, eliptică, dinadins agramată, care are darul de a mă scoate din stările cele mai negre și de a-mi iubi din nou dușmanii. Ceea ce nu e puțin.

10 februarie 2012

UN MILION DOUĂ MILIARDE

Atâtea stele sunt cunoscute în univers. Și tot pe atâtea sunt nedescoperite sau nenumite. Astrologii și-au spus cuvântul. Istoria astrologiei stă mărturie.

Mă gândesc cu plăcere că una din aceste un milion două miliarde este steaua mea.

Fiindcă se spune că, atunci când se naște un copil, se ivește o stea pe cer, iar când pleacă din lumea aceasta, se stinge și steaua lui.

I-am dat mamei o constelație, Constelația Arionda. În ea, eram și eu și fratele meu.

Născuți cu durere din aceeași stea.

Mama a plecat la ceruri să-și găsească steaua.

Noi doi am rămas să mai căutăm încă.

Cutreier adesea cu gândul pădurile de stele ca s-o găsesc pe cea cu numele meu. Îmi place să cred c-o voi găsi, atunci când va veni timpul.

În ea mă voi simți în siguranță.

Micul Prinț – eroul lui Antoine de Saint-Exupery venea de pe o stea. Mai precis, de pe un asteroid. Singura lui avere era o floare și trei vulcani pe care-i curăța zilnic. Principala lui grijă era să taie baobabii pentru ca prin creșterea lor să nu înăbușe planeta. Râdea frumos și pune zeci de întrebări. Într-o zi a aterizat în deșert. A colindat o vreme pe pământ, s-a întâlnit cu oameni ciudați și cu un pilot de avion. A îmblânzit o vulpe care l-a învățat niște taine.

A ajuns într-o grădină de trandafiri și a înțelese că e răspunzător de floarea lui care nu are seamăn pe lume.

Steaua mea. O aud răsând în clinchete. O stea dintr-un milion două miliarde de stele.

11 februarie 2012

LOC PENTRU MEMORIE

Fiecare om își rezervă câte un locșor pentru teaurizarea lucrurilor și evenimentelor care nu trebuie cu nici un chip uitate.

Strat peste strat, pe diverse paliere, evenimentele sunt stivuite pentru ca, atunci când este cazul, să fie scoase din nou la lumină.

Dar lucrurile nu stau chiar după voia omului. Memoria le înregistrează și le redă selectiv, afectiv, după legi pe care nu le știm.

Astfel, te trezești cu imagini și cuvinte pe care ți le amintești instantaneu, atunci când se declanșează vreun buton la un stimul interior sau exterior.

Cine dictează amintirile?

Ce resort se declanșează în anumite momente de țâșnește izvorul ținut captiv poate, o viață?

Nu știm. Nici psihanaliza nu poate da răspunsuri precise.

Tainele creierului uman sunt nedescifrate în totalitate.

E bine să ai amintiri.

E mai bine, desigur, decât să nu-ți amintești nimic.

Un om fără amintiri este un om fără istorie, fără trecut.

Ele fac parte din substanța și esența umană, chiar dacă sunt pe plan psihologic. Bune sau rele, amintirile sunt ale noastre. Să nu le alungăm.

Să încercăm să ne folosim de ele, trăgând învățăminte care ne pot ajuta să evităm erorile și să reînviem momentele plăcute.

Cred că e cel mai bun lucru pe care-l putem face.

Intempestiv, alunecăm pe firul amintirilor, clipă de clipă...

10 februarie 2012

ADORM CU ÎNGERUL ÎN GÂND

Și când din nou e ziuă, îngerul mi-e alături.

Și-mi dau seama că toată vremea a fost la fel, numai că eu nu am realizat acest lucru.

Îngerul meu s-a întors în 4 februarie anul trecut, exact în ziua când am avut o mare pierdere și când mi-a fugit pământul de sub picioare.

A fost șansa cea mare pentru ca eu să nu alunec pe treptele abisurilor din care nu m-aș mai fi putut ridica în picioare.

Dumnezeu mi-a întins mâna și eu am prins-o cu disperarea celei care nu mai avea nici o speranță.

A fost paiul, trestia de care m-am prins ca să ajung la mal.

Un an de profundă meditație, un an de răscruce, în care am atins un nou prag al existenței. Am trecut în al șaselea deceniu de viață.

Nimeni nu s-a sinchisit, aniversarea a trecut total neobservată.

Pentru mine a fost un motiv de tristețe maximă.

Îngerul mi-a luminat însă cărarea și am ieșit dintre hățișuri, în lumină. Un lumină care poartă numele simplu: iubire.

Grație unei trădări nemeritate, mi s-a întors îngerul.

10 februarie 2012

CEVA SE PIERDE, CEVA SE CÂȘTIGĂ

Lucrurile nu pot rămâne la fel. Ele evoluează cu trecerea timpului. Ceea ce astăzi ni se părea veșnic, mâine se va dovedi trecător. Și totuși, ceva trecător, poate deveni veșnic. Ceva se pierde, ceva se câștigă, nimeni nu rămâne la fel.

Pierzi o iubire în care credeai cu desăvârșire și pe care mizai, câștigi o alta și o iei de la început. Spre fericire. Ce ne-am face dacă ne-am cantona într-o unică dragoste? Ar fi o catastrofă. La pierderea ei, ne-am năru trupește și sufletește.

Să nu ne întrebăm de ce, în viața noastră, au loc trădări și despărțiri. O iubire face loc alteia. În clipa sfârșitului, nu realizăm acest lucru și pare că s-a terminat lumea cu noi cu tot. Apoi, treptat, inima noastră face loc altei iubiri, absolut necesară ca să poți s-o uiți pe cea trecută.

Radu Stanca a ilustrat magistral aceasta prin următoarele versuri:

“Îmi trebuie-o durere fără seamăn / Durerea veche să o pot înfrânge”. (Despărțire).

Desigur, orice pierdere lasă urme adânci, aproape nevindecabile. Ele se vor estompa pe parcurs.

În schimb, vom câștiga libertatea de a alege un nou destin, o nouă suferință, ca să ne putem deprinde cu uitarea.

10 februarie 2012

DEPOZITARUL DURERILOR

Poate să-și închipuie cineva un om care are dureri zilnice? Ei bine, un astfel de om parcă plătește pentru toate fărădelegile lumii. De ce? Din mărinimie. Adună dureri și suferințe din toate colțurile și le teaurizează în lăuntrul de sine, suportându-le stoic, mai luând câte un paliativ, gemând, zbuciumându-se, văicărindu-se (ar fi ideal să sufere în tăcere, dar e totuși om, cu tot ce implică acest cuvânt), uneori rostogolindu-se pe jos de durere.

Cui folosește?

Chiar nimănui.

Își împlinește o penitență oarecare?

Posibil. Personală sau colectivă.

Cât poate îndura?

Nici asta nu se știe.

Se spune că suferința înalță, curățește, edifică omul.

Atâta timp cât e suportabilă. Când depășește limitele suportabilității fizice și psihice, omul se prăbușește.

Îi pasă cuiva?

Mă îndoiesc.

Fiecare are porția lui de dramă în viață.

Aici e vorba de o suferință personală la care se adaugă o suferință co-participativă. Să plângi pentru toate durerile și trădările altora, simți că nu-ți mai ajung lacrimile. Și totuși plângi pe uscat, plângi lăuntric, te chinuiești zilnic. Nu pentru tine, ci pentru faptul că nu poți îndrepta lucrurile. Și nici să iei asupra ta toate crucile. Acest privilegiu îi aparține exclusiv lui Isus Cristos. Cel care a căzut pe Drumul Crucii de câteva ori, sub povara păcatelor lumii.

Numai astfel putea să ne mântuie.

13 februarie 2012

LOC DE GÂNDURI

V-ați întrebat vreodată unde au loc în creier atâtea gânduri?
Și cum de nu se încaieră ele?

E adevărat că uneori, se mai bat cap în cap, dar până la urmă unul are întâietate. Gândurile nu suportă, de cele mai multe ori, ordinea. Ele sunt împrăștiate vraște, care încotro. Cu greu vei face ordine-n printre ele și să le așezi la locul lor.

Într-o zi poți să constăți că nu mai ai loc de gânduri.

Pot gândurile să te dea afară din casă?

Da. O dată instalate, cu acte în regulă, devin titulare. Altele, sunt doar provizorii. Cu viză de flotant.

Dar care e locul lor? După cum vin intempestiv peste tine?

După importanță?

După mărime?

După culoare, origine, perfecțiune?

Poți spune: „un colț de gând”, „o fărâmă de gând”; „o idee de gând”; „o cirtă de gând” ș.a.?

Un gând întreg face cât toate acestea.

Ajunse acolo, în creier, gândurile nu stau degeaba. Încep să lucreze. Sau să te „prelucreze”. Se insinuează perfid, își fac loc, se instalează confortabil și încep să te obsedeze. Adică, nu te mai lasă nici măcar să respiri. Trebuie să le dai ascultare, să te supui.

Oricât le-ai alunga, ele vin înapoi cu insistență.

Altele, nici mai mult, nici mai puțin, se vor consemna pe hârtie.

Musai trebuie să le notezi.

Ca să nu le uiți.

De ce nu vor ele să fie uitate?

Ca să citești dumneata ce se află în mintea scriitorului.

Uite-așa.

Dar ele mai au darul de a-ți crea drum spre veșnicie.

Cu singura condiție: să fie valoroase.

Câte gânduri s-au transformat în opere?

Destule. Dar mai e loc suficient și pentru altele.

Mă gândesc însă, la gândurile pierdute pentru totdeauna, cele nematerializate. Poate că și printre ele era loc de o veșnicie.

13 februarie 2012

NOAPTEA NEAGRĂ A ZĂPEZII

De când se știe, omul a iubit zăpada. Pentru puritatea și frumusețea ei, pentru faptul că „omoară microbii”, pentru zecile de distracții pe care le oferă: sporturi extreme, săniuș, schi, bob, nelipsiții oameni de zăpadă, plăpumile care protejează grâul până în primăvară, frumusețea fulgilor de nea care a inspirat mii de poeți și scriitori.

Uneori însă, fenomenele atmosferice oferă prilejul unei grave îngrijorări. Oamenii riscă să rămână prinși „în ghearele zăpezii” – așa cum s-a exprimat un redactor de știri la TV.

De câțva timp, până și lumina nămeților a devenit neagră.

Ceea ce privim cu groază și îngrijorare maximă pe micul ecran sau pe plasma laptopului, este cât se poate de real.

De săptămâni bune, știrile sunt cel puțin alarmante.

Chiar dacă nu ne afectează direct, chiar dacă avem o brumă de căldură în casă și ceva alimente în cămară, nu putem rămâne indiferenți la necazurile altora care n-au greșit cu nimic și se văd, îngropați, astupați total în oceanul ucigător. Natura s-a răzbunat crunt pe oameni. Fiecare casă izolată și îngropată, ascunde drame serioase. În întuneric sau la lumina anemică a unui muc de lumânare, oamenii stau în frig, îndură foame, sete.

Cu toate acestea, gesturi supreme de umanitate se fac simțite pretutindeni. Și acestea au darul de a te impresiona puternic și-ți dau un imbold ca să nu stai deoparte.

S-a supărat natura pe oameni? S-a supărat Dumnezeu?

Posibil.

Cert este că simțul civic își spune cuvântul. Indiferent de voința guvernanților și parlamentarilor.

Ai milă Doamne, de români!

Numai Ție îți stă în putere să oprești urgia albă.
Fiindcă oamenii stau învinși, doar la Mila Ta, indiferent pe ce treaptă socială s-ar situa.

Gerul, viscolul, nămeții sunt la fel pentru toți.

Doar că unii au șansa să se adăpostească la căldurică și să închidă ochii, moleșiți, toropiți de dogoarea din sobe.

Dă-le, Doamne, un pic de minte și omenie acestora pentru ceilalți.

13 februarie 2012

S-A SPART BORTA CERULUI

De o vreme bună încoace, parcă s-a spart bolta cerească. Curg din ea fulgii, cu găleata. Toată lumea se întreabă cât o să mai dureze? Primăvara-i departe, deși, calendaristic, bate la ușă. Iarna își face de cap și e neînduplecată.

Mii de oameni, ba nu, zeci de mii de oameni stau izolați, prizonieri în propriile case, fără putință de a-și vedea de viața lor, așteptând ajutoare.

Ajutoare vin câteodată din cer, realmente. Cu elicopterul. Pâine și apă. Și medicamente. Și conserve. Și încredere.

E nevoie oare de-o calamitate naturală ca să ne dăm seama cum trăiesc la sate românii?

Da.

Altfel ignorăm acest aspect legat de viața semenilor noștri.

Dar cum i-am putea ajuta?

Donând o sticlă de ulei, un kil de zahăr, unul de făină, câteva conserve?

Măcar atât, ca să ne amortim conștiința că am fost de ajutor oamenilor, în momente cruciale ale existenței lor.

Ei ne umplu brațele cu daruri neasemuite. De folos spre mântuirea noastră. Cea de toată nemurirea.

14 februarie 2012

POEM PE ZĂPADĂ

I-am scris îngerului meu Esteban, un poem de iubire. Pe zăpadă i-am scris. Cu o peniță de vânt. Cu sulita soarelui. Cu pana de aur a păsării măiestre.

Spre ținere minte.

Spre păstrare.

Spre rămânere.

Un semn minuscul de dragoste.

O simplă mărturie, în limbaj îngeresc, adică poetic.

Ninsoarea încetase. M-am îmbrăcat în albul strălucitor al omătului.

Doar pentru el.

În veșmânt de mireasă.

În veșmânt de crin.

Am trimis scrisoarea. Iar apoi am așteptat.

O viață. Și încă o viață.

La început, cu înfrigurare. Apoi cu neliniște. După o vreme, cu oboseala pe care ți-o dă renunțarea.

Nu mai cred în răspunsuri.

Îngerul e ocupat. Se împarte. Se desparte. Se adună. Se risipește.

De unde timp pentru scrisori?

Eu totuși, aștept, să se înduplece.

Să-și facă timp, măcar de un rând.

Un rând cât o viață.

14 februarie 2012

NEGUSTORIE ÎN PAGUBĂ

Cred că fiecare autor este de acord că, a face comerț cu literatură este cel mai păgubos mod de a-ți spori veniturile. Dacă nu stăpânește toate strategiile de marketing, dacă nu știe să facă afaceri, sigur se va afunda în datorii fără acoperire.

Lasă că este nevoit să-și plătească editarea unei cărți, mai suportă și calvarul taxei pe valoarea adăugată care mărește costul unei publicații cu 24 la sută. O dată cartea ieșită din tipar, sistemul de distribuție este catastrofal, fiind nevoit să plătească librăriilor 30-40 %.

Și dacă are norocul să-i fie vândută vreo carte, abia peste un an poate să-și recupereze, ceea ce a mai rămas din banii investiți pentru ea.

Vorba aceea: fură hoții jumătate...dăm leului partea înapoi...și dintr-un car încărcat...

În fine, foarte puțini autori reușesc să trăiască din produsul minții lui.

Majoritatea care află că ai editat o carte, întreabă automat cât ai câștigat, făcând și gestul semnificativ de frecare a degetului mare de cel arătător și mirându-se foarte, atunci când le spui că nu ai câștigat nimic, dimpotrivă, ai rămas dator pe la bănci și CAR-uri, pentru plata la tipografie.

-Atunci de ce mai scrii? – vine răspunsul automat și aproape nevinovat ai interlocutorilor.

Un autor, indiferent de specia literară căreia i s-a dedicat, trebuie să aibă un imens spirit de sacrificiu, să lase la o parte toate „cele lumești” și să aibă o singură țință: editarea cărților.

De ce atâta „înverșunare”? am fost deseori întrebată, atunci când tipăream carte după carte, fapt ce mi-a atras invidia și ura confrăților din urbe, cu una-două excepții.

Pentru că am ceva de spus.

Musai.

Marin Preda ar fi răspuns magistral: „Iete, de-aia, ca să se mire proștii!”

14 februarie 2012

OSTENIND ÎN OCNA CUVINTELOR

Așa cum spunea confratele Grigore Vieru, care a ostenit o viață în ocna cuvintelor, scriitorul este un truditor zilier și noptatec în ogorul cuvintelor.

A scrie din când în când, pe măsură ce-ți aduci aminte de ceva, a-ți programa din timp o scriere pentru când s-o face toamnă, pentru când vei fi în concediu, la pensie ori în week-end, nu este suficient. Truda trebuie să fie neconținută, fără zăbavă, jertfelnică și pusă pe primul plan al vieții. Adică, prioritară, dacă nu cumva exclusivă.

Altfel se transformă într-un capriciu de moment, ori o îndeletnicire, mai mult sau mai puțin plăcută de timp liber. Scrisul nu e numai o distracție, el implică responsabilități majore pentru autor.

Scrisul este un lucru fundamental pentru creator. Îi poate schimba radical structura psihică și cea spirituală. El se poate confunda cu scrisul său. Adeseori îl recunoști pe autor în personajul principal. Vocea auctorială se face de multe ori simțită. Personajul împrumută ideile, simțămintele, faptele autorului, fără să-și dea seama. E o empatie necesară, aproape o entropie.

Scriitorul nu poate minți atunci când scrie un text. Ideile transpar, respiră, o dată cu cele ale autorului. Dacă cineva dorește să cunoască un autor, nu e nevoie decât să-l citească. Va afla multe. Va afla, până și ceea ce autorul nu știe despre sine însuși.

Scrisul este o aventură continuă, așa cum este și viața. Este esență de suflet.

Dinamică, mereu în schimbare, niciodată aceeași.

E o bucurie supremă să poți să-ți așterni gândurile pe hârtie și, mai ales, să le materializezi într-o carte.

Ea te va defini pentru totdeauna, deși nu toți autorii recunosc acest lucru. Ei continuă să-și clasifice creațiile după vârsta lor biologică și nu după vârsta spirituală.

Unele creații de început sunt renegate, pentru că par depășite.

E bine să păstrăm toate creațiile, așa cum au venit ele. Astfel vom vedea evoluția gândurilor și simțămintelor. Sunt copiii noștri, chiar dacă uneori ni se par nereușiți. Ce face o mamă dacă are un copil mai puțin dotat? Îl respinge? Nu, îl iubește mai mult, are grijă de el, îl transformă și se mândrește cu el, așa cum este. Fiindcă e darul lui Dumnezeu.

Fiecare lucrare scrisă este darul lui Dumnezeu.

14 februarie 2012

NU MI-A FOST TEAMĂ...

Nu mi-a fost teamă că nu ai să mă iubești. Mi-a fost teamă că n-am să te mai pot iubi. N-ai să-mi mai dai motive temeinice să te pot iubi.

Eu nu pot iubi degeaba. Ca să te iubesc e necesar să te învelesc cu o aură. Să te argintesc cu boarea de rouă din dimineața ierburilor.

Să-ți confecționez un veșmânt de lumină.

Să-ți auresc privirile, atunci când te uiți la mine.

Și toate acestea trebuie să le fac, fără ca tu să bagi de seamă.

Să fie așa, ca o iluzie de bine, de frumusețe și liniște.

Numai așa, dragul meu, te voi învrednici de iubirea mea.

Doar așa pot să mă scald în azurul cuvintelor tale.

Iubirea e sacră. E o poruncă, dată nouă de sus, de la Domnul.

„Iubește și fă ce vrei” – a spus Sfântul Augustin.

Cum adică „ce vrei”? Adică poți să faci orice?

Da, fiindcă dragostea nu-ți îngăduie să faci lucruri rele.

Nu poți face nimic rău când iubești.

Iubește și aurește-ți iubirea. Pune-i halou de lumină. S-o vezi, s-o simți, cum te cutreieră, cum te cucerește, celulă cu celulă.

Cum nu-ți mai pasă de conveniențe, de ce va fi mâine.

Iubești și atât. Și astfel poți să te prefaci într-un înger...

15 februarie 2012

UN ÎNGER ÎN CARNE ȘI OASE

-Ce ți-ai dori de Ziua îndrăgostiților? – am fost întrebată.

-Un înger în carne și oase.

Să fim umăr la umăr și „tâmplă fierbinte lângă tâmplă” – așa cum cântă Tudor Gheorghe.

Ideea de înger, în ultimele decenii a fost atât de vehiculată încât a devenit un loc comun. Peste tot, îngeri și îngeri. Toate emisiunile, toate cărțile, toate filmele reiterează ideea îngerilor, fie căzuți, fie în propriul crug înățăndu-se, fie aducând fericire oamenilor sau vestind o bucurie.

Îngerii s-au banalizat într-atât, încât pot fi lesne confundați cu oamenii. Îi vezi pe stradă, prin case, prin magazine, peste tot.

„Un înger de fată” se spune despre o cântăreață pop, rock sau despre o dansatoare la stâlpul infamiei.

Un înger de fată cu silicoane, cu operații estetice, a cărui singură preocupare este să arate „cool”, să atragă cât mai mulți bărbați. Cred că ar trebui să manifestăm mai multă grijă, prudență și cutremur în fața acestui cuvânt. Îngerii sunt creaturi spirituale de care Dumnezeu se folosește în legăturile cu oamenii.

Există îngeri în Biblie. Există și-n tradiție. Dar și-n realitatea imediată. Doar că trebuie să-i recunoști pe cei adevărați. Cei care nu mint și nu se mistifică.

Există și povești cu îngeri. Și toate sunt frumoase, duioase, candid.

În ce mă privește, mă mulțumesc cu îngerul meu, știut doar de mine, care mi-e permanent alături, în gând, în spirit, în carne și oase. Și-n cuvântul meu cel de toate zilele și nopțile. Îmi veghează somnul și-mi trimite vise.

Și de acolo de unde s-a aciuat, nu mi-l poate smulge nimeni.

16 februarie 2012

LAOLALTĂ CU GÂNDURILE

Nu sunt niciodată singură. Sunt cu gândurile. Care uneori, se pot materializa în cuvinte. Astfel, formăm o comuniune perfectă, de gânduri, cuvinte și atitudini.

Gândurile sunt însoțitoarele mele credincioase. Se țin scai. Nu mă părăsesc aproape niciodată. Oriunde mă duc, oriunde mă întorc, hop și ele. Parcă stau lipite de mine.

De câte ori nu le-am alungat, de câte ori nu le-am renegat, de câte ori nu le-am primit înapoi, spășite...

Bâzâie precum muștele. Și-mi țiuie în auz cu osârdie.

De multe ori îmi vine să leucid...

Prea sunt săcâitoare...

Dar îmi aduc aminte că ele mă ajută să-mi pun în ordine viața...

Să mă limpezesc și să văd cine-mi este prieten și cine nu.

Am nevoie de liniște.

Un gând nou s-a insinuat în mine.

Îl ascult. Îl primesc. Îmi face bine.

Nu sunt singură.

16 februarie 2012

A PĂTRUNDE DINCOLO DE INFINIT

Dincolo de infinit a devenit o sintagmă comună.

A smulge bucăți de infinit, a-l cuceri și a pătrunde dincolo de infinit, a fost dorința tuturor matematicienilor, fizicienilor și a oamenilor de știință din totdeauna. Încă de la Pitagora. Toți au vrut să demonstreze că dincolo de infinit există ceva. Ceva palpabil. În ordinea cea mai adâncă a lucrurilor. O trudă care nu încetează niciodată. Prin toate mijloacele științifice cunoscute și necunoscute. Știința și filosofia își dau mâna prin teorii și construcții filozofice pentru a cuceri Infinitul.

Poetul însă, prin versurile lui, cucerește infinitul și merge dincolo de el, prin metaforele lui.

A atinge infinitul, acel ceva care nu poate fi atins...un deziderat major pentru orice creator. Numai așa te poți apropia de Creatorul care a făcut Infinitul și tot ce este dincolo și dincoace de el.

Un poet este în același timp un matematician și un filozof.

E și un magician care poate preface cuvintele în boabe de mărgăritar.

Sau în bijuterii inestimabile de atârnat la piept sau la gât, pe dinăuntru. La încheieturile sufletului cu inima.

17 februarie 2012

UN FEL DE METAFIZICĂ A TIMPULUI

Cosmologia filozofică și științifică încearcă să demonstreze multe teorii despre infinitatea Timpului.

Eternitatea unei secunde a devenit o sintagmă comună și ea.

Conform teoriei relativității, chiar unitatea de măsură a timpului poate deveni...variabilă. De câte ori nu ni se pare că timpul stă încremenit și nu mai vrea să se urnească. Dimpotrivă, alteori, „fuge” atât de repede, că nu-l poate nici măcar vântul atinge.

Cu toate acestea, Timpul se scurge din totdeauna după legile lui. Niciodată haotic. Este singurul reper al statorniciei, chiar dacă oamenii vor să-l comprime ori dilate, după propriile necesități.

Și veșnicia se poate măsura cu secunda, se spune adeseori.

Câte secunde încap într-o veșnicie?

O infinitate.

Timpul nu cunoaște fruntarii.

O fantă de timp, o fantă în spațiu, o fantă în izvorul luminii.

În el am putea locui noi, cu cei dragi, viața aceasta.

17 februarie 2012

AMPRENTELE CLIPEI

Și nici măcar nu observ cum îmi trece timpul prin suflet!

Amprențele clipei nu sunt totdeauna vizibile.

Și peisajele neterminate să stea mărturie.

Dar cum să învăț să privesc cu ochii păsărilor și ai florilor?

Diafan, pastel, nuanță, culoare...Și chip.

Fiecare lasă ceva în urmă.

Unii – o dâră, alții – un nimb difuz, precum luna.

Spațiul de interes e întotdeauna altul.

Un spațiu devreme, un spațiu târziu...

Cine să le măsoare cu ochiul?

Până să facem bilanțul, trece clipa, trece ziua, trece noaptea, trece anul, trece viața.

De aceea, omul ține neapărat să amprenteze clipa.

Ori măcar să-i reteze aripile.

17 februarie 2012

MĂȘTI

De ce sunt măștile populare atât de grotești? Ce rațiune îi face pe creatorii lor, să le realizeze cât mai urât posibil? Estetica urâtului este și ea o artă?

Măștile sunt hidoase pentru că SPUN ADEVĂRUL. Îl strigă. Răspicat. Nu te poți ascunde. Numai cu mască pe chip poate fi rostit adevărul. Adevărul e greu de suportat. De aceea omului îi trebuie o mască pentru a-l striga în adunările populare, la joc, la sărbători.

Satul - un spațiu al miturilor creștine și precreștine. O arhaică a culturii populare din timpuri imemorabile. Lumea satului reînvie în proporții grotești. Dar sătenii înțeleg acest limbaj popular cu strigături și cu gesturi aparent dezordonate.

Ritualul care presupune mascați respectă un anume tipic.

Săriturile peste focuri au și ele semnificația lor.

Ceilalți oameni stau momâi și privesc fascinați la chipurile urâte care se hlizesc cu un singur ochi, cu un singur dinte, la consăteni.

Jelitul, corul, dansul macabru, fac parte din spectacolul insolit al satului. Mituri, legende, ritualuri vechi, reînnoite. Eseuri filozofice cântate, dansate, simțite. Un joc al esențelor. Al umbrelor.

Femei în negru stau de veghe la granița dintre viață și moarte.

Veghează sufletele?

Îi veghează pe cei vii?

Li se văd numai ochii din broboadele negre.

Ceva înfricoșător. O teribilă pledoarie metafizică despre viață și moarte. Marea trecere, după spusa marelui Blaga. Trecerea trupului din fizic în metafizic. Maaare mister. Deslușit numai în mică măsură. Tot ce nu înțelegi, capătă aură de simbol. Atrage. Cu cât te sperii, cu atât ești mai atras.

M-au speriat din copilărie astfel de reprezentații.

La lumina limbilor de flăcări care se zbenguiau în văzduh.

„Cine moareeeeeeeee?”

„Om tânăr moare?”

Fiecare cu destinul lui. Bocitoarele/ursitoarele sunt acolo.

La hotar. Ele însoțesc omul după ce s-a dezbrăcat de trup și pleacă, pe firul văii de lacrimi, până la apa Styxului.

Așa e datul.

17 februarie 2012

COBOR ÎN TIMP SPRE ÎNCEPUTURI

Cu fiecare amintire, cobor în timp spre începuturi. O decupare de imagini mă proiectează în altă fericită vârstă. Sunt eu, e altă ființă? Oricum îi recunosc alcătuirile, chiar dacă timpul n-a stat pe loc și a estompat imaginile, contururile nu mai sunt aceleași.

Nici pentru mine timpul nu mai stă în loc. Și uit adeseori adevărata vârstă. Mai bine zis, e o refugiere, o evadare, în altă conjunctură. Ca pe o altă planetă, în care recunosc unele locuri, unele personaje. E Raiul meu, hiperboreea în care mă întorc cu nostalgie.

Cu toate acestea, oricât o caut, nu-mi regăsesc *starea de atunci*.

Sentimentele nu pot fi copiate. Minte se oprește undeva, la granița lui *atunci*.

E dureros că nu am acces pe deplin, în acest spațiu privilegiat care e propria-mi viață.

Ce-a fost, a trecut demult, lucrurile nu se pot întoarce.

Atunci, mă concentrez pe ce-a mai rămas.

Nu mult, însă.

Cu strângere de inimă.

Încerc să-mi proiectez un crug pe potrivă.

Zadarnic.

Tot ce-mi rămâne e prezentul, destul de incert, destul de anemic, în care pot să mă instalez ca pe o schelărie care protejează edificiul.

De aici, de pe schele, de unde aş putea aluneca fără veste, contemplu vârstele spiritului. În ele nu există mistificare.

Pentru că toate cele trupești, sunt iremediabil pierdute.

18 februarie 2012

VEȘMINTE ILUMINATE

Creștinii – copiii lui Cristos, încă de la prima Taină a Sfântului Botez, sunt îmbrăcați în veșminte iluminate prin apă și Duh Sfânt. Este primul Sacrament, cel al inițierii în viața de Duh, poarta de intrare în creștinism.

Veșmântul lor alb – ungerea cu crismă, simbolizează puritatea și ștergerea de păcatul protopărinților, după „fericita cădere”.

Veșmântul va putea fi păstrat neprihănit sau va fi întunecat de greșeli și eroare. Sacramentul Spovezii și al Împărtășaniei va putea din nou albi haina creștinului. „Și ca zăpada mă voi albi” – scrie în Psalmul 50.

Grija primordială, așadar, a omului care vrea să fie mântuit, este aceea de a-și menține veșmântul curat, ceea ce nu e întotdeauna ușor.

Alegerea fundamentală poate fi bună și în general, respectată. Însă, mai sunt și alunecări, rătăcirii pe cărări întortocheate care te îndepărtează de ținta inițială.

Ca să ajungi din nou pe drumul dorit va trebui să-ți cauți un ghid, un călăuzitor care să te ducă prin hățișul lumii la singura și adevărata Lumină.

Caută-l. Așa cum îți cauți medicul de familie, avocatul, purtătorul de cuvânt.

Fără cineva care să te călăuzească, te poți rătăci lesne.

Nu-ți face singur acest lucru.

Pentru că s-ar putea să nu mai găsești niciodată drumul drept și ieșirea la sfânta și binecuvântata Lumină.

Lumina de sine ar putea albi din nou veșmântul, așa cum a fost el *ab initio*.

18 februarie 2012

SCRISOARE PIERDUTA ȘI RECOMPUSĂ

-de trimis niciodată-

Scump prieten,

Îți scrisesem azi noapte, sub impresia celei dintâi ”întâlniri” o scrisoare în care îți povesteam unele lucruri despre mine.

Dar, fiind prea lungă, calculatorul a binevoit să mi-o șteargă. Acum o iau de la început. Cum îți spuneam, vreau să-ți dau unele detalii ca să nu întreb altele persoane. Vreau să le citești dimineată, când vei fi odihnit.

Sunt scorpion, n. – 3 noiembrie 1951 Galați (dunăreancă, fiica Dunării).

De-a lungul anilor am făcut nenumărate școli socotite inutile pentru alții, fiindcă nu mi-au adus niciodată beneficii materiale, ci doar spirituale: școală de teatru (actorie și regie), pian, teorie și canto, germană, stenodactilografie, biblioteconomie, câte doi ani din fiecare. Fleacuri. Am făcut doar ce mi-a plăcut și mi-a trăsnet prin cap. Sunt o fire voluntară, nu pot fi pusă în jug.

Am fost peste 30 de ani bibliotecară, până în 2002. Apoi am fost șomeră și vreo doi ani, fără nici un ban. Dar am supraviețuit.

Din 2005 sunt pensionată anticipat până voi împlini (dacă!) 59 de ani și voi ieși de drept.

Din 1990 m-am convertit la confesiunea romano-catolică, neîmpinsă de nimeni. Nu regret. Iubesc deopotrivă ambele confesiuni, dar o practic pe aceasta. Din 1993, în urma unui voiaj în Germania, Nord-Westfalia, am fost primită în Ordinul Franciscanilor Terțieri (seculari) OFS.

Vreo 12 ani am fost ministru (conducător spiritual) al Ordinului din Galați. Îl iubesc pe Francisc foarte mult. Am fost în țara lui. M-am suit pe acoperișul lumii (cupola bazilicii San Pietro), apoi în Bazilica San Francesco și în biserica în care s-a botezat (San Giorgio). Am scris o carte despre acest pelerinaj, se numește **Anotimpuri franciscane**. Dacă ar fi să mă mut în alt colț al lumii, aș dori să fie Assisi. Acolo l-am întâlnit pe Seraficul Francisc (în mine însămi) și m-am împăcat cu Dumnezeu și cu lumea.

APROAPE TOTUL DESPRE MINE

Sunt o fire dificilă, însingurată, anxioasă, depresivă, hipersensibilă. Dar când iubesc, iubesc total. Am ratat 2 căsnicii sau surogate de căsnicii. Am ratat șansa de a fi mamă.

Am lucrat toată viața în cultură și nu știu nimic altceva să fac. În gospodărie (deși mă pricep teoretic la toate) sunt o catastrofă. Veșnic ard cratițele, oalele, ibricele, etc.

Iubesc teatrul, am jucat 20 de ani în trupa lui Lucian Temelie, pe diferite scene ale țării, chiar și la Mărășești și Focșani, în bijuteria aceea de teatru.

Iubesc peste toate Poesia, pe care o nasc și mă renaște, am scris psalmi, rondeluri, poezie în vers liber, eseuri teologice, un roman, un compendiu de mariologie tratând **Semnificația cultului marian în Bisericile Catolică și Ortodoxă**, lucrare de referință, folosită deseori ca bibliografie studenților și preoților, fiindcă e foarte elaborată. Multe scrieri despre sfinți și martiri. Nu sunt o sfântă, deși aproape 20 de ani am trăit în abstinență și mortificație.

Dar, SUNT OM ȘI NIMIC DIN CE-I OMENESC NU MI-E STRĂIN.

Ar mai fi multe de adăugat. Prefer să ți le spun personal. Dar, în mare, cam asta ar fi viața mea, deloc reușită pe plan social – însă împlinită pe plan spiritual – până la această dată providențială când mi te-a adus șansa la mine în suflet.

Mi-am dorit întotdeauna un umăr sau o tâmplă de care să-mi sprijin obrazul. N-a fost să fie. Nu-mi fac iluzii în nici o privință. Vreau doar să fim prieteni (sinceri, dacă se poate) și să am cu cine împărtăși Cuvântul care mă arde și mă tămăduiește.

Scrisoarea pierdută (totdeauna e așa!) era mai frumoasă.

NU PREA E TIMP DE ZĂBAVĂ

Câte pulsații intime
în devemele anotimpului!
Sătenii – trezindu-se parcă toți deodată
zoriți a-și lua în primire țărâna
cu gustul aproape uitat al belșugului.

Miroase vag a bălegar cald
a lapte matern și a flori de aspru pelin
În nările încă flămânde se-amestecă izurile.

Ogorul respiră adânc din rărunchi
ca un bivol puternic și blând
așteptându-și cu devoțiune stăpânul.

Moromete ar zâmbi acum mustcește
pe stănoaga podiștei
întrebându-și vecinul,
nimerit ca din întâmplare la gard:
-Ai terminat, mă, de sapă?
Și-n gând l-ar blagoslovi fără pic de ranchiună:
„Pe măta și pe tine, Bălosule!”

Apoi, ar mai slobozi gânditor
câteva păpădii de fum
și - ca orice țăran de ispravă –
ar percepe mișcarea celulei de dor
din fecunda sămânță.

Dar fiindcă nu prea e timp de zăbavă
ar deschide poarta,
și-ar lua unealta pe umăr,
merindea în traistă, bidonul cu apă,
pierzându-se în colbul de siliște.

Spre nămiezi, și-ar răsuci o țigare
cu tutun din cel galben și binemirositor
și-ar răsturna cu un scurt bobârnac
pălăria lui neagră spre ceafă
netezindu-și firele asudate pe frunte

s-ar uita gânditor la cei câțiva nori
destrămându-se nehotărâți
ar stuchi în căușii de palme
mari cât ceaunul de mămăligă
și-ar îndrepta șalele
și ar începe să fluiera nepăsător
o doină
în nesfârșirea și parfumul de reavăn pământ,
al Câmpiei Române,
înjurându-l cu duioșie aspră în glas
pe armăsarul lui favorit:
-Nea...tu-ți adineaurea mătii!

MĂ LEPĂD DE UMBRE

A trebuit mai întâi
să dau mâna cu sinele
la fel cum
înainte de cuminecare
dau pacea creștinilor.

Apoi m-am împăcat
cu Măritul
și mai la urmă cu oamenii.

Până nu m-am iertat din inimă
n-am putut să-i iert
pe niciunul.

Curând am înțeles
că trebuie să-l iubesc
și pe cel ce nu mă iubește
să-l accept și pe cel ce nu mă acceptă
să-l sufăr și pe cel ce nu mă mai suferă.
Și pe cel care astăzi
sau ieri
sau chiar mâine
e înșelat crezând că înșeală.

A trebuit să-i contemplu
minut cu minut
fericirea
alături de înșelătoarea de azi.

Să mă ferec
în spațiul de jind
împreună cu sora mea de o viață.

A trebuit.
Operație pe viu
necesară.

Doar așa puteam exorciza nefericirea.

Știam că nu-i lesne,
că mă va costa
câteva zeci de zile și nopți
poate ani verzi
de gâlceavă cu mine,
de muștrări aspre,
de căutări,
de ropot de lacrimi
sub streășina mâinii
pe canavaua obrazului.

Cât de curată și iluminată
mă simt
îmbăiată în aroma tristeții
cu un rictus încolțit peste noapte
ce-mi conferă
o aură tragică.

Mă privesc.
Cine-i această străină preamilostivă
ce și-a dăruit până și zâmbetul?

Bucurați-vă
când vedeți
orhideea durerii
înflorindu-i pe obraz,
bucurați-vă!

Vi se cuvine,
vi se datorează în totalitate.
Am plătit-o amarnic
cu zâmbetul șters definitiv
de pe partea de miazăzi
a sufletului.

Am renunțat la atâtea lucruri!
Altfel, cum aș fi putut să clădesc,
din cioburi de lună,
din talazuri de rouă
castele menite ruinei?

Mă lepăd de umbre
și-mi șterg praful
de pe sandalele veacului,
de pe surâsul vostru
imbecilizat de trufia
că m-ați fi putut doborî
cu un gest,
cu un cuvânt,
cu un rânet
pe care eu l-am prefăcut
într-un halou
așezându-mi-l pe fruntea
scăldată-n sudori,
peste coroana de ghimpi
de atâtea vreme purtată...

TRANSFUZIE DE LUMINĂ

Peste icoana ta am suflat aerodragoste, aerosoli de iubire, transfuzie cu lumină. Îți ridicasem un chip sufletesc din tăceri de cuvinte.

Moartea iubirii lasă locul pustiu, pârjolit, o moarte care dovedește multe nu cum a spus Holban, că moartea nu dovedește nimic.

Locul se va ocupa imediat, locul era ocupat cu mult înainte, locul nu a fost liber. Cu uși trântite închid capitolul pentru a deschide altul numaidecât la anul și la mulți ani, niciodată. Ce n-am făcut voi face numaidecât, acum și de-a pururi.

Ah, cât de dureros a fost să te smulg din celule, te-am ras din adâncul pământului meu sufletesc, nici o plantă nu va mai răsări de acolo.

Pârloagă, lut ars, maidan, pustietate... Singurătatea mea n-a scos un cuvânt m-a lăsat în apele mele, singurătatea unui vis de cursă lungă care s-a dovedit deșertăciune.

Mi-am risipit mărgăritarele unor câini vagabonzi, am hrănit porcii cu portocale; aur de suflet am turnat în saci găuriți am cărat apă vie cu sita...

Acum, laolaltă cu frunzele, zbor, plutesc, mă spulber, zburătăcesc, cad, mă-îngalben, mă vestejesc, sunt sfărâmată sub talpă...

SUVERAN FĂRĂ AURĂ

Singur te-ai ales domnitor pe inima mea, suveran fără aură, coroana ți-e ruginită, o tot lustruiesc într-o părere să pară strălucitoare, măcar să te pot vedea așa cum nu vei fi niciodată...

Cât pentru mine, ești mort, mortuț, ră-po-sat; te-am bocit, ți-am pus la cap cruce, ți-am aprins candelă, te-am îngropat, ți-am dat de pomană... porțile mele s-au pecetluit pentru tine...

Fărâma cu fărâma te-am smuls din carne, din sânge, din fiecare celulă onirică desfăcută la infinit în mii de cristale zvârlite-n zenit să nu-ți mai aud glasul, veniți-ar numele!

NU SUNT DESTUL DE PUTERNICĂ

Mă recunosc slabă, vulnerabilă. Nu sunt destul de puternică.
Nu pot privi la numele tău cum se vestejește-n pădurea de orhidee a
inimii mele.

Prea doare. Prea ustură.

Un an de durere?

Aproape un caz patologic.

Nu vreau să mă indispun privindu-ți numele.

Nu pot încă.

Tot ce are legătură cu tine mă mistuie. Îmi provoacă arsuri
lăuntrice de nepotolit. Am fugit cât m-au ținut băierele inimii. N-a
fost de ajuns.

Nu încă.

Deși am rupt toate firele.

Au rămas cele freatic. Și ies pe neașteptate din sol, fără să
le caut cu nuielușa de-alun. Atunci le înăbuș repede să nu mă
invadeze din nou. Țâșnește izvorul în locuri pustii, acolo unde
altădată era oaza de liniște.

Prea trist.

Prea groaznic de trist.

Eternă poveste....

21 februarie 2012

EXISTĂ COMANDAMENTE...

Există comandamente cu mult mai înalte decât banala
trădare a bărbatului din totdeauna...

Există întâmplări care te pot marca definitiv.

Există iubiri care nu există...

Există ani – noian – care nu se întorc niciodată...

Există clipe...

Și când totul s-a destrămat rămâne memoria clipelor...

În lacra minții.

Trebuie doar deschisă și ies la lumină.

AR TREBUI SĂ NE OBIȘNUIM...

Cu imensele căderi de omăt, o dată la jumătate de veac, cu marea înghețată, cu Dunărea – patinoar, cu zăpoarele și podurile de gheață, cu lacurile blocate și cu vapoarele prinse-ntre sloiuri. Un peisaj mirific dar și straniu totodată. Vis înghețat.

Să se fi inversat polii?

Să ne fi mutat noi între ghețurile Arcticii?

Să ne fi prefăcut, în câteva zile în eschimoși?

Posibil.

Cert e că nu mai putem fi siguri de nimic.

Planurile cu bătaie lungă cad, toate.

Oamenii nu învață nimic din aceste semnale urgente ale naturii.

Continuă să ignore orice avertisment.

Continuă să facă nunți, să meargă în cluburi de noapte, să moară, să se bată, să iubească și să facă prunci. Să facă, mai ales, oameni de zăpadă care se transformă în uriași, în dihânii și fantome albe, în namile amenințătoare. Plăsmuiți adevărate ale imaginației. Personaje de basm ori de legendă prind viață și vin peste noi. La gura sobei avem oarecare curaj. Le gonim dincolo de ferestrele care stau lipite-n hârtie albastră, cu pap. Să nu poftască vântul ori crivățul.

Acum, ne retragem la hibernat precum urșii polari și ne hrănim din propria osânză. Ne sugem unghiile. Bem apa din țurțuri, așa cum în copilărie, îi rupeam de la streășină și-i ronțăiam cu plăcere, iar după câteva ore făceam temperatură și gălci.

Nici terciul de mălai, nici descântecul mamei nu ne mai scutea de durerile din gât. După câteva zile o luam de la capăt. Săniuș, mâncatul zăpezii, bulgărit, amigdale.

Și totuși, cât farmec aveau toate acele ștrengării care astăzi ne sperie!

22 februarie 2012

NIMICURI FRUMOS AMBALATE

Cât de hazliu, cât de caraghios și ridicol mi se va părea, tot ceea ce astăzi pare un veritabil dezastru. Asta-mi amintește de bancul englezesc cu șoricelul și cu elefantul. La disprețul elefantului care-i spune șoricelului: -Ce mic ești! șoricelul îi răspunde: -Da, dar vezi tu, am fost și bolnav!

Deșertăciune și praf și goană după vânt! Asta e încrederea. Asta e prietenia. Ca să nu mai vorbim despre iubire care, iertată-mi fie afirmația, cred că nu există...

Nimic adevărat, nimic frumos, nimic vrednic de virtuțile creștinești pe care le proclamăm cu osârdie.

Ce ne rămâne, dacă nici speranța nu mai poate răzbi, dincolo de aceste nimicuri frumos ambalate?

Mai rămâne steaua de care ne agățăm ca să putem trage oiștea singurătății.

Mai rămâne bolovanul pe care-l urcăm de mii de ori, precum Sisif și când suntem aproape de culme, ne prăbușim și o luăm de la început.

Mai rămâne ața după ce pasărea a zburat demult în tărie...

Mai rămâne cenușa focului sacru din care ar mai putea sări o scânteioară, oricât de mică...

Până și nădăjduirea a orbit...Și bâjbâie prin beznă...

Plouă peste lume cu picuri mari de singurătate...

Ca de pe alt tărâm...

22 februarie 2012

SCOTOCIND PRIN ADÂNCUL DE SUFLET

Multe mai ascunde sufletul omenesc! Bune și rele. Pete albe și negre. Pete gri și albastre. Și ies la iveală când nu te aștepti. Un eventual scotocitor de suflete ar putea afla lucruri surprinzătoare. Pe care nici măcar proprietarul sufletului nu le cunoaște.

Încerc să mă privesc de pe partea cealaltă a inimii. De vizavi. Cu alți ochi, adică. Deși trăsăturile îmi par cumva cunoscute, nu mă recunosc în totalitate. Sunt eu, sunt cealaltă eu?

Cum mă văd alții, cum mă văd eu? Cum mă vede Dumnezeu?

Trei ipostaze posibile.

Nici una convenabilă pentru mine.

Ar trebui să fiu mai indulgentă decât ceilalți? Să-mi acord circumstanțe pentru orice slăbiciune, de care nu duc lipsă?

Nu.

Ochiului divin, deși plin de îndurare, nu-i scapă nimic.

Și cum o să mă mai privesc în oglindă știind că El e prezent și acolo?

Până și-n gânduri.

Până și-n adâncul de suflet.

O baie de lumină mi-ar face bine.

Poate m-ar curăța de toate metehnele.

Și m-aș putea privi drept în ochi, cu Ochiul divin.

Să mă văd așa cum sunt, de fapt și nu așa cum vreau să apar în ochii lumii.

22 februarie 2012

JUMĂTATEA INIMII MELE...

Jumătatea inimii mele...Tu
care mi-ai luat inima-n palme
și-ai sorbit din căuș
Lumina din oasele îngerilor.
Al patrulea sfert e camera uitării.
Amintirile respiră prin toate celulele.
Dacă nu ai rămas, înseamnă că nu ai fost?
Atunci de ce mi-e inima înjumătățită?

23 februarie 2012

SUFLETUL CASEI

Până și casele au suflet. Și încă unul viu. Ne e dor de casa părăsită pentru că în ea a rămas sufletul. Pereții respiră. Tavanul se tânguie, podeaua oftează.

Nu vom putea uita niciodată casa dintâi, acolo unde am fost ocrotiți de brațele mamei.

Casa aceea modestă, cu podele de lut galben amestecat cu bălegar cald de cal și lipit în straturi subțiri. Până se zvânta lutul, păseam cu picioarele goale pe el. Rămâneau urme plantare. Turnam apă în ele.

Era jocul nostru. Până să prindă părinții de veste, ne jucam în acele băltoace.

Făceam bărcuțe de hârtie și le dădeam drumul în ele să plutească. Erau mici lacuri de agrement cu bărci colorate. Uneori pescuiam cu o ață legată de-un băț. Fel de fel de hârburi.

Dintre toate jucăriile preferam calul de lemn vopsit maroniu. Pedalam pe scările lui ca pe-o bicicletă. Avea un cap frumos căluțul. Ochi expresivi și gene parcă rimelate. Coama – neagră. Mă bâțaiam ore întregi pe calul meu. Asta mă ajuta să visez și să-mi construiesc o lume a mea unde nu pătrundea nimeni.

Casa era povârnită, cu acoperiș drept, de gudron presat pe care tata îl smolea cel puțin o dată pe an. Cumpăra calupuri de smoală și le topea în cazanul ruginit. Apoi smolea casa.

Mama o vâruia de câteva ori pe an, de sărbători, pe dinăuntru și pe dinafară. Aveam „rol”, cu model floral, imprimat în cauciuc gros, pe un suport cu mâner. Îl muiam în sineală sau în altă vopsea și tapetam pereții.

Muream să dau și eu cu rolul, în sus și în jos, în șiruri drepte, perfect aliniată. Ieșea un model cu flori și frunzulițe albastre.

Mai greu era cu dungulița de sus, că trebuia să fie dreaptă și subțire. Țineam linia ca să nu se strâmbe.

Încă și astăzi mai visez că văruiesc și tapetez cu rolul. Ori lipesc casa pe din afară, dând brâu negru sau albastru de jumătate de metru înălțime. Era frumos. Mirosea a reavăn. Mama primenea paturile.

Scutura saltelele cu paie, le bătea bine. Apoi le întindea pe paturile de fier, cu tăblii pictate cu îngeri și măciulii galbene în patru colțuri, cu scânduri de-a latul, unde erau așezate saltelele. Apoi cearșafurile aveau și ele miros de curat. Înfăța pernele și plapumele. Și totul într-o singură zi. Spre miezul nopții, totul era gata și puteam să adormim fericiți în mirosul de proaspăt al încăperii.

Sufletul casei a rămas acolo, chiar dacă ea a fost demolată.

Din pământul galben se ridică uneori, firișoare de abur cald și gălbenelele răsar în neștire. Este singurul semn că acolo a existat viață. Și o vagă adiere de petunii și panseluțe.

Oricât aş scormoni cu mintea prin amintiri, tot aceste imagini îmi vin. Nici nu e nevoie să închid ochii. Ele vin oricum, mai ales cu ochii miciți purtându-mă într-o lume în care, oricât aş dori să mă întorc, nu mai găsesc cărarea.

23 februarie 2012

PRIETENII CARE NU M-AU TRĂDAT NICIODATĂ

-fantezie de dimineață-

Totdeauna, cuvintele au exercitat asupra mea o putere magică. În catifeaua lor, cu franjuri colorați, m-am înfășurat întreagă. Și uneori mă ascundeam în spatele acelor catifele călduțe. Nici un alt joc nu însemna atât de mult pentru mine. Dacă le aveam pe ele, nu mă consideram singură. Îmi ajungeam miemi. Și eu lor. Există o comuniune tainică.

Ne copilăream împreună. Toate jocurile, toate bogățiile lumii le puteam dobândi prin cuvinte. Era de ajuns să le potrivesc unul cu celălalt. Precum formulele magice.

Le căutam, le așteptam, le amușinam, le mângâiam, îmi construiam din ele castele, le apostrofam și uneori le goneam. Însă ele se întorceau spăsite și din nou începea magia, dansul împrejurul focului sacru, cel fără de cenușă. Dar mai ales, mă hrăneau cu ele. Și le sorbeam mustul ca să capăt puteri, pe care altfel, n-aș fi putut să le dobândesc niciodată. Nu întâmplător, într-una din scrieri mă autoproclamam : regină peste un regat de cuvinte.

Nici nu pot să-mi închipui ce m-aș fi făcut fără ele.

Eram un copil care-mi făceam singură jucăriile. Abia la 6 ani am avut prima păpușă, un clovn caraghios cu un corn arcuit pe cap. Din cârpă. Costa 6 lei. Și mama se îndurase să mi-l cumpere. Mi-era tare drag. Am dormit cu el alături, pe pernă, ani la rând.

La 30 de ani, m-a covârșit dorul de clovnul meu prăfuit, pe care-l purtam pretutindeni în minte. Mi-am cumpărat altul, aidoma. Dar nu mai era la fel. Și abia atunci am descoperit ce păpușă hidoasă era. Eram doi străini, nu știam nimic unul de celălalt. Așa că m-am descotorosit de el, cu un sentiment de vină.

L-am aruncat la container, ca pe toate amintirile mele durute și jinduie din copilărie. Să se aleagă praful de ele.

Însă clovnul meu se încapățâna să dispară și îmi rămăsese pitit îndărătul scoarței.

Dar cuvintele, scumpele mele, nu m-au trădat niciodată. Mi-au fost aliate de nădejde. În preajma lor, oamenii mi se păreau mai frumoși, mai buni. Nici nu-mi mai era așa de frică de întuneric, de scări, de copii puși pe șotii.

Anton Pavlovici Cehov în drama „Trei surori” are o replică memorabilă: „Ce copaci minunați! Viața ar trebui să fie neasemuit de frumoasă în preajma lor...”

ACEI COPACI MINUNAȚI, CUVINTELE...

Cuvintele au fost pentru mine acești copaci minunați, în preajma cărora eu trebuia să mă simt fericită. Și chiar am fost de câteva ori. Sau mi s-a părut, numai.

Puteam să supun prin cuvinte, o lume întreagă. Cine mai era ca mine? Și cerul puteam să-l cobor la picioarele mele. Sau să mă înalț eu, să fiu deopotrivă cu cerul. Doar să vreau. Asta îmi dădea o încredere nelimitată și foarte benefică în mine. Cine îndrăzne să mi se opună?

Aveam păzitori, îngeri, eroi, chiar și zmei pe care-i puteam folosi, la cherem, atunci când aveam nevoie.

Cuvintele...ele mi-au fost hrană și băutură. Ele îmi țineau de saț. Ele mi-au fost paharul de vin și fărâma de prescură. Puteam sătura cu ele o mulțime. Dar nu aceasta era menirea cuvintelor? De aceea nu jinduam nimic de la ceilalți. Aveam secretul meu care mă făcea invincibilă. Și-i mulțumeam lui Dumnezeu că mi le dăruise, că mă făcuse părtaşă la ele. Părtaşă la nașterea cuvintelor. Ce demnitate înaltă!

Eram incredințată că îndărătul cuvintelor se ascunde cineva. De bună seamă, un spiriduș caraghios pe care o să mi-l fac de îndată prieten. Poate chiar soț? Chiar da. Să mă logodesc și apoi să mă însoțesc cu spiridușul cuvintelor. L-am invocat și a venit în cele din urmă. Am petrecut clipe frumoase împreună. Nu era un spiriduș ca toți spiridușii. Era un personaj straniu și nostim în același timp, pe care l-am îndrăgit imediat, fiindcă venea de câte ori îl chemam. Nu m-a dezamăgit, așa cum m-au dezamăgit oamenii. Era un spiriduș de onoare, un cavaler.

De atunci nu le-am mai părăsit, pentru că și ele au fost mereu, alături de mine.

24 februarie 2012

DUHUL CUVINTELOR

Cuvintele! Din ce stofă de inefabil sunt oare alcătuite? Și cum știu ele când să vină la timp, să te aline? Plămada lor mă fascinează, clipă de clipă. Dar eu le caut duhul. Duhul lor aș vrea să-l pătrund, așa cum am pătruns în inima spiridușului cuvintelor și l-am făcut să se îndrăgostească de mine. Această inimă ascunde toate tainele lumii.

Ce ne-am face fără cuvinte? Și cum m-aș simți, jefuită de averea mea de cuvinte?

Cât încă le am, nu mă consider pierdută. Nici singură.

Oamenii vin, poposesc o clipă, sau nici atât. Și pleacă, fiecare încotro. Singure, ele rămân să-mi țină de urât, să mă încurajeze, să mă apere.

O scriitoare m-a numit de curând: „îmblânzitoarea cuvintelor”. Precum dresoarea de fantome din piesa lui Ion Băieșu.

Mama spunea: „Nu sunt niciodată singură. Sunt cu Maica Domnului.” Extrapolând (mutatis mutandis!) îmi place să spun: Sunt cu dragele mele, cuvintele.

Prăfuite, uneori scoase de la naftalină, recondiționate, purtând patina vremii, alteori nou-nouțe, cuvintele ies la iveală. Le îmbrac în straie potrivite inimii mele. Să se bucure și ele că nu sunt singure. Sunt cu mine.

Ele mi-au umplut brațele, inima, mintea, sufletul, întreaga ființă. Tot ce sunt, tot ce am, tot ce fac. Singura mea avere: cuvintele. De când mă știu. Și sper, până în clipa din urmă.

De aceea, mă rog Domnului: „Doamne, de-ar fi să pierd orice, numai cuvintele să nu le pierd, numai cuvintele...”

3 octombrie 2009

ANALOGII ȘI SIMILITUDINI

Oare de câte ori, privind oamenii sau lucrurile, nu am căutat asemănări, adică reflecția lor în personalitatea și viața noastră?

De la aceste asemănări se ajunge de multe ori, la similitudini. Ne întrebăm, când întâlnim un caz special, ce am face noi, dacă am fi în aceeași situație cu modelul. Diferențele nu întârzie să apară. Dar nici asemănările.

Recentele dezastre meteorologice au demonstrat, cu prisosință, că oamenii, puși în situații limită, se comportă, nu cum le este felul, ci exact invers. În situații de criză, se trezesc toate instinctele. Astfel, un om aparent cumsecade, poate deveni un adversar și chiar un dușman al vecinului său, dacă i se pare că acela a primit mai mult decât el, fiind amândoi în aceeași situație. Omenia se demonstrează la vreme de restriște. Și s-a demonstrat. Unii și-au cărat semenii în spinare pe viscol, înotând prin zăpadă kilometri întregi. Alții au trecut nepăsători mai departe, gândindu-se doar la propria scăpare. Iar alții i-au jefuit pe cei căzuți.

Răsplata va fi doar la Dumnezeu. Ca și osânda.

Cu toate acestea oamenii nu sunt dispuși să învețe nimic din aceste situații. Ei fac tot ce știu și ce au deprins în viața lor, fără să țină cont de circumstanțele, care se schimbă mereu.

Ar trebui să se predea la școală și lecții de civism.

Și eventual, de omenie.

25 februarie 2012

DANS PE CÂRJE – DANS CONTEMPORAN INTEGRAT

Anul trecut la Sibiu, în cadrul Festivalului de Teatru, a avut loc un spectacol, cel puțin insolit.

Claire Cunningham – o tânără femeie care suferă din copilărie de osteoporoză, neputându-se deplasa mai mult de 2-3 pași fără cârje, a oferit un spectacol uimitor de măiestrie, ajutată de mai multe perechi de cârje de care s-a folosit, fie ca masă, pat, scaun, bară de dans, trapez și multe altele.

Recent am vizionat o emisiune pe Cultural TV, cu un dialog excepțional cu această artistă care s-a folosit de propria dizabilitate pentru a demonstra că omul se poate depăși pe sine și-și poate transforma handicapul într-un lucru acceptabil. Mai întâi, fiindcă te împaci cu propriul trup, cu propria vulnerabilitate. E o lecție de viață pe care ar trebui să și-o însușească, nu numai cei care suferă de asemenea dizabilități, ci de toți cei care nu se acceptă așa cum sunt. Acceptă-te așa cum ești și încearcă să faci din lipsuri, motive de înălțare. Cam așa s-ar putea traduce demersul ei artistic cu acele cârje metalice care sunt niște obiecte destul de ostile, având în vedere utilitatea lor.

La început n-am înțeles deloc ce înseamnă scena aceea, sub lumină albăstrie, plină de cârje metalice, în care, până și reflectoarele erau făcute tot din cârje, fără nici un alt element de decor.

Artista, prin mișcărilor sale unduioase și cât se poate de elastice, a arătat lumii că, în pofida vulnerabilității trupesti, spiritul poate triumfa. Pe o muzică superbă, a reușit o mișcare artistică unică, delicată, expresivă. Cele mai spectaculoase au fost piruetele în rolul lebedei negre.

Un regizor, Jeff Curtis a alcătuit un spectacol magnific despre această persoană cu dizabilități. Muzica este semnată de Mathias Hermann. Lucrările ei au o puternică notă autobiografică, într-un fel parodic, ea explică oamenilor rolul cârjelor. Coregrafa își depășește limitele transformându-le în virtuozitate. A fost invitată în multe companii de dans integrat și chiar în fața marelui Peter Brooke. Un asemenea dans are ca suport muzical: „Singing in the rain”, cântat și dansat de Gene Kelly în filmul cu același titlu.

De la 14 ani, supusă unor intervenții chirurgicale în urma fracturilor de membre inferioare, Claire Cunningham a ajuns celebră, susținând spectacole pe scenele lumii și uimind prin voință, putere, determinare. La fel ca odinioară, Joan, președinta Asociațiilor Persoanelor cu dizabilități din lume, care, în cărucior cu roțile trăind de o viață, picta cu pensula în gură, uimind umanitatea cu performanțele ei în domeniul artelor plastice și ținând conferințe în diferite orașe ale lumii despre persoanele cu nevoi speciale. Sunt exemple care merită toată atenția.

La un moment dat, Claire a alcătuit din mai multe cârje un trapez pe care l-a folosit drept leagăn și suport pentru un dans aerian remarcabil.

Cârjele erau toate ale sale, folosite la diverse vârste. O dată cu trecerea anilor, se schimbă și mărimea lor și distanța antebrațului.

Am văzut cu uimire și încântare un dans hieratic, mai degrabă un zbor cu o scheltărie metalică, în care omul cucerește spațiul și mai ales, aerul.

Regia, coloana sonoră, măiestria artistică, truda și perseverența protagonistei, exerciții care pot sluji persoanelor aflate în condiții asemănătoare să gândească altfel despre handicapul lor.

Și sublimul are partea lui de patetism. De bucurie întristătoare sau de tristețe fericită că o persoană de excepție poate oferi un exemplu remarcabil despre ceea ce înseamnă a fi om, în ascensiunea lui spre edificare și perfecțiune.

De fapt ea luptă pentru ca oamenii ai domă ei, cu nevoi speciale, să devină vizibili.

Pentru mine a fost o lecție strașnică să nu mă mai plâng de orice durere ușoară care-mi provoacă oarecare disconfort.

25 februarie 2012

MORȚII - CELE MAI BLAJINE FIINȚE

Nu știu de ce, încă din primii ani de viață, m-am temut de morți. Cadavrele constituiau pentru mine, motiv de mare spaimă, de angoasă, de tristețe maximă și deprimare. Cred că de la cinci-șase ani, când am fost prima dată la un mort în mahalaua noastră, cu mama, am fost definitiv însemnată cu această spaimă grozavă. Și asta, din momentul în care, corul bocitoarelor a început a urla și a se bate cu pumnul în piept și în cap, bocind-o pe defunctă, că așa era obiceiul. Atunci m-am speriat așa de tare încât i-am spus mamei să plecăm imediat. M-am ferit toată viața de morți.

I-am ocolit, mi-am ferit privirile, n-am vrut să-i ating niciodată. Am rămas cu o repulsie groaznică față de ei, indiferent dacă-mi erau rude, cunoscuți sau prieteni. Să mă ierte Dumnezeu pentru aceasta. Nu din necuviință sau din batjocură încalc această lege a Bisericii, care proclamă grija față de persoanele defuncte.

Nici vorbă. E ceva mai puternic decât mine care-mi spune, instictual, să mă feresc, să stau deoparte. Un fel de teamă mistică.

Asta nu înseamnă că sufăr mai puțin. Dimpotrivă. Suferința e și mai mare pentru că se adaugă și vinovăția că nu sunt aproape de ei în clipele supreme ale despărțirii sufletului de trup și mai apoi, trei zile până la înhumare.

Dăunăzi, am constatat (cred că Dumnezeu s-a îndurat de mine) că morții sunt cele mai blajine FIINȚE din lume. Că ei nu mai pot face nici un rău, nu se mai ceartă cu nimeni, nu mai răspund, nu te bat, nu te scuipă, nu-ți creează nici un neajuns. Stau liniștiți și pasivi în sicriul lor.

Vorba poetului: „Și rămân la toate rece”.

Mai auzi pe câte cineva, după ce vine de la o înmormântare: „Vai, ce frumos era mortu”. Parcă dormea”.

M-am tot întrebat adeseori, cum poate fi un mort frumos. Frumos și rece. Personal, aș vrea ca atunci când va veni momentul, să nu fiu văzută de nimeni. Am și dat instrucțiuni în acest sens, sicriul să fie perfect închis și să rămân în amintirea viilor, așa cum am fost în viață. Ce rost are să sperii copiii, cu nemișcarea și culoarea mea? În fine, fiecare trebuie să-și aranjeze „de viu” – nemurierea.

Multă vreme am ocolit și cimitirile și cavourile și capelele unde erau depuși defuncții. Din aceleași motive. Până la 49 de ani am trăit cu o spaimă îngrozitoare: aceea că aș putea-o pierde pe mama.

Am depășit și acest nefericit eveniment, mi-am revenit (cu greu!), am mers mai departe.

Îi visez adeseori în cele mai ciudate și stranii ipostaze. De multe ori îi îmbrățișez, îi sărut, le dau mâncare sau băutură.

Și ei îmi oferă câte ceva.

De obicei sunt tăcuți și gravi. M-am învățat cu ei. Știu că, orice ar fi, morții nu-mi pot face nici un rău.

Poate că-mi apar atât de frecvent pentru a mă familiariza cu viața lor de dincolo.

Oricum, nu i-am uitat pe niciunul. Și mă rog pentru ei, la fiecare Sfântă Liturghie. Ori de câte ori îmi aduc aminte. După o listă proprie. Le cer iertare pentru că trăiesc încă.

Și știu că mă așteaptă acolo, să-mi arate Grădina pe care au luat-o în stăpânire.

27 februarie 2012

CĂDEREA DIN PAGINĂ

Nu știu cum se face că iar am căzut din pagină. Din pagina unei reviste internaționale. De câteva luni, am dispărut cu desăvârșire.

Nu pot interpreta acest gest ca pe unul de neglijență sau nebăgare de seamă. E ceva premeditat. Și provocator. Se dorește de la mine o atitudine.

De retragere, cred.

Am o vastă experiență în acest sens.

Oamenii te folosesc iar apoi te azvârl la colț și „uită” de tine.

De ce trebuie întotdeauna să mă supăr, ca să obțin ceva?

Până în prezent am publicat câteva sute de texte la această prestigioasă revistă străină. Eram foarte bună, eram preferată, eram unică!

Și dintr-o dată, nu mai sunt.

Poate scriu acum mai prost decât înainte?

Poate am greșit pe undeva?

Oamenii abia așteaptă pretexte ca să te elimine.

Eu am învățat, însă, că renunțarea nu e de bun augur.

Că toți cei care te-au folosit, nu dau doi bani pe zbaterile, chinurile și munca ta. Că ți-au găsit lesne un înlocuitor. Pregătit dinainte, firește. Care abia așteaptă.

Ca-n viață. Mereu cineva dorește să-ți ia locul: acasă, la serviciu, în societate, în familie. I se pare că locul tău e mai bun.

Vasta mea experiență în materie de trădare, mi-a demonstrat că „prieteni” sunt cei mai periculoși. Toți cei pe care-i ajuți, pe care-i propulsezi, cărora le pregătești locul și, cu generozitate neghioabă, le oferi locul tău cald și bun. Ca să rămâi tu pe din afară. Cui i-ar păsa?

S-a demonstrat, am văzut, am simțit: Nimănu. Numele tău nu mai vehiculează pe buzele nimănu.

Fiecare-ți găsește imediat un înlocuitor, de obicei, dintre „ai casei”, dintre „prieteni”.

Sunt lucruri care nu se fac. E sub demnitatea omenească să faci așa ceva unui prieten.

Mi-a plăcut mărturisirea lui Florin Piersic care și-a adus aminte că a fost distribuit într-un rol și în perioada aceea nu a fost disponibil. A fost distribuit alt actor, desigur. Dar, noul distribuit, a ținut morțiș să-i ceară acordul lui Florin Piersic ca să joace acest rol. Așa i s-a părut drept. Ca să fie cu inima împăcată că nu va suferi.

Ce să mai zic de prietenele care s-au înghesuit pe postul de redactor de specialitate în locul meu într-o revistă online?

Pur și simplu stupefiant. Și doar eu le dusesem acolo.

Homo homini lupus. Încă o dată și încă de o mie de ori se verifică.

Moartea nu ar trebui să sperie. Ar trebui să ne stimuleze să trăim, atât cât ne este dat. Și-mi amintesc acum, celebra replică din „Escu” lui Mușatescu: „*Vorba aia, Fane: Trăirăm să ne vedem și morți*”. O replică antologică.

Mi-aduc aminte cuvintele lui Octavian Eniceicu, un bătrân (dar nu foarte) – scriitor din Galați, căruia i-am dăruit pe la începutul anilor '90 postul onorific de președinte al cenaclului Ștefan Petică „Noua Școală de Frumos”. L-a acceptat bucuros, fără să știe cât mă rănește cu acest accept.

„Lumea există și fără noi” – zicea el.

Și astăzi îi dau dreptate.

Lumea există și fără el, care a plecat acum zece ani dintre noi.

Și va exista foarte bine și fără mine.

Nu-mi fac nici o iluzie.

III.

TABLETE CONFESIVE

27 februarie 2012

A NU ȘTIU CÂTA...

Pentru a nu știu câta suta mia oară, a trebuit să mă conving că nu există oameni sinceri, nicăieri pe acest pământ.

Afirmația poate avea un aer patetic și chiar este.

Dar nu văd alt ton decât acesta.

Vulnerabilitatea înseamnă prostie, lașitate.

Dacă nu găsești în tine însuși puterea de a te ridica, nimeni nu va face gestul salutar de a te culege de pe jos. Și mai ales, nimănui nu-i va păsa de căderea ta, decât doar pentru a râde și a jubila.

„Ahaaaaa....i s-a înfundat!” va spune cineva, frecându-și cu satisfacție mâinile.

Unde sunt mila, caritatea, dăruirea, înțelegerea, ajutorul creștin, atât de propovăduite?

Nimeni nu ajută pe nimeni decât în măsura în care așteaptă, la rândul-i, să fie ajutat de o sută de ori mai mult, de tine.

De prisos toate lămuririle.

Aceste observații ar părea cinice, dacă n-ar fi adevărate.

Cert e că ne învârtim în același spațiu, singur fiecare cu sine ca-n primele zile ale Facerii, când omul se plimba pe alei preocupat și trist pentru că nu știa ce-i lipsește.

Venirea celei de-a doua persoane, apariția Evei a fost debutul tuturor agresiunilor diavolului.

Abia atunci a apărut mobilul.

Restul e istoria omenirii.

27 februarie 2012

CEL MAI UȘOR GEST: IERTAREA

Și totuși, atât de greu de înfăptuit!

Au dispărut oare cuvintele? De ce le găsim atât de greu când e vorba de iertare? Ne poticnim. Amânăm. Tergiversăm. Trișăm.

Iertarea e un munte pe care trebuie să-l urci cu bolovanul în spinare.

Și ajunși aproape de culme, trebuie să o luăm mereu de la început, fiindcă ne-am rostogolit, din nebăgare de seamă, până la locul pornirii.

O urcare continuă.

Dar în vârf, ne poate aștepta răsplata, pe măsura efortului depus.

Pe măsura înfrângerii orgoliului și a oferirii și celui alt obraz.

Cine va fi în stare?

Efortul te poate da gata.

Dar merită încercarea.

Pentru că e urmat de o despovărare, o ușurare teribilă.

E ca și cum ți-ar crește, din niște cioate, aripi noi. Gata de zbor.

Iertarea înseamnă smerenie.

Înseamnă să recunoști c-ai greșit, că ești în eroare, că ai vrea să te împaci și să pornești mai departe.

Cine-și poate recunoaște lesne greșeala?

Și totuși, fără această recunoaștere, nu vom fi iertați noi înșine, așa cum ne învață Rugăciunea Domnească.

Putem exersa iertarea. Chiar și fără cuvinte. Cu oarecare gesturi sau măcar, jumătăți de gesturi. Primul pas e greu. Restul îl face Dumnezeu, ținându-te pe tine pe brațe.

Ștergându-ți lacrimile.

27 februarie 2012

ÎNVĂȚ SĂ MĂ SLUJESC DE PROPRIILE ARDERI

În orice rău, cât de mare o fi el, există și un bine. Dacă analizezi cu luare aminte, o să găsești o fărâmbă de bine în orice nenorocire. Poate nu vădită, ci întrezărită. Din ea se poate dezvolta, poate crește o plantă rară, așa cum în pustiu, găsești flori de cactus.

A ști să te folosești de propriile înfrângeri, iată o măiestrie în arta de a trăi.

Cu toții greșim. Important e să ne dăm seama. Să ne asumăm greșelile. Să învățăm din ele. Altminteri, totul e inutil.

Pedagogia divină ne oferă nenumărate asemenea exemple.

Dumnezeu nu pedepsește, ci educă. Îi dă omului și bine și rău pentru că știe că a pus în el capacitatea de a discerne. Și-l lasă liber.

Nu Dumnezeu făptuiește răul, ci omul. El alege deliberat partea rea a lucrurilor, îndeobște, mai ales dacă aceasta e colorată și atrage privirile, poftele.

De altfel, s-a dovedit: degeaba i s-ar pune omului interdicții, el face tot cum îl taie capul.

Orice Cod de legi este făcut pentru a fi încălcat.

De om depinde dacă învață ceva din propriile erori.

Și dacă învață, se poate socoti că a mai urcat o treaptă spre edificarea lui fizică și spirituală.

27 februarie 2012

SINGURA MEA ȘANSĂ: SINGURĂTATEA

Mereu am spus, deși adesea am murmurat și cârcotit: singurătatea a fost singura mea șansă de a fi cu Dumnezeu. De a „mă întreține” cu El.

Un bun prilej de meditație și contemplare. De rugăciune. De pătrundere în taine, atât cât e permis omului.

În mijlocul vacarmului vieții, Dumnezeu nu are ce căuta. Nici în țipete, nici în zgomote nu poate locui El.

El vine „la ceas de seară” ca o adiere răcoroasă.

Și tu trebuie să fii acasă. Pentru a-L primi cum se cuvine, ca pe cel mai de seamă oaspete.

Să-L aștepti în prag, cu pâinea rugăciunii pe buze. Vei avea cu El un dialog intim.

Să-L aștepti la poartă cu ochii deschiși spre zenit.

Negreșit va veni pe acolo. Pe negândite. Pe nesimțite.

În tăcere și în liniște interioară.

Trebuie să deretici mai întâi prin tine ca să-i poți face loc de casă.

Și El se va sălășlui în ființa ta, pentru o vreme și pentru încă o vreme.

Și tot așa.

Să faci în așa fel încât să nu mai plece niciodată.

Să-i placă la tine și să nu te părăsească.

Chiar dacă toți oamenii de pe pământ te-ar părăsi, El va rămâne fidel, pentru că El nu-și încalcă niciodată Cuvântul. Nu se dezice.

Și vei fi mulțumit și fericit de parcă ai fi înconjurat de mulțimi întregi de prieteni.

Așadar, să nu-ți fie teamă de singurătate.
Este cea mai bună modalitate de a întreține o convorbire cu
Dumnezeu, la ceas de taină.
Și cine nu și-ar dori să stea „de taină” cu Dumnezeu?

27 februarie 2012

ARATĂ-MI DOAMNE....

-meditație-

Vin iarăși la iesele Isuse,
Primește-mă Doamne, lângă Tine, aproape.
Și lasă-mă să Te privesc.
Lasă-mă să-ți mulțumesc că Te-ai născut și pentru mine.
Pentru că Ți-ai dat Sângele scump ca să mă aperi
și să mă eliberezi de prihană.
Cine ar mai fi făcut acest lucru?
Nu voi putea niciodată să fiu îndeajuns de recunoscătoare
pentru tot ce-ai făcut pentru mine,
pentru că m-ai iertat,
pentru că m-ai iubit,
pentru că ești răbdător cu mine,
pentru că nu mă cerți,
pentru că ești atât de delicat
încât nu-mi scoți pe față toate mizeriile
pe care eu, inconștient sau cu bună știință
le comit în fiecare zi.

Pentru că Tu aștepti de la mine un semn,
o mică atenție, un mic gest, o fluturare de mână,
o luminiță răsărită în suflet,
ca să certifice faptul că Te merit.

Dă-mi răgazul să-Ți pot arăta
cât de mult însemni pentru mine,
mai mult decât orice altă ființă,
mai mult decât tot ce mă înconjoară,

mai mult decât tot ce am și voi putea avea vreodată,
mai mult decât anii pe care mi i-ai dăruit,
mai mult decât părinții, frații și rudele mele,
mai mult decât toți prietenii cunoscuți și necunoscuți,
mai mult decât toți colegii avuți de-a lungul vremii,
mai mult decât toate iubirile mele din care-a rămas doar un
fum siniliu,
mai mult decât toate averile pe care aș fi putut să le am,
mai mult decât viața.

Tu, Prietenul meu, dragostea mea,
Stăpânul meu și Totul inimii mele.
Arată-mi ce trebuie să fac, ce trebuie să scriu,
ce trebuie să vorbesc, ce trebuie să ascund,
arată-mi, cu nevinovăția Ta,
cât de supărător este să fii vinovat,
cât de adânc jignitor este să mă împotrivesc Ție,
cât de meschin lucru este să Te ignor
ca și când n-ai fi existat niciodată,
ca și când nu Te-aș cunoaște,
ca și când n-ai fi murit pentru mine,
ca și când totul n-ar fi decât o iluzie,
un mit, o blasfemie, un basm, o imensă utopie.

Ajută-mă să înțeleg că doar Tu meriți
deplina mea recunoștință pentru că sunt,
pentru că m-ai îngăduit în pântecul obosit al mamei mele,
pentru că m-ai scos la lumină-n durere de moarte,
o dată cu primul strigăt al vieții,
o dată cu răsăritul acestei zile de Indrea,
o dată cu apa binecuvântată pe care aș fi alunecat, la venire.

Arată-mi, Isuse, cât de mult înseamnă pentru Tine,
de vreme ce m-ai lăsat să trăiesc,
de vreme ce m-ai învelit în alba cămașă
a Botezului, a Numelui Tău sfânt,
de vreme ce m-ai ajutat să mă înalț în lumină,
de vreme ce m-ai curățat de prihană,
m-ai alăptat cu laptele vieții.
De vreme ce mă hrănești cu Trupul și Sângele Tău,
ca să mă mântui, ca să mă eliberezi, ca să mă ferești.

Îți mulțumesc pentru îngerul care a stat zi și noapte
alături de mine,
păzindu-mă și ocărmuindu-mă, ferindu-mă de primejdii.

Trimite-mi Doamne, Duhul Tău Sfânt ca să mă lumineze,
ca să-mi dea har și înțelepciune,
ca să-mi dea tărie în suferință,
răbdare în încercări, evlavie, sfat și putere-n credință,
speranță-n mântuirea cea veșnică,
iubire pentru întreaga făptură.

Îți mulțumesc, Isuse, Doamne al meu,
Doamne al vostru, al tuturor deopotrivă,
pentru ziua aceasta și pentru toate celelalte
pe care le mai am de parcurs
în această vale a plângerii.
Amin.

22 decembrie 2009

ORIZONTURI DE AȘTEPTARE

Orizonturile de așteptare ale omului nu sunt aceleași cu ale lui Dumnezeu. În forul său intim, omul își proiectează visurile după năzuințele sale. Însă nu întotdeauna ele se potrivesc cu planurile divine. Dumnezeu îi dă omului doar lucruri edificatoare de suflet. Duhul vine cu cele șapte daruri și cu o bogăție de nuanțe care-l îmbogățesc și-l conduc pe calea mântuirii.

Toate ar fi bune dacă nu s-ar amesteca și potrivnicii.

Planurile pe care și le face omul, îndeobște, pot fi răsturnate într-o clipă sau poate mai puțin.

E greu să te mai ții de un proiect, atâta vreme cât nu știi, de azi pe mâine, ce curs poate lua viața ta.

Ne populăm viitorul în minte, pe termen scurt și ne mulțumim cu ceea ce avem în prezent. Din ceea ce avem, putem construi o imagine sau o temelie pe care să putem ridica edificiul nostru.

Edificiul va fi pe nivele de profunzime diferite.

Fragmentarea proiectului poate duce la năruirea lui definitivă.

În toate acestea, căile de comuniune dintre oameni sunt esențiale.

28 februarie 2012

LUMEA DUPĂ CUM O ALCĂTUI

De multe ori m-am întrebat, de ce trebuie să deformez lumea, s-o alcătuiesc după propriile formule și s-o fac, astfel, suportabilă. E simplu: fiindcă lumea nu e întotdeauna după placul meu. Și nici eu după placul lumii.

Ca să mă încadrez totuși în această schemă temporară de existență, trebuie s-o colorez într-un fel, să-i dau substanță din propria-mi substanță, să-i dau aromă și s-o fac îmbietoare. Și mai ales, să cercetez, să caut cu asiduitate, tot ce-mi trebuie ca material de construcție. Adică, frumosul, sub toate aspectele sale. Plăcutul, bunuțul, sublimul (care e mai greu de găsit, e adevărat). Îi adaug, cu alte cuvinte, unele ingrediente. Parfumul unei flori de exemplu. Un strop de rouă pe firul de iarbă.

Nu e ușor și nici greu. Important e să fii sincer cu tine însuși.

Adică să nu te mistifici. Să treci peste prejudecăți, peste conveniențe, să-ți prezinți targhetul propriu și dacă se poate, să lupți pentru el spre a-l impune. Așa fac toți, îndeobște. Unii, îl fac cu agresiune.

Tu trebuie să-l faci cu spirit de jertfă și hotărâre. Cu determinare, adică.

Nu poți fi nehotărât, e bine să știi ce vrei și pentru ce lupți.

Eu deformez lumea, realcătuiind-o din propriile cuvinte. Și urâțul îl fac frumos, și răul îl fac bun și așa mai departe.

Ca să pot locui în ea.

Pun ceva din sufletul meu acolo. O fărâamă. Un dram. O cirtă.

Ca o mirodenie în bucate. Să-i dea gust. S-o facă mai puțin fadă. S-o poată gusta toată lumea fără să strâmbe din nas.

Planeta atunci, devine locuibilă.

Și-ți poți invita în ea toți prietenii. Ba chiar și dușmanii. Ca să le înmoui inimile.

STATUL LA RÂND

Statul la rând, statul în rând, așteptarea cuminte până ce toate persoanele din fața ta au fost servite... Și toți au plecat mulțumiți și cu sacoșele burdușite. Iar când îți vine și ție, în sfârșit rândul, constăți cu uimire și indignare că s-a sărit peste tine și e servit imediat următorul. Și trebuie din nou să te așezi la rândul acela în coadă de șarpe, să aștepti cu creștetul în arșiță sau în ploaie, ori uneori în ninsoare și crivăț.

Nu poți spune nimic pentru că nu ți-a venit rândul.

Abia ajuns în față vei putea deschide gura, să te plângi, să te revolți, să depui o cerere.

Statul la coadă a devenit ceva atât de firesc. Mai firesc ca șezutul în fotoliu la televizor, cu o cafeluță și niscaiva prăjiturile în față.

Nu se cade să te arăți grăbit. Atâția semeni stau la rând înaintea ta și coada se mișcă foarte încet, ca un melc care-și duce cu greu căsuța-n spinare...

E cert. Nu-mi place să stau la coadă. Cu toate acestea, sunt nevoită, adeseori, să aștept ore întregi pentru un formular, pentru plata unei facturi, pentru alte nimicuri absolut necesare...

Chiar și la dragoste trebuie să-ți aștepti rândul. Chestie de priorități. Iubirea vieții tale va sosi cu mult prea târziu, după ce au plecat toți așteptătorii. Ai căzut demult de pe lista de așteptare și tu continui să stai, cu încăpățânare, la același rând, și trec o oră, două, trei, jumătate de zi, se înserează, nu-i nimic, mai e până la noapte, iată că vine și noaptea și te ia prin surprindere, și tu, la același rând care nu se mai termină...

Degeaba ți-ai pus dimineață o floare în păr, te-ai primenit și te-ai dat cu cel mai proaspăt parfum...Acum pielea ta nu mai miroase a crud, a iarbă reavănă sau a fân proaspăt cosit.

O oboseală de moarte te cuprinde și privești în jur. Nu mai e nimeni. Pustiu în tine, pustiu împrejur.

Și în cele din urmă, îți scoți floarea din păr, o strivești sub călcâi, apoi o ridici cu silă și o arunci la prima gheenă.

Nu ți-a folosit la nimic. Toate darurile cu care veniseși, s-au dus și ele.

Te întorci obosită acasă. Te întorci în tine, aceeași, un pic mai tristă, un pic mai obosită, un pic mai dezamăgită.

Măine, coada va fi din nou pregătită să atace, să cucerească, să învingă.

E lupta ta cu așteptarea, cu inerția, cu singurătatea...

28 februarie 2012

REALITATEA PE TOATE FEȚELE

Orice s-ar spune, realitatea văzută numai dintr-un unghi, nu este întocmai veridică. Dacă privești din dreapta, ea are un chip; din stânga, capătă altă înfățișare; din față se prezintă destul de convenabil dar din spate, prezintă multe neajunsuri. Numai ochiul divin poate vedea realitatea din toate unghiurile și pe toate fețele. Noi o vedem trunchiat, numai din punctul nostru de vedere. De cele mai multe ori, o vedem strâmb, subiectiv, parțial, după cum ne convine.

Realitatea poate fi privită chiar și cu ochii legați. Este cea presimțită, pregustată, pipăibilă.

Nici aceasta nu e chiar veridică.

Să ne gândim: ceea ce pentru noi se prezintă frumos și îmbietor, pentru alții poate fi dezastruos. Ceea ce nouă ne convine, altora le poate fi stavilă în realizarea unor proiecte. Ne-am îndeplinit un scop, un țel, dar am neglijat răul făcut fără intenție, sau dinadins, altora care se văd lipsiți de ceea ce noi am dobândit.

Foarte dificil de cuantificat răul involuntar pe care-l producem în viață. Ar trebui să nu întreprindem nimic, să nu ne mișcăm, să nu respirăm, doar din teama de a nu-i prejudicia pe ceilalți?

Hm! Greu de spus.

Eu cred că trebuie să facem doar ceea ce ne îndeamnă bunul simț și insuflările Duhului, care va ști să ne inspire doar ceea ce e drept și adevărat.

29 februarie 2012

VEDEREA INVERSĂ

De vreme ce toate lucrurile s-au inversat, inclusiv valorile morale, civice și spirituale, trebuie să învățăm să privim invers în jur.

Ceea ce odinioară se tăcea sau se vorbea pe șoptite, astăzi e proclamat triumfal, cu porta voce sau cu voce de stentor, de pildă faptul că ești homosexual și să te mândrești cu asta, așa cum au declarat la anumite demonstrații de stradă, anumiți indivizi care se încadrează în această categorie, pentru cererea drepturilor de căsătorie legală (poate chiar bisericească!!!) și adopțiunea minorilor.

Ce să ne mai mirăm?

Și dacă nu ești de acord cu aceste realități, nu va fi decât în detrimentul tău pentru că vei fi socotit retrograd, pudibond, învechit și chiar handicapat.

Să vedem: tot ceea ce era considerat până mai ieri „normal”, astăzi e pe cale de dispariție. Și invers. Tot anormalul a devenit cel mai firesc lucru din lume. Nimeni nu se mai miră, ba chiar aprobă cu promptitudine manifestări dintre cele mai dezgustătoare.

Alt aspect este acela că toți cei care fac unele lucruri anormale, sunt felicitați și menajați, ca nu cumva, Doamne ferește, să fie lezați în personalitatea lor și să le fie încălcate drepturile. Dreptul la ce? La perversiune gravă și prostituție? Dreptul la viciu?

Nu mai departe, profesorul de la Liceul „Jean Monet” din Capitală care a întreținut relații sexuale cu o elevă minoră, la o cabană, a susținut sus și tare că nu a făcut nimic rău și că eleva a vrut, că erau amanți de mai multă vreme. Iar la ieșirea de la judecată, colegii profesori l-au încurajat și i-au spus că nu are de ce să se rușineze, că nu a greșit cu nimic?

Nu a greșit cu nimic?

Prin anii '70, când am terminat eu liceul „Mihail Kogălniceanu”, una din colege a fost exmatriculată în ultimul an, pentru că avea relații cu un băiat student, cu care de altfel, s-a și căsătorit, a avut copii și astăzi sunt împreună. A fost considerată rușinea liceului iar noi, celelalte colege am avut consemn să nu intrăm în relație cu ea, să nu vorbim și să nu-i răspundem la salut, ca nu cumva să luăm exemplu negativ de la ea.

Am încălcat consemnul, firește și ne-am împrietenit. Era o fată admirabilă.

Acum, nimeni nu mai discerne care este exemplul pozitiv și care negativ. Poate că noi suntem în ochii celor care încălcă regulile bunei cuviințe și ale creștinismului, cele mai rele exemple. Mai știi?

29 februarie 2012

STAU ȘI MĂ MINUNEZ...

De câte nu se întâmplă în lume în ultimii zeci de ani!!!

Ar fi trebuit demult să ajung la vârsta înțelepciunii și a limpezirii de minte. Dar, de vreme ce nu mai înțeleg nimic, tare mi-e teamă că mintea, mai mult mi se întuneacă.

Oricum, criteriile de judecată sunt cu totul altele decât cele cu care am fost deprinși până acum și care constituiau pentru noi, literă de lege.

Un bătrân nonagenar a fost găsit mort, bătut, batjocorât și violat de niște agresori.

Să nu fi găsit agresorii, femei pe măsură, în stare să le fi satisfăcut poftele diabolice și să fi recurs la o persoană în vârstă, neputincioasă?

Hm! Ce plăcere poate avea un tânăr care forțează un bătrân să întrețină relații? Până și animalele sunt selective. Și a-l compara cu un animal, înseamnă să nedreptățim animalul.

Îmi amintesc o replică dintr-un film:

-Ești un animal.

-Ba mai rău. Sunt un om.

Omul a ajuns, așadar, mai rău decât animalele. Ce ne mai distinge dintre fiare?

Ioanid Romanescu spunea: „Poezia a diferențiat și mai mult omul de celelalte animale.”

Se vede că cei care săvârșesc asemenea fapte, nu citesc poezie.

Ce e de făcut?

Au dispărut cu desăvârșire din școală orele de educație civică, de morală, de politețe, de OMENIE. Unii oameni au uitat ceea ce înseamnă să fii OM. Om și atât.

Ar fi fost de ajuns.

29 februarie 2012

DE-ATÂTEA STRĂDUINȚE, NU-NCAPE VERSU-N FILĂ

Din ce în ce mai mulți poeți care-și alcătuiesc, dacă vreți, o biografie versificată, impregnată-n fiecare pagină, cu fel și fel de imagini, fotografii de familie, grafică (uneori și color), chenare și vignete care împodobesc, dar mai mult, încarcă pagina unde ar trebui să existe, doar poezia și atât.

Poezia își este de ajuns sieși. Nu are nevoie de alte brizbrițuri. Un vers poate face cât o duzină de ilustrații.

Majoritatea autorilor de versuri și chiar de proză, simt nevoia să facă, pe pagina de gardă, dedicații familiei, prietenilor, iubitei, cunoștințelor sau unor poeți defuncți, ai căror epigoni se declară. Am văzut volume dedicate lui Eminescu, Arghezi, Blaga ș.a.

Au ei nevoie de volumele noastre cu dedicație? Mă îndoiesc.

Tot din dorința de a închide gura târgului, se reped la autori consacrați să le facă introduceri binevoitoare, prefete și postfete, iar în C/V-ul de la sfârșit, adaugă toate referințele critice de când au debutat în vreun ziar, ce premii au luat la școală și-și înșiră diplomele și medaliile obținute.

Cât despre versuri? Dacă mai rămân 20-30 de pagini și pentru ele.

Am văzut de curând o carte de debut – poezie pentru preșcolari și școlari mici, care avea un Cuvânt înainte (scris de o rudă apropiată, firește) și la final, nu mai puțin de 11 aprecieri critice, scrise de regulă, înainte de a apărea volumul. E vorba de așa-zisa critică de întâmpinare, care nu poate fi decât condescendentă, amabilă, binevoitoare.

O altă caracteristică a vremurilor actuale este aceea că, un volum care participă la un concurs de debut (proză sau poezie) al cărui premiu constă în publicarea volumului, este lansat în 9-10 orașe (nu-i rău!) – și i se acordă, imediat după apariție, cel puțin 10 premii. Pentru aceeași carte!!! Să fim serioși. Toate revistele și editurile se înghesuie să-i mai dea un premiu, cărții care a fost deja premiată la concursul de debut.

Un caz similar s-a întâmplat în orașul meu, cu 6 ani în urmă, când o tânără (și tânără și frumoasă!) – a luat un premiu pentru un volum de poezie. Organizatorii concursului s-au deplasat până aici și i-au făcut o lansare de pomină. Un mare poet contemporan care a susținut-o, a spus:

–În sfârșit, s-a născut o poetă la Galați!

Rezultatul a fost că, după acest debut strălucit, premiat și răspremiat, cu surle și tobe, poeta n-a mai scris nimic, nimic.

Și acum se așteaptă de la ea un mic semn că „s-a născut o poetă la Galați!” – titlu pe care trebuie să-l susțină cu argumente forte. Cu cărți, adică. Până în prezent, autoarea nu-și justifică nici titlul de poetă, nici poziția în fruntea clasamentului.

Mai așteptăm. Au trecut șase ani. Poate că tânăra așteaptă să împlinească cei șapte ani de-acasă, cine știe...

Să nu fim malițioși.

Așteptările sunt mari însă, pentru că și miza, și titlul de poetă presupun un efort pe măsură. Și mai ales, dăruire, jertfă, muncă, talent, inspirație.

29 februarie 2012

UNDE S-A ASCUNS POEZIA?

În pagini aurite, policrome, cu fel de fel de îngerași, floricele și inimioare, poezia s-a făcut mică-mică pentru că e alcătuită doar din cuvinte...Cuvintele au rămas în umbra aranjamentelor filocalice iar omul și-a deprins ochiul, mai curând cu imaginile colorate, decât cu musculițele alb-negru care nici măcar nu zboară în pagină, ci stau înșirate precum rândunelele pe sârmele de telegraf.

Cu toate acestea, există o civilizație a tiparului, mai bine zis, o galaxie, așa cum a fost îndeobște numită, Galaxia Guttenberg. Arta tiparului, a revoluționat, la rândul ei, secolele. Acum e devansată de imagine și de sunet. Civilizația Marconi s-a grăbit să detroneze tiparul. Iar în zilele noastre, civilizația internetului le-a absorbit pe celelalte cu destul aplomb.

Mai sunt nostalgici care preferă cartea imaginii de pe micul ecran și de pe plasma calculatorului. Mirosul cernelii este neasemuit. Și când ții pentru prima oară, propria-ți carte în mâini, ai sentimentul învingătorului. Asemenea clipe sunt de neuitat. Ce păcat e că internetul nu-ți oferă șansa de a oferi o carte unui prieten, unei persoane dragi! Te limitezi să-i transmiți un link, care de obicei nu poate fi accesat pentru că nu se potrivește programul!

Câtă dezamăgire! Când tu vrei să afli părerea prietenilor despre prima ta carte!

Cartea – darul cel mai prețios – care aduce lumină în viața omului!

De neasemuit. De neînlocuit. De neprețuit. Precum Hopa-Mitică, nu se sparge, nu se strică. Rezistă și unui dezastru, unui cutremur de mare magnitudine. Cade și nu se sparge. Poate fi păstrată toată viața. Acum și de-a pururi, cartea e un simbol, o emblemă, o necesitate, o gură de aer, o gură de spirit.

29 februarie 2012

UN DIALOG CU NICHITA

DIALOG CU NICHITA....

Flori de pathouli-ți trimit
spre zenit,
dincolo de hotarul

și-ți mai trimit
harul cel cucerit
în *Necuvinte*,
Hristea sfinte

Am scăpat lumina din mână,
lumina de lună,
omăt până-n brâu astupă
lumina flămândă
și prea tremurândă,
lumina ce stă să se rupă
lumina fierbinte și grea
ce-mi lumânărea...

Cu un acant
fac o spărtură-n neant
în aură fac o spărtură
și mă bufnește
lumina pe gură.
Stau așa până-n zori

când discret se retrag
luminoșii nevăzători
cu pașii lor să rezume
amarul întuneric de lume...

Sufletul tău, Nichite,
are oasele obosite,
are mădularele fripte
ascunse în cripte,
pitite-n firidă
în brațe de cariatidă
pe umeri de-atlanți
impozanți
oasele verighetă
mădularele cununate
cu „necuvintele” toate...

Cum să îndur
privirile tale năuce,
când pe obraz îți cădea
lumina în formă de cruce?

Și-acum lumina mă arde.
Ține-o de capete, barde,
ține-o de frâie, poete,
șterge-i curatele pete.

Șterge-i și umbrele care
par a fi semn de-ntrebare.

Mai aveam de scris:
m-am întors din vis
m-am întors din ceață
chiar în toi de viață,
chiar în toi de moarte
să-ți zidesc o carte
pusă-n temelie
la o sihăstrie...

Vine trist daimonul
să-mi alunge somnul
nepoftit se-așază
sus pe o spetează
mă privește fix
dincolo de Styx.
Mă poștește-n barcă
ca pe Noe-n Arcă.
Să mă treac-un hop
marele potop,
marele diluviu
încând Vezuviu.

O, pata aceea de sânge
care-și revendică numele
fulgul uscat, răsucit
năclăit de tăcere
zburând din căuș
peste linia vieții!

Câte cuvinte nu s-ar
 fi putut cuibări
 în ea,
 ca sub aripa morții?

Amiroase a cuvânt
 așa cum a spirit miroase,
 a coame de vânt,
 întind mâinile
 și mă prind
 de colțul de stea
 de-un crâmpei de colind.

Numai iubind
 mă agăț cu toată puterea
 de însuși Fiind.

Așa colind
 pe suprafața pământului
 viețăș, trăgând
 la galera cuvântului...

Dau Poesiei acatist
 să exist,
 să visez;
 și astfel să luminez
 cu lumina picurată
 împrumutată
 de la Tată,
 de la Fiu,

de la Duhul cel Sfânt,
 precum în Cer
 aidoma pe pământ,
 apoi,
 de moarte bună să mor
 în har sfînțitor
 așa ca un zbor
 ca o sfântă-Înălțare
 ca o prefacere pe altare...

Îmi intră sub piele
 cuvintele.
 Hai, minte-le,
 Minte-le dacă poți,
 apoi vinde-le
 pe doi zloți
 ori dă-le pomană
 c-un coltuc de pâine
 și-o cană cu vin
 să-ți spună și ție cineva
 pe lumea aceasta:
 Bogdaproste! Amin!

ORICÂT TE-AM NEGAT

Din clipa destrămării am făcut orice posibil să șterg din amintire tot ce mă lega de imaginea ta, de toate vorbele tale.

N-a fost chip. O legătură, mai mult decât profundă nu-mi permitea să rup toate lanțurile. Copacul a fost ciuntit, dar nu smuls din rădăcină.

Rădăcina a lăstărit mereu, ca să-mi aducă aminte de fiecare primăvară, de brândușele virtuale, de narcisele galbene, de ghiociei imenși cum numai în pădurile voastre există, de seva mesteacănului, de cuibul în care ouăle ciocniseră coaja și respirau aer silvestru.

N-a fost chip să despart numele noastre de pe coperte. Deși am încercat să distrug semnăturile. Să nu mai rămână nimic din jumătățile noastre cuvinte.

Printre florile nostrului Rai, am găsit una unică: floarea aducerii-aminte. Ești parte din mine, fără puțință de smulgere.

Încă mai cred că vei veni, încălecat pe un flutur, să-mi binecuvântezi diminețile.

Până atunci, „adu-mi aminte să nu te uit/ frumosule desenator de pistrui. / Vreau să păstrez în memorie / mâinile tale curate / și vorbele tale cu cinci degete” (Nina Cassian).

2 Martie 2012

PORT MĂRȚIȘOARE VIRTUALE

Tot mai des, în ultimii ani, cei ai erei computerului, oamenii își trimit felicitări de sărbători, iconițe, iepurași, ouă roșii, mărțișoare, brăduți de Crăciun. Substituirea a ajuns o obișnuință. Oamenii nu mai au nevoie unul de celălalt, în plan real. Se mulțumesc cu imagini și sunete trimise la orice distanță. Ar trebui să fim mai fericiți când primim asemenea daruri virtuale? Nu știu.

Contactele reale, discuțiile, fie și în contradictoriu, apropiau ființele una de alta. În această modalitate de comunicare, aproape că nu există comuniune. Comuniune de spirit, comuniune de gând, de cuvânt, de materie. Clișeele abundă. Pe rețele, dacă vrei să comunici cuiva un mesaj, trebuie să-i trimiți mai întâi o panglică roz, roșie sau galbenă. Simbolistica acestor culori spune totul. Spune totul? Mă îndoiesc.

Ce siguranță, ce încredere îți pot conferi, astfel de dovezi de prietenie? Cutare vrea să-ți fie prieten și-ți trimite o cocardă. Dacă primești, îi răspunzi, cel puțin cu același fel de simbol sau măcar cu o mascotă. Gestul e salutar, dar nu îndeajuns. Parcă ai vrea să simți o mână întinsă, o tâmplă de care să-ți sprijini tâmpla, un umăr drept reazem...

Pot oare mascotele să substituie sentimentele oamenilor?

Unele scot limba, altele bat din palme, iar unele îți dau cu tifla. Ca să nu mai vorbim ce cele cu brațele larg deschise, care cer o îmbrățișare sau un mic sărut cu buzele țuguiate.

Adevărul e că ne-am înstrăinat de oameni și mai ales, de noi înșine.

Fiecare își este de ajuns sieși.

În curând, vom uita să și vorbim, să și scriem, de vreme ce abrevierile au înlocuit aproape total limbajul.

Lipsă de timp?

Comoditate.

Mi-e dor de-un coșar de tablă, de un trifoi cu patru foi sau măcar de-o potcoavă. Ele însemnau ceva pentru mine și le purtam cu drag, zile întregi.

Dar în aceste modalități virtuale de comunicare (pentru că de comuniune nu poate fi vorba) se ascunde un fapt mult mai grav: oamenii sunt tot mai însingurați, tot mai nefericiți, tot mai anxioși. Apariția unui vizitator la tine acasă, poate fi un factor disturbator, tocmai când tu trimiteai mascote unui „prieten” de dincolo de ocean.

Plimbările pe faleză, prin parc, dansul, ascultarea unei muzici împreună, o discuție elevată...s-au dus.

În loc de ele, mesaje scurte, telegrafice, gen: cf? (ce faci?); bn (bine); Msc (mulțumesc); și tot astfel de abrevieri care nu ascund nici un sentiment, nici măcar un răspuns la zecile de întrebări care ne furnicăresc mintea.

Azi am să-mi pun la rever un măștișor virtual, nu știu cum, cred că trebuie să-l scanez, să-l decupez, să-i pun o agățătoare și să mi-l prind la piept. Câtă muncă! Mai bine trimit și eu un buchet virtual, ca să scap de obligație.

Sper să se simtă parfumul trandafirilor, freziilor sau zambilelor culese direct din grădina Google.

K?

K.

2 martie 2012

UN MĂRȚIȘOR DE ZĂPADĂ

Cum luna februarie ne-a oferit surpriza unei zăpezi, după versurile lui Francois Villon, ca-n vremurile „de altădată”, în care casele au rămas mici, stâlpii au fost îngropați cu totul sub nămeți, oamenii au orbecăit prin tuneluri de zăpadă înghețată, pe cascade te puteai cățăra ca pe munte, polii s-au confundat unul cu celălalt și veștile îngrozeau pur și simplu oamenii, indiferent de locație, am ajuns, în sfârșit în Măștișor, timp în care Baba Dochia ar trebui să-și lepede cele nouă cojoace.

Dar nu e așa. Surprizele neplăcute continuă și zilnic, plouă, ninge și suflă vântul cu mare furie. Oamenii încearcă să se adapteze noului climat, dar se gândesc cu groază ce se va întâmpla când nămetul va începe să curgă la vale și va lua cu el gospodăria și animale.

Măștișorul, de această dată, n-a mai fost iluminat de soarele crud al debutului de primăvară. În schimb, s-au găsit din belșug, măștișoare de gheață, fie pe Dunăre, fie pe râuri, fie pe case sau sub streșini. Steluțele de nea au ținut locul floricelelor de pe glie, brândușelor, ghiocilor, violetelor și brebeneilor, dar mai cu seamă narciselor și toporașilor. Cum să mai răzbească aceste firave flori de primăvară, stratului de câțiva metri de zăpadă înghețată?

Flori de zăpadă și gheață s-au găsit din belșug și la ferestre și doar trebuia să întinzi mâna, să le atingi, pentru ca ele să se prelingă, sub formă de lacrimă pe geamul înghețat.

Înveșmântate în mantii de gheață, ca niște fantome gheboșate, au fost și mașinile și coșurile de gunoi stradale și copacii și stâlpii cu sârmele de electricitate.

Ce să-i oferi femeii iubite, mamei, soției sau chiar fetei?

Dar cum oamenii se adaptează rapid, s-au inventat buchete de flori de piatră, de toate culorile, prinse în sârmulițe pe un suport sau într-un coșuleț cochet legat cu un fir simbolic. Românii inventiv și „isteț ca un proverb”.

De data aceasta, au păcălit Mărțișorul.

Așteptăm Sfintele Paște, poate vom păcăli și iepurașul?

2 martie 2012

DACĂ ȚI-AȘ DA DE UNDE AM, UNDE AR MAI FI FAPTA BUNĂ?

O vorbă românească spune: Dau, de unde am, de unde n-am...

Cum poate să dea cineva ceva, de unde nu are?

Iată că poate. La Dumnezeu e posibil orice.

Oamenii obișnuiesc să ofere, (cei care au disponibilitate sufletească) – din prinosul lor material, unora care duc lipsă de cele necesare.

E frumos, e bine, e creștinește. Normal.

Dar, să dăruiești ceea ce nici tu nu ai, este adevărata ofrandă, după principiul Monahului de la Rohia.

Virtutea carității se poate exercita în multe feluri. Prin ajutor fizic, afectiv, printr-un sfat bun, o vorbă caldă, o alinare, o mângâiere sufletească.

Dăruind în acest fel ceva aproapelui, dobândești în primul rând tu, ceea ce nici măcar nu bănuiai că ai: un suflet generos, o inimă largă, o brumă de bunăvoință. Nicolae Steinhardt a descris acest lucru cu mult mai bine, desigur.

A dăru, în pofida faptului că și tu duci lipsă de multe, din puținul tău, o fărâamă, îți poate fi de folos la edificarea ta ca om, în relațiile cu alți semenii. Și, de fapt, cine este semenul nostru, căruia să-i oferi ceva? Ruda, prietenul, colegul, tovarășul de călătorie?

Mai curând, cineva pe care nu-l cunoști deloc, pe care n-ai să-l mai vezi, poate, niciodată. Și întrebările: cine este, de unde vine, ce învârtește, ce va face cu darul tău, nu trebuie să te preocupe. Darul e primit de Isus Cristos. Și tot El, nu omul, ți-l va restitui însutit și înmiit, așa cum face de fiecare dată. Să nu uiți asta niciodată.

2 martie 2012

DE PARCĂ N-AȘ FI FOST....

Până acum am trăit, de parcă n-aș fi fost...Sau, cum spune o rugăciune antoniană, „Am trăit de parcă n-ar trebui să mor niciodată”.

Mulți oameni trăiesc pur și simplu, fără să-și pună întrebări în legătură cu propria lor veșnicie. Veșnicia se clădește în vremelnicie. Toată viața ne-o construim, din cărămizi puse deoparte zi și noapte, adică din fapte. Cine nu se gândește la propria mântuire va avea parte de osândă. Sună ca un truism.

E posibil să nu-ți amintești că vei muri, chiar și în ceasul din urmă?

Vulpea din deșert îi spunea Micului Prinț, un secret: „Tu ești răspunzător de floarea ta. Floarea ta nu are seamă pe lume.”

Extrapolând, putem spune că suntem răspunzători de propria viață pentru că e tot ce avem. Și viața noastră nu are seamă pe lume.

Responsabilitatea decurge din gândire, din meditație, dintr-o anumită conduită morală pe care ai deprins-o în familie, în școală, în biserică. Nimic nu rămâne fără urmări. Acesta este un mare adevăr. Chiar și cea mai neînsemnată faptă, va avea mai târziu repercursiuni.

De aceea, să fim cu băgare de seamă. Să luăm aminte cum trăim, lângă cine trăim ca să aflăm, la sfârșit, de ce am trăit și mai ales, de ce trebuie să intrăm curați în marea și adevărata viață.

2 martie 2012

O NOUĂ CARTE - CA DIMENSIUNE A SUBLIMULUI

Orice autor își dorește, prin creația lui, fie de dimensiuni vaste, fie restrânse ca mijloc de expresie, să atingă o culme, o dimensiune a sublimului prin intermediul imaginarului pe care cartea îl vehiculează.

Cartea este viitorul autorului, face parte din evoluția lui ca individ și se proiectează în timp, atât prin materialitate, dimensiune, conținut, parfum, culoare, substanță, valoare artistică. Dar, mai ales spirit.

Și chiar dacă prezentul nu este al cărții, ci mai curând al imaginii în toată dinamica ei, sunt încredințată că va exista și **un timp mai prielnic**, când oamenii se vor întoarce la carte și vor considera această minune a creației, drept cea mai frumoasă întreprindere omenenească.

O carte este un tezaur, o comoară de spiritualitate, un lucru prețios, cel mai frumos dar pe care-l poate primi și oferi cineva. O bijuterie de purtat direct pe inimă.

Chiar de Ziua Mărțișorului, am primit din Editura SINTEZE, Galați, cartea „Străjer peste suflete” – poeme în trei versuri, cu o prefață aproape nemeritată scrisă de distinsul Eugen Dorcescu.

Un mărțișor pe care, chiar dacă nu-l voi purta, îl voi considera toată viața, aducător de noroc și speranță, în oceanul neliniștii, al confuziei și al singurătății.

O carte. O sumă de gânduri. O sumă de sentimente concentrate-n trei versuri (greu!) – o sfântă plămadă de inefabil, pe care azi, 3 Martie, îl ofer cititorilor mei, cu toată dragostea, jertfa și puterea de creație de care sunt în stare.

Ilustrațiile au fost realizate de artistul plastic Ionuț-Cătălin Florea, un dobrogean care a dus numele țării noastre pe multe meleaguri ale lumii, unde și-a expus lucrările pe simeze. Coperta I este realizată de scriitoarea și artista plastică Melania Cuc din Bistrița.

În acest debut de primăvară atât de așteptată, fie ca această carte de micro-poeme să vă aducă un firisor de aer proaspăt, rază de lumină și multe bucurii sfinte.

3 Martie 2012

CÂTE CEVA DESPRE FERICIRE

Vine pe nevăzute, pe neauzite. Stă ascunsă în lucrurile mici și dintr-o dată izbucnește precum floarea de cactus. Frumoasă, de neatins, protejată de spini, EFEMERĂ...Floarea ține doar o zi. Și e înveșmântată în catifele... Dar ce zi! În ea poți afla de toate: culoare, miros, gingășie, prietenie, armonie, pace, liniște, împăcare.

De obicei treci pe lângă ea ca și când ochii ți-ar fi legați. N-o recunoști nici măcar când te ștergi de trupul gingaș al ei și rămâne în urmă, o undă de parfum suav, ca o adiere... Semn că a trecut pe acolo. Că puteai să întinzi mâna și s-o atingi.

De ce n-ai făcut-o? Din modestie, din respect, din frică, din neștiință? Nu ți-ai dat seama că, poate nu se va mai reîntoarce?

Câte ocazii de fericire ai pierdut, din vina ta, din vina altora, din vina nimănui?

Să nu te aștepti să se repete ocazia. Așa cum aceeași apă nu trece de două ori prin aceeași albie.

Ea n-o să mai vină. În orice caz, nu aceeași ocazie.

Fiecare zi e altfel. Fiecare zi poartă în sine germenii unei fericiri proprii, a uneia necunoscute și netrăite încă. Ai putea s-o descoperi, ai putea s-o ignori, ai putea s-o calci în picioare.

De la oră la oră, s-ar putea schimba șansa...

Bucură-te, cât mai ai prilejul de a o jindui...de a crede că ai s-o întâlnești, fie și la un colț de stradă, fie și într-o margine de pădure, fie și în pustiul aglomerat din megalopolis, fie în Agora...

Nu-ți programa nimic astăzi. Orice plan, înlătură posibilitatea unei surprize. Poate se va ivi dintr-un ungher. Și atunci toate lucrurile vor căpăta un înțeles nou, vor dobândi o nouă culoare, aerul se va îmbogăți de miresme cerești și telurice. Și vei putea spune, cu deplin temei: iată, am întâlnit fericirea, acolo unde nu mă așteptam. Am întâlnit-o, în mine.

3 Martie 2012

UCA MARINESCU ȘI ȘAMBALA

La emisiunea Marinei Dumitrescu, numită „Contur” – Uca Marinescu poveștește în chip fermecător despre călătoriile sale. A descoperit Șambala.

O stare de comuniune cu locuitorii planetei. Ceva extraordinar. Iubește zonele polare și antarctice. Uimitoarele sale călătorii ne duc cu gândul la marii exploratori ai secolelor trecute care au cutureierat pământul de la un capăt la celălalt, în căutarea unor teritorii necunoscute.

Urcând pe vârful Mont Blanc a atins extremele planetei noastre. Are un dar al povestirii de invidiat. Reține esențialul, ceea ce e foarte greu. De cele mai multe ori, oamenii se pierd în amănunte.

„La începutul lumii” – adică la Polul Nord geografic, a avut „bucăți de ei de fericire”.

A întârziat clipa atingerii Polului pentru ca să nu se termine fericirea prea repede. Arborarea steagului României, la atingerea obiectivului suprem, Polul Sud, a fost încununată și dăruită cu...o rază de soare.

O performanță supremă pentru un om. O cale spre cunoaștere, nu numai ca explorator, dar și ca om. Răspunsuri peste întrebări, întrebări peste răspunsuri. Performanțe. Despre unele locuri nici măcar nu știm că există.

La Uca Marinescu – dorința de explorare înseamnă viață.

Cunoscând în dimensiunea ei planetară Terra, ajunge să se cunoască pe sine însăși.

Într-un eventual club al exploratorilor planetari – Uca Marinescu ocupă un loc de cinste. Și este româncă.

Dar mai sunt atâtea lucruri de explorat!

Să pornim de aici, de aproape. Ca să ajungi cât mai departe și să reușești să vezi tot ceea ce-ți dorești. Cu mijloace puține. De multe ori, cu închipuirea. Incursiuni extreme, dovezi de curaj, călătorii inițiatice.

În 2009, în expediția din care a făcut parte, până la Polul Sud magnetic, împreună cu un grup de exploratori, a întâlnit și români.

Români care nu cerșesc, nu fură, nu comit abateri de la normele de conviețuire socială, nu se droghează, nu se prostituează și nu fac trafic de carne vie. Români pur și simplu, doritori de cunoaștere.

Și una dintre ele este româncă Uca Marinescu.

O femeie extraordinară pe dinăuntru. Care-și împărtășește aventurile ei polare. O exploratoare româncă intrată deja în legendă.

Geografie, istorie, astronomie, matematică, sport, artă, cultură, toate acestea înmănunchate, influențând spiritual o persoană. Noțiuni din aceste științe și arte, văzute pe viu, reconfigurează personalitatea umană. Învingere a fragilității, a inerției, cucerirea naturii, sănătate, curaj, temeraritate. Și pentru că toate acestea **trebuiau să poarte un nume**, ca să amintim titlul unei poezii antologice a lui Marin Sorescu, i s-a spus: Uca Marinescu.

3 martie 2012

CEASURI DE CUMPĂNĂ

E ciudat cum omul, nu ia aminte la semnalele pe care i le trimite din Înalt, mesagerul care îl are în pază.

Acum suntem bine, veseli și mulțumiți, iar peste câteva clipe, totul se răstoarnă și devenim cei mai nefericiți, loviți de boală, de nenorociri, de vești rele, așa încât, tot ce-a fost bun până cu câțva timp în urmă, se năruie. Degeaba faci planuri cu bătaie lungă, dacă nu știi de vei apuca zorii zilei următoare.

Să fim cu luare aminte la orice clipă irosită, la orice zi în care ne-am risipit, cu nechibzuință, fără să gândim la propriul sfârșit, la cele sfinte.

Am avut prilejul, și îi mulțumesc lui Dumnezeu pentru toate, să trec prin momente de dificultate în care, chiar îmi luasem adio de la tot ce este în jur. Doar aripa îngerului meu, m-a săltat deasupra nenorocirilor, durerii, cumpenei fricii și nefericirii. Încă o dată, Dumnezeu mi-a arătat că mă iubește și că nu-mi va da mai mult decât pot eu duce. Mi-a trimis persoana care să mă scoată din impas. Persoana care a plâns alături de mine, care s-a jertfit în miez de noapte și n-a pregetat să vină la căpătâiul meu, la primul apel pe care l-am făcut cu disperare. Precum samariteanul cel milostiv, a stat alături, a îngenuncheat și s-a rugat, la lumină de candelă pentru bolnava care eram eu. Cu lacrimi sfinte s-a rugat. Lacrimile prieteniei și ale dragostei.

Mă gândesc că noi, oamenii, nu merităm atâta bunăvoință din partea lui Dumnezeu. Pentru infidelitățile noastre. Îl uităm de cele mai multe ori, îl neglijăm, preferăm alte activități decât o conversație cu Domnul. Crucea o facem la repezeală, de stat în genunchi, nici vorbă, nu-i cinștim Ziua de odihnă, în genere suntem creștini, numai cu buzele.

Să ne încredem în Milostivirea Divină care nu lasă pe nimeni de izbeliște, dar, în același timp, să luăm aminte la viața, la faptele și la devoțiunile noastre față de Cel care ne-a dăruit totul, fără să ne ceară nimic în schimb. Iar acelei persoane care vine degrabă în ajutor atunci când e nevoie, dă-i Doamne Lumină și răsplătește-o însutit pentru jertfa sa.

4 martie 2012

DE LA PERSOANĂ LA ELEMENT

Cum poate fi considerată o persoană – un element?

Element pozitiv, element negativ, element recalcitrant, element dușmănos, element reacționar, element corespunzător sau necorespunzător, ș.a. Câți oameni, atâtea elemente.

Mai straniu sună sintagma: element feminin.

O serie de elemente ca într-un tabel uman al lui Mendeleev din care trebuia să știm pe de rost elementele chimice și reacțiile dintre ele.

Un om – egal un element. În regimul trecut, oamenii erau considerați...elemente fizico-chimice.

Fiecare element în natură are rostul lui. Dacă-l așezi în alt areal și-i dai alt rost, ecuația, reacția, algoritmul, paradigma se schimbă. Și reies alte elemente decât cele scontate.

„Dacă m-ar fi sors cineva la un teasc, n-ar fi ieșit nici o picătură de zeamă din mine” – spunea o femeie într-un film documentar.

Poate fi Timpul un element?

Poate fi natura un element? Da. Elementele naturii: copacii, țărâna, florile, iarba. Iar ca fenomene: norii, ploaia, vântul, zăpada, răsăritul, apusul. Există și elemente istorice și elemente geografice.

Peste tot, numai elemente. Soarele este un element cosmic, la fel ca și luna, la fel ca și stelele. Alt soi de element este pământul. Și un altul – apa.

Un scriitor, Calistrat Costin a scris cândva o carte intitulată: „Elementul lume”. Așadar, și lumea poate fi un element.

Elementul uman este cel mai complex. În el se regăsește natura umană, fizică, psihică și spirituală.

Când omul este considerat doar un element este și tratat ca atare.

Dar... omul este un element cu suflet. Un element însuflețit. Un element care vorbește, care cântă, care suspină, care iubește. Se îmbolnăvește, se dușmănește, luptă, îmbătrânește și moare.

Din acest element rămân intacte, câteva grame de suflet.

În rest: sarx, carne, materie.

Ce bine că din elementul-om, rămâne veșnic, elementul-suflet.

4 martie 2012

STĂRI DE SPIRIT CE NU ÎNCAP ÎN CUVINTE

Poezia, îndeobște, este un cumul de stări de spirit pe care nu întotdeauna putem să le exprimăm în cuvinte, oricât le-am înghesui în spațiul paginii albe. E ca și cum am încerca să explicăm inefabilul. Sau infinitul. Ceea ce trăim la un moment dat, nu poate fi repetat altăoară. La fel cum apa curgătoare nu curge de două ori prin aceeași matcă.

Și dacă totuși, am reușit să exprimăm ceva din acel *inexprimabil*, anevoie vom putea retrăi *acea stare de har*, sortită aleșilor.

E ca și cum am reîncălzi supă și am vrea să aibă același gust.

Același dar, o singură dată se dăruie.

De obicei, neglijenți și grăbiți, trecem pe lângă frumusețe, fără ca măcar să-i aruncăm o privire.

Abia când alții o descoperă, deschidem larg ochii și ne întrebăm, cum de n-am văzut-o, doar era sub privirile noastre.

Și cu cât încercăm să scormonim mai adânc, cu atât se disipează și nu mai rămâne nici măcar undă aceea de parfum care a însoțit-o.

Stările de spirit sunt avuții care nu se înstrăinează prin împărtășire. Oricât am dori să le împărțim cu cineva, ele se refuză. Nasc alte stări, pe potriva fiecăruia din noi. Ca un altoi care generează un fruct din cele două plante, având proprietăți comune, poate gust, poate culoare oarecum asemănătoare. Dar, cu toată simbioza creată, fiecare plantuță își va păstra caracteristicile proprii.

La fel și poezii. Oricâtă poezie ar citi, nu pot trăi și nici reda, stările de spirit ale autorilor.

Și nici nu trebuie. Fiecare trebuie să-și aibă filonul său original, seva proprie, corola, pistilul în culoarea și parfumul, specifice sieși.

Și oricât am dori, nici pe acestea nu le putem exprima în cuvinte, deși cuvântul este elementul de construcție al Poeziei.

5 martie 2012

UN DU-TE-VINO

Oamenii vin și pleacă mereu, unii din viața altora. Ceea ce azi ți se pare a fi veșnic, mâine nu mai e nimic sau aproape nimic. E bine să știm când trebuie să ne retragem din viața cuiva. Sau să nu ne opunem atunci când cineva dorește să se retragă din viața noastră. Un drum se sfârșește, altul începe. O fereastră se închide, însă ușa rămâne deschisă.

Vorba poetului Radu Stanca: „*Fac reverența cuvenită/ Și mă retrag din adunare./ O altă umbră îmi ia locul. / Stimate umbre, salutare!*”

După orice despărțire, simți un mare gol sufletesc. E normal. Rămân amintirile care ne mai populează o vreme, apoi, se estompează și ele treptat. După câțiva ani, abia dacă-ți mai aduci aminte de clipele petrecute cu acea persoană.

Câți oameni trec prin viața ta, însă, care nu lasă nici o urmă?

Dacă am putea socoti contribuția fiecăruia la viața noastră, am ști pe ce loc trebuie să-i așezăm. Mai bine zis, pe ce raft cu amintiri. În cele din urmă, rămân doar amintirile și, eventual, câteva fotografii îngălbenite, semn că acea persoană a făcut parte din viața ta.

Nici un jurământ nu e veșnic.

Nici o promisiune nu e onorată în totalitate.

Viața e un du-te-vino, ca într-o gară. Un tren pleacă, altul abia sosește. Alt tren se aude șuierând, din depărtare.

Printre ele, călători necunoscuți sau cunoscuți, cu bagaje, cu gânduri, cu vorbe și eventual, cu unele intenții.

Sau cu nici o intenție.

Pe un peron, între două stații, se consumă destinele noastre.

La capăt de linie – ne așteaptă necunoscutul.

5 martie 2012

CONSEMNĂRI

EVENIMENT DE EXCEPȚIE: AMOS OZ LA ATENEUL ROMÂN

Amos Oz în dialog cu Gabriel Liiceanu la Ateneul Român. Foto: Mediafax

Recent, am avut șansa unui regal de cultură la Ateneul Român și anume, întâlnirea publicului român cu unul dintre cei mai mari scriitori ai lumii: Amos Oz, prozator și eseist izraelian, expert în fanatism comparat, venit pentru a treia oară în țara noastră, întâlnire mediată de Gabriel Liiceanu, după o conferință de presă susținută de scriitor. Evenimentul a fost transmis astă seară, 5 martie 2012, pe TVR Cultural.

Din 28 februarie 2012, au avut loc o serie de manifestări care l-au avut în centru pe acest gigant al literaturii universale.

El a avut o întâlnire cu presa, așa cum am menționat, apoi una cu publicul larg la Ateneul Român, a primit titlul de Doctor Honoris Causa al Facultății din București și a participat la lansarea seriei de autor dedicată scrierilor sale, editate de către Humanitas. Lucrările lui Amos Oz sunt foarte populare printre cititorii români. La întrebarea ziariștilor, cum se face că el este atât de îndrăgit de publicul român, Amos Oz a răspuns:

„În Izrael, oamenii mă citesc ca să se enerveze. Șoferii de taxi îmi spun să le bag mințile-n cap personajelor mele care iau mereu decizii greșite. Dar în România, și de altfel peste tot în lume, oamenii mă citesc ca să se simtă bine”.

După cuvântul introductiv, și recitalul excepțional al maestrului violonist Alexandru Tomescu – a deschis spectacolul – pentru că de un spectacol autentic este vorba, – Gabriel Liiceanu.

Românii au avut bucuria întâlnirii cu un om de elită al literelor lumii. Un scriitor izraelian tradus în peste 40 de țări.

El a fost încununat cu titlul de Doctor Honoris Causa al Universității din București și Editura Humanitas i-a publicat integrala operei.

Evenimente unice în viața oamenilor de cultură români.

Cei doi oameni de cultură s-au întreținut în fața unei audiențe numeroase, în frumoasa sală de spectacole de la Ateneu. Gabriel Liiceanu a spus, în cuvântul introductiv despre invitatul său, după ce i-a prezentat pe scurt câteva date biografice și informații despre operă:

„Scrierea unui roman are anvergura unei căsnicii. Performanța la care a ajuns Amos Oz este: 12 romane, 6 cărți de proză scurtă, și multe volume de eseuri” – a specificat Gabriel Liiceanu.

Le-am zărit pe Ana Blandiana, pe Oana Pellea și pe Daniela Zecca Buzura, în sală, printre alți artiști, oameni de cultură prezenți la întâlnirea cu acest om de excepție.

Întâlnirea cu Amos Oz nu are nimic din încordarea și chiar reticența întâlnirii în același spațiu al Ateneului, cu laureata Premiului Nobel pentru literatură, Herta Muller, a aceluiași Gabriel Liiceanu, intens comentată de ziariști și oameni de cultură în reviste și pe site-uri.

Aceasta fiind o întâlnire bazată pe comuniune și bucuria cunoașterii reciproce, a împărtășirii din Cuvânt, s-a simțit căldura transmiterii ideilor și confesiunilor cu care ne-a onorat Amos Oz.

Sunt convinsă că mii și mii de oameni au stat cu ochii larg deschiși la postul cultural de televiziune pentru a sorbi fiecare cuvânt al acestui mare om.

„N-am scris decât despre un singur lucru: despre familie. Mai precis, despre familiile nefericite” – a mărturisit Amos Oz, interlocutorului său.

Într-unul din romanele sale, e vorba despre un cuplu care se retrage la marginea deșertului. Ceea ce trăiesc cei doi este eșecul propriilor relații, rutina, singurătatea.

„Singurătatea este și mai puternică decât familia”, a spus Amos Oz.

Întrebare: *„Ce este mai greu: singurătatea sau iadul în doi?”*

Răspunsul scriitorului:

„Singurătatea este o problemă primordială: ne naștem singuri. Când singurătățile se ating, pot fi suportate mai ușor. Solitudinea este altceva. Este întoarcerea spatelui lumii”.

„Nimeni nu este o insulă - dar fiecare om este o peninsulă, a afirmat marele scriitor. Parțial conectată cu continentul, cu societatea”.

Gabriel Liiceanu îl asculta cu mâinile împletite a rugăciune.

Câteva spicuiuri din excepționalul discurs pe care l-a ținut scriitorul:

„Familia este cea mai misterioasă instituție din univers. Cea mai comică și cea mai tragică. Cea mai absurdă, dar și cea mai perseverentă instituție. Isus avea o concepție despre Familie. Dar și Platon avea una.

Dacă am de ales între două opțiuni, prima fiind alăturarea la prima misiune spre Planeta Martie și a doua, să asist, pe peretele unei case în forma unei muște, eu aș alege musca. E mult mai interesant” - a zis el.

„O muscă pe peretele casei unei familii”.

În miezul convorbirii dintre cei doi, a stat și problema fanatismului, problemă abordată de Amos Oz în scrierile sale, cu referire la conflictele dintre israelieni, palestinieni și arabi, pe care îi consideră victime, deopotrivă, ale aceluiași tiran: Europa, care le-a călcat în picioare cultura și i-a asasinat în masă într-un genocid fără precedent.

Gabriel Liiceanu l-a citat pe Emil Cioran din „Tratat de descompunere”.

„Teoria fanatismului a lui Amos Oz, a spus Gabriel Liiceanu l-a rănit de două ori: întâi pentru că el consideră că Europa este un tiran și al doilea, că, în Europa există oameni care i-au salvat de la moarte pe evrei în timpul holocaustului evreiesc”.

O întrebare șocantă: așa cum Avraam a mediat pentru Sodoma și Gomora pentru câțiva oameni drepecți, Gabriel Liiceanu l-a întrebat pe Amos Oz dacă nu vrea să salveze Europa, cel puțin să mijlocească pentru ea.

Răspunsul scriitorului israelian a fost că e convins că există oameni în Europa demni de numele lor.

„Port în mine o anumită ambivalență în legătură cu Europa. Ambivalența presupune dragoste și ură, pace și mânie. Problema este puțin mai complicată. Cele mai dure conflicte sunt

între două victime ale aceluiași opresor. Doi copii ai aceluiași tată violent nu se iubesc, necesarmente. Ei se pot suspecta. Acest lucru se întâmplă între arabi și izraelieni”.

„Dumnezeu este marele guvernator al acestei lumi dar nu este deasupra Legii” – a declarat Amos Oz.

„Suntem un popor rebel. Nu ne place autoritatea” – a mai spus scriitorul. (...) În țara mea sunt 8 milioane de locuitori. Asta înseamnă că avem 8 milioane de prim-miniștri, 8 milioane de președinți, 8 milioane de scriitori, 8 milioane de orice. Și fiecare crede că deține adevărul absolut. Toți urlă unii la alții și nimeni nu ascultă pe nimeni. Doar eu îi ascult pe ceilalți și din asta îmi câștig pâinea”, a explicat glumeț scriitorul. „Dar îmi iubesc țara”, s-a repliat el. „Chiar și atunci când nu pot s-o sufăr. Fiecare strigă cu toată puterea și nimeni nu ascultă”.

„Israel nu este o națiune, nu este un popor, este o piață încinsă de argumente. În orice clipă există posibilitatea de a izbucni o violență în stradă. (...) Ne facem loc cu coatele înspre Lumină.”

„Iubesc Israelul chiar când nu-mi place, chiar când nu-l pot suporta”.

*„În privința Europei, există o ambivalență. Iubesc Europa, a spus scriitorul, dar nu pot uita că părinții mei au fost dați afară din Europa. Că ei au fost considerați: cosmopoliți, paraziți etc., echichete puse în egală măsură de comuniști și de naziști. Lor acest continent le-a sfâșiat inima. Ei au iubit Europa, dar Europa nu i-a iubit pe ei. Și acest lucru nu se poate uita. Așa că eu experimentez un sentiment amestecat, de **love and hate**, cu Europa în care evreii au fost victime și ale nazismului, și ale comunismului.”*

„Un om poate fi distrus o dată, dar o carte nu poate fi distrusă pentru că, rămâne cel puțin un exemplar. Aș vrea să fiu o carte”.

„Ne dăm sufletul în cărțile noastre – a spus Gabriel Liiceanu – și asta nu face lumea mai bună, n-o schimbă la nivel statistic, semnificativ.

Dar asta este o enormă iluzie. Tiranii lumii nu citesc cărți.

O singură soluție ar fi: educația. Omenirea este împărțită în două: urmașii lui Cain și urmașii lui Abel”. Gabriel Liiceanu a susținut că oamenii nu pot fi vindecați de fanatism pentru că îl au în genă. Întrebarea pentru Amos Oz este de ce mizează pe carte când forța ei este atât de mică?

Răspunsul lui Amos Oz a fost următorul: „Nu am leac pentru fanatism. Dacă l-aș avea, aș lua premiul Nobel pentru medicină. Unul din răspunsuri ar fi simțul umorului. Un fanatic nu are simțul umorului, pentru că asta ar însemna să poată râde și de el. Simțul umorului presupune abilitatea de a te vedea pe tine însuși, așa cum te văd alții.

Celălalt antidot ar fi să ți-l imaginezi pe celălalt. Curiozitatea presupune de a te pune în pielea altor oameni. Înseamnă de a putea să te întrebi: ce-ar fi dacă aș fi el sau ea? În această dimensiune, literatura nu poate face minuni. Citim o carte și ne imaginăm în pielea personajului. Aceasta extinde limitele individului. După citirea cărții, ne vom retrage din nou pe o peninsulă.

Cartea ne deschide secretele altor oameni. Putem deveni cu un milimetru mai buni. Nu vom putea fi mântuiți. Dar de a deveni cu un milimetru mai buni citindu-l pe Kafka, pe Gogol, Cehov, Shakespeare, pe Faulkner”.

„Scrieți cartea cea mai bună pe care puteți s-o scrieți într-un interval dat. Scrieți despre lume, despre ceea ce cunoașteți mai bine” - sunt sfaturile pe care cel mai cunoscut autor izraelian îl dă scriitorilor români.

„Chemi cartea și ea va veni. Nu există alt prieten mai bun, vă spun eu” – a încheiat Amos Oz - în aplauzele furtunoase ale spectatorilor veniți să-l vadă și să-l asculte.

A fost, cu adevărat un eveniment remarcabil, din seria acelor evenimente care fac cinste culturii române.

Câteva date despre autor:

AMOS OZ (n. 1939) este cel mai important prozator și eseist israelian. S-a născut la Ierusalim, părinții săi fiind originari din Polonia și Rusia. La cincisprezece ani se stabilește în kibbutzul Hulda. După absolvirea Facultății de Filozofie a Universității Ebraice din Ierusalim revine în kibbutz, unde practică agricultura și predă la liceul local până în 1986, când se mută cu familia în orașul Arad, de pe țărmul Mării Moarte. Primul său volum de povestiri, *Acolo unde urlă șacalii*, apare în 1965, fiind urmat de romanul *Altundeva poate* (1966). În 1967 luptă în Războiul de Șase Zile, iar în 1973 participă la Războiul de Yom Kippur. După succesul romanului *Soțul meu, Michael* (1968), scriitorul continuă să publice cărți de ficțiune: *Până la moarte* (1971), *Atinge apa, atinge vântul* (1973), *Dealul Sfatului Nelegiuit* (1976), *Soumchi* (1978), *Odihnă desăvârșită* (1982; Humanitas Fiction, 2011), *Cutia neagră* (1987; Humanitas Fiction, 2012), distins cu Premiul Femina Étranger, *Să cunoști o femeie* (1989), *Fima* (1991), *Să nu pronunți: noapte* (1994; Humanitas Fiction, 2010), *Pantera din subterană* (1995), *Aceeași mare* (1999), *Poveste despre dragoste și întuneric* (2002; Humanitas Fiction, 2008, 2010, 2011), *Deodată în adâncul pădurii* (2005; Humanitas, 2010), *Rime despre viață și moarte* (2007; Humanitas Fiction, 2009, 2011), *Scene de viață campestră* (2009; Humanitas Fiction, 2011).

Semnează volume de eseuri, cel mai important fiind *Cum să lecuiești un fanatic* (2002; Humanitas, 2007; Humanitas Fiction, 2011). Printre numeroasele distincții primite de autor se numără: Premiul Păcii (Germania, 1992), Premiul Israel pentru Literatură (1998), Marele Premiu Ovidius (România, 2004), Premiul Catalonia pentru Literatură (2004), Premiul Grinzane Cavour (Italia, 2007) și Premiul Heinrich Heine (Germania, 2008). Arhiva Amos Oz de la Universitatea Ben-Gurion.

5 martie 2012

O SORBITURĂ DE LUMINĂ

Tare mi-e dragă lumina! Mi-am dorit mereu să mă așez în locuri luminoase, călduroase, îmbietoare. Detest ungherele, întunericul, frigul, ceața, umezeala. Tânjesec după soare. El mă întremează și-mi dă speranțe și motivații să încep o nouă zi în deplină pace sufletească.

Dimpotrivă, când ziua e mohorâtă, acoperită de nori și pâclă, pătrunde și-n inima mea o stare de angoasă tulbure, fără nume, fără sâmbure. Înot în ea ca-n mlaștină.

De când mijesc zorii, încep să trăiesc cu adevărat. Noaptea sunt fără curaj, fără vlagă. O ființă înnăbușită de gânduri care nu-mi dau pace.

S-ar zice că zodia mea e de vină, că sunt selenară, dar nu, eu mă îndrept mereu către soare.

Doar în lumină pot străluci cu adevărat, precum diamantul, arătându-și bogăția culorilor de pe toate fețele.

Lumina mi-e mamă, soră, prietenă, balsam și rugă.

La lumina candeliei ori a lumânării, rugăciunea se înalță lăsând în urmă miresme de smirnă.

Scriu la lumina Luceafărului și părul mi se înalbastrește de fantastice intemperii stelare.

În aura sfinților zâmbeste lumina.

Autografele mele sunt înseilate pe raze.

Un autograf pe lumină. Ce poate fi mai fantastic?

6 martie 2012

FRENEZIA DANSULUI

Se știe că muzica și dansul înfrățesc oamenii. Îi apropie, îi unesc, îi UMANIZEAZĂ. Am văzut acest lucru recent, pe un post TV local, când a fost prezentat un medalion MIKIS THEODORAKIS, de către solistul de muzică ușoară și realizatorul de emisiuni Teodor Munteanu.

Am văzut cu acest prilej, cea mai formidabilă demonstrație de frățietate și comuniune fizică și spirituală pe care ți-o pot oferi muzica și dansul, așa cum am spus.

Există un filmuleț pe You Tube care are ca subiect tocmai acest lucru. Într-un orașel din Grecia, aparent liniștit, pe o stradă destul de aglomerată și animată la acel ceas, cu terase și cofetării în care concetățenii serveau cafeluțe și prăjituri ori luau prânzul, sau pur și simplu hoinăreau fără țință, un om îmbrăcat în haine deschise, poposește în mijlocul străzii și începe să danseze tradiționalul sirtaki.

De bună seamă că a fost un test sau așa ceva, pentru cei care vor să probeze puterile magice ale dansului. Câțiva instrumentiști la acordeon, tamburine și instrumente cu coarde, îl acompaniau pe bărbatul, între două vârste, care dansa de unul singur în peisajul insolit al orașului, într-o după amiază senină.

A dansat el cât a dansat, sub privirile curioase ale trecătorilor, ale mesenilor ale unor gură-cască pe la vitrine, pentru că orașelul era înțesat cu magazine cu vitrine frumos amenajate.

Primul semnal l-au dat două fete tinere care au venit în fugă și s-au alăturat bărbatului, intrând în ritmul dansului, atât de cunoscut din filmul lui Cacoyannis, pe muzica lui Mikis Theodorakis.

Zorba este un film realizat de cipriotul Michael Cacoyannis, după un roman de Nikos Kazantzakis, cu genialii actori: Alan Bates, Anthony Quinn, Irene Papas și Lila Kedrova în locul Doamnei Hortense.

Ecranizat în 1964, este cel mai vizionat film din toate timpurile și asta și datorită muzicii excepționale care a devenit cunoscută în toată lumea. Mesajul acestui film este că speranța nu trebuie să moară niciodată, chiar și atunci când totul pare pierdut, putem s-o luăm de la capăt.

Ca la un semnal magic, ca la o chemare din adâncuri sau din ceruri, la câteva secunde, alte și alte persoane s-au alăturat, străduindu-se să intre în ritm și dansând cu o poftă și o frenezie nemaipomenite. În scurt timp, strada s-a umplut de dansatori și, tineri, bătrâni, femei, copii, dansau cu voioșie, umăr lângă umăr.

Când s-a încins hora specifică acestui dans și coborârea genunchiului la anumite fraze muzicale, părea că nimeni nu mai are altă treabă. Un iureș nebun s-a încins în plină stradă, ocupând tot spațiul, ba urcând și pe trotuarele înguste. Un băiețel cu o tobă albastră, cu care ținea ritmul, mi-a amintit de personajul Ionel al lui Caragiale.

Momentul culminant a fost când un chelner de la o terasă a venit cu un maldăr de farfurii albe și a început să danseze. Apoi, împreună cu câțiva bărbați au început să spargă sistematic farfuriile, ciocnindu-le una de cealaltă până au făcut un morman imens de cioburi albe.

Cred că nu era nevoie să-l întreb pe cel de lângă umărul tău, cine este, cum îl cheamă sau ce hram poartă. Erau toți înfrățiți prin dans, prin muzică, prin bucuria de a trăi și de a se manifesta astfel, într-un moment mort al zilei când atmosfera părea lăncezită de căldura amiezii și de plictiseală.

Asta mă face să mă gândesc la conveniențele, la reticențele noastre atunci când e vorba să intrăm în contact cu oamenii, chiar cu cei de pe strada noastră. Ne împiedică ceva, nu știu ce, de parcă ne-ar cădea blazonul. Muzica, Poezia și Dansul au această putere magică, de a te face să te lepezi de convenții, de politeți care nu-și au rost, și de a te face să te simți fantastic, chiar și într-un oraș în care nu cunoști pe nimeni.

Bucuria acestor clipe de neuitat poate genera pofta de viață, te face să uiți de necazuri, de boală, de datorii, de dușmănie. Induce pacea în suflete.

După acest moment extraordinar, realizatorul emisiunii, Teodor Munteanu a oferit telespectatorilor un alt moment remarcabil, preluat de pe You Tube, în consens cu primul: dintr-o sală imensă de spectacol, un alt monstru sacru al muzicii instrumentale, Andre Rieu, a susținut un recital pe aceeași muzică a lui Mikis Teodorakis, Sirtaki, din Zorba Grecu.

Și cu acest prilej, lumea parcă intrase în transă: dansa cot la cot, picior la picior și umăr la umăr în sala imensă de spectacol. A fost o frenezie generală, unică în felul ei și la sfârșit, marele Andre Rieu aplauda cu arcușul în trupul viorii sale magice.

Încă o dovadă că muzica este o plămadă divină care poate modela și îmblânzi sufletele noastre.

Și Teodor Munteanu, acest artist perfect, gălățean de origine grec după mamă, cel care s-a făcut cunoscut prin melodiile de neuitat: *Opa, opa, ta Buzuki, Triki, triki, triki*, și multe altele care ne-au încântat copilăria, adolescența și maturitatea, și chiar senectutea, a demonstrat, dacă mai era nevoie, că muzica grecească și corifeii ei, merg direct la suflet.

Teodor Munteanu – această „legendă a muzicii românești” așa cum titra ziarul „Adevărul” în suplimentul său de seară, în anul 2010, atunci când Teddy, cum i se spune de către cei care-l îndrăgesc, împlinea 70 de ani de viață, și 50 de ani de carieră, prin

emisiunile sale de cultură muzicală, continuă să fie un ambasador al frumosului exprimat prin sunete și dans.

Redăm câteva fragmente din articolul omagial cu acest prilej, apărut în „Adevărul de seară”:

”Povestea incredibilă a artistului care a cântat pentru Nixon, Ceaușescu și Gheorghiu-Dej”

În cei 50 de ani de carieră a cântat pentru milioane de spectatori. Vocea sa de excepție a încântat personalități precum Richard Nixon, dar și lideri comuniști ca Gheorghiu Dej și Nicolae Ceaușescu. Teodor Munteanu și-a dedicat întreaga viață muzicii. A cochetat cu muzica încă de mic copil, iar la 17 ani cânta deja în spectacole.

Talentul l-a moștenit de la mama sa, care era grecoaică: „Mama cânta ca o privighetoare. Am fost crescut printre greci, de aici și slăbiciunea mea pentru muzica lor. Am cel puțin o sută de melodii grecești imprimate pe CD-uri”, ne-a mărturisit artistul gălățean.

50 de ani de scenă

Anul acesta, la aniversarea a 50 de ani de carieră și 70 de viață, autoritățile l-au sărbătorit așa cum se cuvine, la Teatrul Muzical „Nae Leonard”. „Sala a fost arhiplină. Lumea a stat în picioare și m-a ascultat cu sufletul la gură. Am cântat ca în tinerețe. Au fost alături de mine mari artiști ai scenei românești precum: Nicolae Nițescu, Lucky Marinescu și Gabriel Dorobanțu”, povestește Teodor Munteanu.

După 50 de ani de carieră, este foarte bucuros când vede că a lăsat ceva în urmă. „Nu pot să vă descriu sentimentul pe care îl am atunci când mă opresc foarte mulți oameni pe stradă și vor să stea de vorbă cu mine”, spune Teodor Munteanu.

De-a lungul carierei a cântat în multe turnee, atât în țară cât și în străinătate. Glasul său l-a încântat pe Richard Nixon când a venit în România, la invitația lui Nicolae Ceaușescu. „Atunci am fost invitat să cânt la Calul Bălan, la Neptun, în Constanța. Nixon și Ceaușescu s-au ridicat în picioare și au aplaudat.

După ce am terminat, a venit la mine în pas alergător un general de armată. Mi-a fost teamă că am făcut o gafă. M-a oprit și mi-a zis: «În numele tovarășului Nicolae Ceaușescu, vă mulțumesc pentru prestația din această seară. Va rămâne o seară de neuitat», povestește Teodor Munteanu.

A cântat în nenumărate rânduri pentru Ceaușescu și Gheorghiu Dej. „Lui Nicolae Ceaușescu îi plăceau melodii compuse de români dintre cele două războaie mondiale. Era topit după ele. Știa toate textele. Dacă cineva greșea, îl corecta. Din repertoriul meu i-a plăcut «Frumoasa mea cu ochii verzi»", spune artistul.

Gheorghiu Dej, impresionat

Pe Gheorghiu Dej l-a cunoscut la vârsta de 20 de ani, pe vremea când era militar în termen și a fost chemat să cânte la Ziua Marinei, la Sala Sporturilor din Constanța. „Am cântat un cântec scris de Aurel Manolache - «Eu sunt Ghiță, moldoveanul». Într-o sală de 10.000 de oameni, Gheorghiu Dej a fost primul care m-a aplaudat. A venit la mine, m-a pupat și mi-a propus să mă finanțeze. Mi-a zis când mă hotăresc să îi dau telefon", povestește Teodor Munteanu”.

În chip fericit, mă număr și eu printre spectatorii care au luat parte la aniversarea acestui mare artist concitadin. În prezent, Teddy Munteanu, după 40 de ani de Teatru Muzical Nae Leonard, este maestru de canto la Centrul Cultural “Dunărea de Jos” și are două clase, una de muzică ușoară și alta de muzică populară, lăudându-se cu elevi de la 8 la 60 de ani.

E bine să vorbim despre artiști, despre scriitori sau muzicieni, câtă vreme mai sunt printre noi.

În rest, cei cu sufletul curat și iluminat de Duh, să adauge ceea ce li se pare că lipsește sau să elimine, ceea ce li se pare de prisos.

6 martie 2012

PRĂPĂSTII ȘI PODURI

*O sută de prăpăstii între noi
Și ne unește doar un pod subțire.*

Încă nu știu de ce mi-au venit spontan, aceste versuri în minte. Mă gândesc, cât de dificil este să închei o prietenie și să streci puntea care te desparte de un suflet. Dar mai dificil îmi pare, să întreții o prietenie, după ce, de bine, de rău, ai încropit-o. Vei putea trece peste toate neglijențele, uitările, trădările, abandonul, celui/ celei căruia i-ai încredințat persoana ta în totalitate?

Să încercăm să întărim podul cu materiale de construcție cât mai durabile, pentru ca podul să dăinuie. Chiar și după ce noi vom fi trecut puntea dincolo de această viață.

O prietenie/iubire presupune în primul rând, încredere. Nu poate rezista dacă nu există acea încredințare că persoana este sinceră.

De asemenea, presupune dăruire fără rezerve.

Și generozitate. Și spirit de sacrificiu. Și înțelegere. Și toleranță.

Și multe altele.

La fiecare aniversare, îmi fac un bilanț al prietenilor prezente, ori cele pierdute. Mai ales al celor ratate, din te miri ce pricină.

Nu caut vinovați. Nu caut justificări. Vreau doar să înțeleg de ce, din toate câte au fost, au rămas doar atât cât să numeri degetele unei mâini și tot ar mai fi loc de una-două.

Le trecem pe liste invizibile și mergem mai departe.

Poate ziua de mâine o să ne dăruiască o prietenie/o dragoste, așa cum am visat, în care să ne eliberăm de orice complexe, de toate reținerile, de prejudecăți, de neîncredere și suspiciune. Sigur aceasta va fi o prietenie ideală. Și, ca orice ideal, imposibil de atins.

Dar măcar ne rămâne iluzia.

7 martie 2012

POETUL TINEREȚII MELE: KAVAFIS

Omagiat de curând la București de Comunitatea Elenă împreună cu forurile culturale românești, poetul Konstantinos P. Kavafis, este pus în valoare de traducătorii din zece țări, printre care și România. Este unul din cei mai cunoscuți poeți ai secolului al XX-lea. Dar și cel mai enigmatic, care m-a fascinat întotdeauna.

Konstantinos P. Kavafis (1863, Alexandria - 1933, Alexandria) – a avut legături, prin strămoșii săi, cu România.

Este foarte cunoscut de cititorii români, grație cărților sale care au fost traduse. Recent a fost tradusă cartea „*Alfabetul poetic*”. Ambasada Republicii Elene la București, Ambasada Republicii Arabe Egipt la București, Consiliul Grecilor din Diaspora, Asociația Absolvenților Filekpaideftiki Etaireia (S.A.F.E.), Fundația Culturală Greacă, Grupul de companii SOFMEDICA și Editura OMONIA au organizat evenimentul de lansare a ediției „*Alfabetul poetic*” de K.P. Kavafis, joi, 10 noiembrie 2011 la Muzeul Național de Artă al României.

Câteva date biografice sunt necesare din sursele Media:

“Născut în 1863 în Alexandria egipteană, **Konstantinos P. Kavafis** a devenit, prin cele numai 250 de poeme ale sale, cel mai mare poet grec al secolului XX. Un poet care aparține astăzi, prin sutele de tălmăciri ale versurilor sale în zeci de limbi, patrimoniului literar universal. Prin cele opt ediții apărute în România (dintre care șapte în ultimul deceniu, iar două bilingve),

ca și prin prezența sa constantă în diversele antologii (primele poeme traduse apar în 1939, la Cluj) și în presa românească a ultimei jumătăți de veac, Kavafis (al cărui strămoș, Yannis Kavafis, era, pe la mijlocul secolului XVIII, dregător la Iași) și-a dobândit, după expresia academicianului Dan Grigorescu, „drept de cetate” în cultura română. Kavafis este totodată primul scriitor grec ale cărui Opere complete au apărut în limba română”.

O emisiune TV, transmisă în 7 martie 2012 excelent ilustrată cu versuri ale autorului, dispărut în 1933, în lectura actriței Adela Mărculescu și a lui Eusebiu Ștefănescu, m-a convins de asta.

Alături de Odyseas Elitis, Iannis Ritsos, Eugenio Montale, Salvatore Quasimodo, Giuseppe Ungaretti, Federico Garcia Lorca, Kavafis mi-a îndulcit existența. Lor și altora ca ei, le datorez intrarea mea în literatură ca poetă.

Cine-și mai aduce aminte astăzi de Iannis Ritsos, de Quasimodo, de Lorca? Doar câțiva împătimiți de poezie.

Și eu mă număr printre acești împătimiți de inefabilul poeziei.

Adela a citit și poemul meu preferat: *Vin barbarii!* O poezie mai actuală ca oricând, chiar și la circa o sută de ani de când a fost scrisă.

Dăm vina pe barbari pentru orice insucces al nostru.

Trece viața noastră și barbarii nu mai vin. De ce? Toată viața i-am așteptat, am fost îngroziți de iminenta lor venire, ca să ne justificăm erorile. Iată că nu mai vin barbarii. Ce ne facem fără ei? Pe cine mai dăm noi vina? Pentru că nu mai sunt barbari.

În schimb, barbaria noastră s-a născut, a crescut, a ajuns la apogeu și țopăiește în voie prin viețile noastre.

„Acești oameni erau oricum o soluție” – spune Kavafis prin gura Adelei Mărculescu. Un poem emblematic.

Cităm din sursa media.unibuc.ro:

“Lansarea volumului s-a desfășurat în prezența E.S. Domnului Georgios Poukamissas (Ambasadorul Republicii Elene la București), E.S. Doamnei Sanaa Atallah (Ambasadoarea Republicii Arabe Egipt la București), domnului Stefanos Tamvakis (Președintele Consiliului Grecilor din Diaspora), doamnei Noniki Perdika (Președintele Absolvenților Filekpaideftiki Etaireia), domnului Georgios Sofianos (Managing Director al Grupului de companii SOFMEDICA).

Volumul a fost prezentat de Liviu Franga (profesor universitar la Universitatea din București, îngrijitorul ediției, autorul studiului introductiv și traducătorul în latină), Dimitris Daskalopoulos (poet și bibliograf, unul dintre cei mai cunoscuți specialiști în Kavafis), Filippos Filippou (scriitor, autor al biografiei romanțate Ultimele zile ale lui Konstantinos Kavafis) și Jacques Bouchard (profesor universitar la Universitatea din Montréal, unul dintre cei 20 de traducători și autorul Epilogului)”.
Tot aceeași sursă Media, face o prezentare volumului lansat:

“Volumul este o antologie cuprinzând 24 de poeme (câte unul pentru fiecare dintre cele 24 de litere ale alfabetului neogrec), reprezentând tot atâția pași necesari pentru a putea intra în cosmosul poetic inventat de Kavafis. Selecția s-a făcut astfel încât să ofere iubitorilor creației sale intrarea în universul poliedric al viziunilor Alexandrinului și al esențelor tari ale Poeziei sale, să poată fi astfel urmărită, pas cu pas, însăși gândirea poetică originară, precum și evantaiul principalelor ei teme. Fiecare poem, reprodus în original, apare însoțit de 11 traduceri, pe grupuri reprezentative de limbi. Sunt prezente cele trei mari grupuri europene: romanic, germanic și slav. Ca element de originalitate absolută, se cuvine semnalată traducerea creației kavafice în limba latină. O ediție europeană, prin selecția instrumentului lingvistic de origine și, din punct de vedere etno-geografic, al comunicării,

Alfabetul poetic este, în fapt, o ediție mondială, dacă se are în vedere că, dintre limbile alese, câteva (engleza, franceza, spaniola, portugheza) acoperă suprafața culturală a unor continente îndepărtate de Europa.

Un pertinent studiu introductiv, semnat de profesorul Liviu Franga de la Universitatea din București, traducătorul în latină al „alfabetului”, ca și un epilog aparținând profesorului canadian Jacques Bouchard de la Universitatea din Montréal, autor al versiunii franceze, oferă cititorului român reperele necesare pentru apropierea de personalitatea și creația celui mai tradus, celui mai comentat, celui mai fascinant și totodată și celui mai enigmatic poet grec.”

Când aflăm ceva interesant, e bine să apelăm la surse specializate. Odinioară, nu aveam aceste informații, ci doar cărțile. Din ele ne-am formulat păreri, am rămas cu întrebări nerostite, cu răspunsuri neafiate, dar curiozitatea nu s-a stins. Din carte în carte, ne-am autoeducat și am crescut în spiritul lor toată viața. Când descopeream un scriitor nou, doream să cunosc toate datele biografice și toată opera lui. Un exercițiu necesar. Care mi-a slujit drept “facultăți” de cultură generală. Cu ele m-am prezentat la examenul pe care mi l-a programat viața. Și, de cele mai multe ori, am dobândit nota maximă, uneori m-am poticnit, dar n-am abandonat niciodată. (7 martie 2012)

FIECARE ZI – UN CÂȘTIG ȘI CÂȘTIGUL DE FIECARE ZI

Nu este mai puțin adevărat, că fiecare zi care trece, e pentru oricare din noi un câștig, în marea bătaie cu viața, cu Timpul, cu sfârșitul existenței. Că unii se gândesc doar la câștigul de fiecare zi, neglijând cu bună știință aspectul spiritual al problemei, este spre nefericirea lor. Se știe că nu vor lua nimic cu ei, dincolo.

Am socotit, mai cu seamă în ultimii ani, drept triumf, fiecare zi câștigată, uneori fără să-mi dau seama de acest important lucru.

Bunuri câștigate, pe care nu mi le va putea lua nimeni.

Multă lume, se întreabă, ce-ar face dacă ar ști că aceasta ar fi ultima lor zi terestră? Cum ar petrece-o? Ce-ar prefera?

Majoritatea nu știu să răspundă. E o întrebare foarte dificilă, cu multe ecuații necunoscute. Cei mai mulți se rezumă la petrecerea cu prietenii, cu o persoană iubită, cu belșug pe masă și cu bani în buzunar. Dar, la ce-ar mai folosi toate aceste excentricități, dacă a doua zi s-ar alege praful? Cui ar rămâne tot ce-ai agonisit întreaga viață, pentru care te-ai luptat cu unghiile și cu dinții? Rudelor? Prietenilor? Străinilor? Caselor de binefacere? Ce-ți mai pasă?

Scriitorii se visează scriind până în ultima clipă. La ce bun? Vor fi cărțile lor mai interesante?

Pictorii se văd în fața șevaletului.

Muzicienii în fața unui instrument.

Oamenii mai carnali doresc să-și petreacă ultimele 24 de ore, iubind cu disperare pe cineva.

Eu cred că, lucrul cel mai important, lucrul din urmă pe care l-am putea face este să dereticăm prin sufletul nostru. Să facem o curățenie generală, să ne împăcăm cu Cristos, Mirele care ne va pofti la Masa Lui, să ne aprindem candelile și să așteptăm să fim invitați la Nuntă.

Meditația, contemplația, bilanțul, socoteala, împăcarea cu cei care ți-au fost potrivnici, căroră le-ai greșit sau ți-au greșit cu ceva, îndreptarea răului făcut cu știință și cu neștiință, rugăciunea, pot contribui la dobândirea păcii interioare, a liniștii necesare pentru a ne pregăti de Marea Călătorie pe care o avem de făcut.

O zi câștigată sau o zi pierdută? Pierdere și câștig în același timp. Toate câștigurile se pot pierde și invers, pierderile se pot redobândi. Un echilibru. Devreme, târziu? Toate sunt relative.

Niciodată nu e prea târziu să trăiești. Niciodată nu e prea devreme să mori. Toate se întâmplă, de fapt, LA TIMP POTRIVIT. Nu e treaba noastră să potrivim timpul.

Un oarecare examen de conștiință ar fi absolut necesar. Ca și căința pentru tot ce trebuia făcut și n-am realizat, pentru cuvintele deșarte, pentru faptele omise, pentru gândurile care au zburat fără să le putem stăpâni, pentru dezordinea din viața noastră. E timpul să facem liniște în noi și să ascultăm șoapta Duhului. El ne va spune ceea ce avem de făcut pentru ca Sfârșitul să nu ni se pară groaznic, dar să fie ca un NOU ÎNCEPUT spre viața adevărată.

7 martie 2012

BUCURIA ȘI SUFERINȚA DE A TRĂI

Îngemănate. Nu doar bucurie, nu numai suferință. Câte puțin din amândouă care sunt ca două surori siameze. Personal, cred că nu există bucurie fără un dram de suferință. Am plătit scump orice fărâma de succes în viață, fiindcă așa trebuia. M-am obișnuit să nu primesc nimic gratuit. Adică, fără să dăruiesc, la rândul-mi, ceva. De obicei, plata e mai mare decât bucuria. Dar, merită.

Astfel se face că, la debutul meu editorial, cu o carte de versuri la București, am plătit scump: m-am despărțit de cineva drag.

La a doua carte mi-a murit tatăl.

La următoarea, m-am îmbolnăvit grav.

Și tot așa, de fiecare dată când înregistram o izbândă, eram sigură că, mai devreme sau mai târziu, trebuie să vină și plata cu dobândă.

De multă vreme am învățat chiar, să nu mă mai bucur.

Aștept plata. Mi se strânge inima. Obosesc. Disper.

Apoi o iau de la capăt. Fiindcă eu cred că așa trebuie. Așa e scris. Fiecare cirtă – prețul său. Nimic gratuit, nimic fără trudă de trup și de sânge. De lacrimi. De sudoare. Fărâme din mine.

Și așa, din plată în plată, ajung cu mâinile goale, la Marele Judecător, care mă va întreba: ce-ai făcut cu talanții încredințați? De ce nu i-ai înmulțit, slugă nevrednică?

De aceea, mă străduiesc, oricât ar fi plata de mare, să fac față dobânzilor, din ce în ce mai asupritoare.

Nu-i bai. Tot rămâne ceva.

Lista datoriilor acumulate.

7 martie 2012

CINE ARE MULT, ȚIPĂ CĂ N-ARE NIMIC

Și chiar așa și este. Cu cât cineva are mai mult, cu atât mai puțin va avea. Și va căuta să mai înmulțească ceea ce posedă. De fapt, să mărească nimicul. Cum se poate așa ceva? Există o vorbă (poate chiar eu am spus-o!): Când n-ai nimic, ești sătul de toate.

Dacă vei întâlni un om foarte bogat, îl recunoști lesne după cum țipă că nu are. Țipă ca să astupe vocile celor mulți și sărmani.

Un paradox. Cel care nu are, este îndeobște, flămând și însetat să dobândească. Orice. Și oricât. Fără limită. Însă vine o vreme, când tot ce ai dobândit, nu te mai mulțumește și ai vrea să ai altceva și altceva. Și tot ce vezi cu ochii. Și ceea ce nu vezi și doar îți închipui. Tot ce visezi, vrei să fie în ograda ta.

La ce bun? Nu știi, nebunule, că vei dispărea chiar în noaptea aceasta? – ca să parafrazez o parabolă biblică.

Înțelepciunea populară a esențializat genial acest lucru într-o singură frază.

E un lucru știut, aproape o Lege a lui Murphy: dacă vei cere ceva unui bogat, tocmai el se va plânga mai tare. Și te va înduioșa și te va convinge să-i dai din puținul tău.

Cel care cuantifică, dăruiește și ia înapoi este doar Dumnezeu. El nu poate fi păcălit și de El nimeni nu poate ascunde nici un fir de ață.

Așadar, nu spune că nu ai, atunci când îți cere un sărman ceva. Fiindcă se poate întâmpla chiar să nu mai rămâi cu nimic și să apelezi chiar la săracul acela să te scape de lipsuri. Și nu-ți va fi deloc la îndemână.

Dimpotrivă.

7 martie 2012

POATE NU DE PUȚINE ORI...

Poate nu de puține ori ai avut senzația că, în loc să dialogați cu una sau două persoane, monologați cu voce tare, mesajul vostru, deși ajuns la urechile interlocutorilor, nu trece de primul nivel, acela al urechii exterioare, dar, lovindu-se de un zid și ricoșând în altă parte. De fapt, într-o convorbire în doi, fiecare își expune gândurile cu voce tare și-atât.

Nici măcar nu se obosește nimeni să răspundă monosilabic, în semn de înțelegere, un „da” sau „nu” sau măcar un „îhm!” care să arate că s-a auzit și interceptat mesajul.

Interlocutorul tău își continuă propriul gând, cu voce tare, în timp ce tu îi turui poveștile tale.

De ce acest dialog al surzilor?

Pentru că, fiecare om are problemele sale, viața sa, nedumeririle sale și nu e dispus să se mai încarce în plus, cu problemele altuia. Abia și le poate duce pe cele proprii, dovadă că simte nevoia să le exprime cu voce tare. E foarte trist, inutil și deprimant chiar. Să nu găsești PE NIMENI să te asculte...

Să zicem că ai un proiect care te frământă de multă vreme. Cu cine te consulți? Oricum, nimeni n-are vreme de tine!

Ne însingurăm, ne înstrăinăm, devenim obiecte.

Asta e cel mai trist!

9 martie 2012

FILMUL FILMULUI ȘI FILMUL DIN FILM

Zilele acestea am văzut la TV, reportajul lui Iosif Demian despre filmele “Nunta de piatră” și “Duhul aurului” – ecranizate în urmă cu aproape 40 de ani la Roșia Montana, după scrierile lui Ion Agârbiceanu “Fefelega” și “Duhul aurului”, în regia și scenariul lui Mircea Veroiu.

Trei cineaști români realizează un remarcă, în amintirea acelor ani, ’70, când au filmat în aceste locuri “Nunta de piatră”. Mircea Veroiu nu mai e printre ei. Nici Fefelega, adică Leopoldina Bălănuță. S-au dus mulți dintre ei. Cu toate acestea, au mai rămas unii bătrâni care-și mai aduc aminte de vremurile acelea, de filmări, de unele persoane care au fost figuranți. Fotografiile circulă din mână în mână. Capete mici imortalizate, sunt arătate cu degetul. Țsta e...și ăstaltalt...

Un bătrân povestește că a împrumutat un costum de epocă de la o rudă și s-a îmbrăcat cu el la filmare. Nunta a fost cel mai trist lucru văzut vreodată. Ca toate nunțile, de altfel. Ceva deprimant, ceva cât se poate de patetic. Nimeni nu zâmbea, nimeni nu râdea. Cu toții erau cât se poate de preocupați de mâncare. Mirii erau speriați, timorați, cu gesturi stângace.

În rolul titular, a jucat, după cum se știe, în chip magistral, Leopoldina Bălănuță, cu calul ei alb, Bator, care cărașea piatră de la carieră, în saricele de pe spinare, urmat la pas de Fefelega, acest personaj straniu, șui, mamă a multor copii care mureau pe rând, până la ultima fată, Păuna.

Când moare și Păuna, Fefelega merge în piață, intră într-o prăvălie și-și vinde calul primului mesean care i-a răsărit în cale. Nu ia mulți bani. Doar atâția cât îi trebuia să-i cumpere Păuniței, rochie albă cu voal și o coroniță de lămâiță, tot albă.

Nu are răgaz să-și ia rămas bun de la Bator, tovarășul ei de muncă, ci doar privirea pierdută în urma lui, spune totul. Spune durerea adunată în suflet pentru pierderea tuturor copiilor.

Spune durerea cumplită de a fi rămas cu totul singură.

Ce va fi făcut Fefelega după aceea? Nu se știe.

Nu mai putea căra piatră de la carieră pentru că nu mai avea nici măcar un catâr.

Autorul lasă cititorului sarcina de a-și închipui soarta Fefelegăi. A plecat ea din ținutul acela arid, sterp, numai piatră, cu străzi înguste și case înalte, adevărate fortărețe? S-a dus la vreo rudă, la vreun cunoscut. A murit? Nu se știe...

Echipa de cineaști încearcă, după fotografiile vechi și filmările de atunci, să reconstituie casele, împrejurimile pentru ca documentarul să aibă un aer de autenticitate. Nici oamenii, nici casele nu mai sunt la fel.

“Oamenii când se duc, își iau și morții cu ei. Casele rămân. Și copacii. Și străzile” – spune realizatorul filmului în film.

În centrul localității se strâng oamenii să vadă proiecția filmului de altădată. Unii își amintesc, alții nu. Sunt și tineri și copii care nu au de unde să știe. Află acum și sunt cutremurați. Ei vor duce mai departe mesajul. Tot ce a însemnat pentru locuitori Roșia Montana. Și ceea ce a ajuns astăzi: un pumn de case, câțiva locuitori.

“Aici va fi un deșert” – spune cineva – dacă se încep exploatările.

Și totuși, aceștia nu vor să părăsească localitatea. Aici s-au născut, s-au iubit, s-au căsătorit, au făcut copii, au îmbătrânit. Unde să se ducă?

Strămutarea lor prin alte locuri li se pare o absurditate.

Un film trist. Un remake și mai trist. Oameni lipsă. Case lipsă. Copaci lipsă. Străzi pustii, dărâmături, ruine...

Doar aurul din pânțelele pământului acesta așteaptă.

O situație ca multe altele din țară.
Ceea ce pentru unii înseamnă averi nemăsurate, pentru cei
mai mulți va însemna otrăvirea cu cianuri.

Cui, ce-i pasă?

În nici un caz celor care ne dirijează destinele.

10 martie 2012

CUPRINS

I. Partea nevăzută a inimii – un mozaic sufletesc	3
Vechi fotografii de cuvinte	20
II. Microtablete confesive	35
Sabin Pop, Adina Nanu și eu	36
Adu-mi aminte să te uit	37
Oiștea singurătății	38
Aniversare tristă	39
Iubiri defuncte	40
A fost odată ca niciodată... ..	41
Palpitații	42
În arena cuvintelor	43
Poezia vârstelor	44
Oasele fricii	45
Diamant și cenușă	46
A părăsi - părăsire	47
Ceva tot rămâne	48
Arta remușcărilor	49
Fatalitate	50
Maratonul cuvintelor	51
Lecții	52
Dincolo de sensuri	53
Stări ce nu mai pot fi atinse	54
Priorități	55
Un loc și pentru mine	57
Un om ca oricare altul	58
De fapt, pe mine... ..	59
A fost o vreme... ..	60
Tristețea amiezilor de sărbătoare	61
Dacă aceasta ar fi... ..	62
Omul se are pe sine	63
Râs și vorbă – vorbă de râs	65
Înger uituc	66
Cei care uită	67
Ochiul din cer	68
Pași pe culoarele inimii	69

Tabletele de fericire	70
Nevoia de a scrie	71
A încerca încercarea	72
Sine die	73
Jurăminte	74
Grame de suflet	75
Plimbări virtuale	77
Mere roșii	78
Frig ondulatoriu	79
Poezia luminii	80
Dulcitudine	82
Așteptarea	83
Stihii	84
Contururi nedefinite	85
Fântâni vlăguite	86
Armonii de sine	87
Licăriri	88
Bucuria tristeții	89
Rățiunea de a trăi	90
A învăța să dăruie	92
Adevărata bogăție	94
Îți dăruiesc o rugăciune	96
Limbajul îngerilor	98
Plouă pe valuri	100
Simplă mărturie	101
Mâini vorbitoare	103
Pâinea ochilor și a inimii	105
Turnuri	106
Zăpezi muzicale – nămile albe	107
Cuvântul în slujba vieții și viața în slujba cuvântului	109
Stări de spirit	111
Pitiți sub același acoperiș	113
Săraca doamnă gramatică	114
Arborele meu cu frunze roz	116
Sunt o fărâmbă din oricine	118
Totul meu	119
Pământesc și ceresc	120
Prietenul meu, unicul	121
„E un sentiment care n-ai de ce”	123

Un milion două miliarde	125
Loc pentru memorie	126
Adorm cu îngerul în gând	127
Ceva se pierde, ceva se câștigă	128
Depozitarul durerilor	129
Loc de gânduri	130
Noaptea neagră a zăpezii	132
S-a spart borta cerului	134
Poem de zăpadă	135
Negustorie în pagubă	136
Ostenind în ocna cuvintelor	138
Nu mi-a fost teamă... ..	140
Un înger în carne și oase	141
Laolaltă cu gândurile	142
A pătrunde dincolo de infinit	143
Un fel de metafizică a timpului	144
Ampretele clipei	145
Măști	146
Cobor în timp spre începuturi	148
Veșminte iluminate	149
Scrisoare pierdută și recompusă	150
Aproape totul despre mine	152
Nu prea e timp de zăbavă	153
Mă lepăd de umbre	155
Transfuzie de lumină	158
Suveran fără aură	159
Nu sunt destul de puternică	160
Există comandamente... ..	161
Ar trebui să ne obișnuim... ..	162
Nimicuri frumos ambalate	164
Scotocind prin adâncul de suflet	165
Jumătatea inimii mele... ..	166
Sufletul casei	167
Prietenii care nu m-au trădat niciodată	169
Acei copaci minunați, cuvintele... ..	171
Duhul cuvintelor	172
Analogii și similitudini	173
Dans pe cârje – dans contemporan integrat	174
Morții – cele mai blajine ființe	177
Căderea din pagină	179

III. Tablete confesive	181
A nu știu câta...	182
Cel mai ușor gest: iertarea	183
Învăț să mă slujesc de propriile arderi	184
Singura mea șansă: singurătatea	185
Arată-mi Doamne...	187
Orizonturi de așteptare	190
Lumea după cum o alcătui	191
Statul la rând	192
Realitatea pe toate fețele	194
Vederea inversă	195
Stau și mă minunez...	197
De-atâtea străduințe, nu-ncape versu-n filă	198
Unde s-a ascuns poezia?	200
Un dialog cu Nichita	201
Oricât te-am negat	206
Port măștișoare virtuale	207
Un măștișor de zăpadă	209
Dacă ți-aș da de unde am, unde ar mai fi fapta bună?	211
De parcă n-aș fi fost...	212
O nouă carte – ca dimensiune a sublimului	213
Câte ceva despre fericire	215
Uca Marinescu și Șambala	216
Ceasuri de cumpănă	218
De la persoană la element	220
Stări de spirit ce nu încap în cuvinte	222
Un du-te-vino	224
Consemnări – Eveniment de excepție: Amos Oz la Ateneul Român	225
O sorbitură de lumină	233
Frenezia dansului	234
Prăpăstii și poduri	239
Poetul tinereții mele: Kavafis	241
Fiecare zi – un câștig și câștigul de fiecare zi	245
Bucuria și suferința de a trăi	247
Cine are mult, ți-pă că n-are nimic	248
Poate nu de puține ori...	249
Filmul filmului și filmul din film	250

Sunt toată numai o fugă.
 După cine alerg?
 De cine mă speriu?
 Și de ce nu mă pot opri
 nici măcar o secundă?
 Aerul tare mă gătuie.
 Vântul îmi aruncă săgeți în obraz,
 gândul rău mă alungă.
 Trebuie să ajung.
 Alerg, alerg...
 Nu mă opresc.
 Doar că am uitat unde trebuia să ajung.
 Gonesc după vânt ori împotriva-i?